

I N F O R M A C E

o činnosti daňové správy České republiky

za rok 2007

I. ÚVOD

V roce 2007 byly daňovou správou zabezpečovány práce na základě krátkodobých a střednědobých úkolů modernizace daňové správy, vládního programového prohlášení a úkolu uloženého ministrem financí koncem roku 2006, kdy byl vypracován „Záměr sloučení orgánů daňové a celní správy a sloučení výběru daní a pojistného na veřejnoprávní pojištění“. Vládou ČR byl usnesením ze dne 20. 12. 2006 č. 1462 navržený záměr sloučení výběru daní, cel a pojistného na veřejnoprávní pojištění schválen. Usnesením č. 1033 ze dne 12. září 2007 vzala vláda ČR na vědomí návrh postupu sloučení výběru daní, cel a pojistného na veřejnoprávní pojištění a vyhodnocení dopadů tohoto sloučení do jednotlivých systémů a vyslovila souhlas se sloučením orgánů daňové a celní správy pro oblast výběru daní a cel od 1. ledna 2010.

Současné uspořádání daňové a celní správy ve vztahu k budoucí integraci obou soustav obsahuje potenciál mimo jiné ve vytvoření daňové a celní správy jako kompaktní soustavy orgánů, ve sjednocení obou příbuzných soustav, které nejsou dnes organizovány na obdobných principech, v posílení samostatnosti, dlouhodobé stability a relativní nezávislosti daňové a celní správy, a to v zájmu zvýšení důvěry daňových subjektů v daňovou správu, její spravedlivost, nestrannost a profesionalitu.

Z pohledu „vnější“ i „vnitřní“ efektivity je přítom integrace daňové a celní správy přirozeným řešením, které by již ze své podstaty mělo přinést množství úspor a synergických efektů a odstranění duplicit. Ruku v ruce s těmito přínosy by měla integrovaná daňová a celní správa přinést zlepšení státní správy i z pohledu subjektů vůči nimž vykonává své kompetence, fyzickým i právnickým osobám, které by měly pocítit pokrok na poli „uživatelského“ komfortu.

Připravovaná nová právní úprava by měla zejména přinést:

- Vyčlenění daňové správy vně MF v zájmu zajištění její větší transparentnosti a relativní nezávislosti, a to jako další logický krok v návaznosti na již uskutečněné vyčlenění celní správy.
- Sjednocení správy všech daní do jediné soustavy orgánů při současném rozšíření trestněprávní kompetence těchto orgánů na trestné činy týkající se všech těchto daní (realizace těchto změn přirozeně vyplývá ze samotného principu integrace daňové a celní správy).
- Sloučení výběru a vymáhání daní a cel do jediného místa (při zachování odděleného vyměření cel – koncept dělené správy cel) v zájmu snížení administrativní zátěže poplatníků (včetně např. jednotného potvrzení o bezdlužnosti).
- Celkové snížení počtu zaměstnanců v rámci integrované soustavy ke dni účinnosti zákona, spojené s výraznou redukcí počtu příslušníků bezpečnostního sboru.
- Odstranění duplicitního výkonu kompetencí, které dnes provádí FÚ a CÚ v těch případech, kdy tyto duplicity nejsou jednoznačně odůvodnitelné.
- Nahrazení současných osmi samostatných účetních jednotek (FŘ) v rámci daňové správy jedinou účetní jednotkou pro celou integrovanou soustavu daňové a celní správy.
- Vytvoření Specializovaného finančního úřadu.

Cílem změn, které věcný záměr navrhuje, je vybudovat moderní integrovanou daňovou a celní správu s vysokou efektivitou a produktivitou, která klade důraz na dobrovolné plnění finančních a jiných povinností vůči státu a vykazuje vysokou kvalitu

služeb kompetentních a motivovaných daňových a celních úředníků, za existence vzájemné důvěry těchto úředníků a subjektů, vůči nimž daňová a celní správa vykonává své kompetence.

Soustředěným úsilím je možné v horizontu několika let přeměnit daňovou a celní správu na instituci, která bude vzorem v efektivitě jak samotného výkonu státní správy, tak v efektivitě vlastního chodu organizace. Zároveň bude vzorem v přístupu k subjektům, vůči nimž vykonává své kompetence, tak, aby finanční vztah mezi těmito subjekty a státem byl nadále vnímán jako partnerský vztah, ze kterého mají užitek obě strany.

S účinností od 1. 1. 2007 bylo celkem 23 finančních úřadů v obcích s pověřeným obecním úřadem transformováno na pracoviště finančního úřadu sídlícího v obci s rozšířenou působností, a to na základě novely zákona o územních finančních orgánech, která nabyla účinnosti od 1. 1. 2006 (zákon č. 444/2005 Sb.). Cílem bylo sladění územní působnosti územních finančních orgánů se správními obvody obcí s rozšířenou působností, resp. se správními obvody obcí s pověřeným obecním úřadem. Tato skutečnost byla realizována v důsledku reformy územní veřejné správy, kdy došlo k dalším změnám v územním členění a kdy pro potřeby výkonu státní správy orgány obcí byly s účinností od 1. 1. 2003 vytvořeny správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem a správní obvody obcí s rozšířenou působností. Úkoly z usnesení vlády č. 274/2003, se v resortu Ministerstva financí týkaly i územních finančních orgánů.

Také v roce 2007 pokračoval „Projekt Ministerstva financí ke zlepšení dobrovolného placení daní“, a to pro placení daní v hotovosti poštovní poukázkou bez povinnosti daňového subjektu hradit manipulační poplatek tzv. „Daňovou složenkou“. V průběhu roku 2007 byla připravena zadávací dokumentace a následně bylo realizováno otevřené zadávací řízení na zadání veřejné zakázky pro druhou etapu projektu „Daňová složenska“, která se týká zajištění hromadného potisku daňových složenek, včetně čárového kódu, jejich obálování a rozeslání adresátům (poplatníkům daně z nemovitostí).

Uplynulý rok 2007 lze charakterizovat jako období, ve kterém česká daňová správa nadále pokračovala ve zkvalitňování aktivit realizovaných, jak v oblasti mezinárodní spolupráce daňových správ, tak v oblasti poskytovaných služeb daňové veřejnosti. Lze konstatovat, že úsilí, které je v těchto oblastech vynakládáno, přináší svoje výsledky. Na poli mezinárodní daňové spolupráce se podařilo rozšířit okruh doposud sjednaných ujednání o spolupráci o další dvě mezinárodní smlouvy, čímž se ještě více otevřel prostor pro výměnu praktických zkušeností, postupů, informací a praktik mezi daňovými správami.

Podobný vývoj bylo možné zaznamenat i při zvyšování úrovně poskytovaných služeb prostřednictvím internetových stránek české daňové správy. Nové služby, které byly v průběhu roku 2007 nabídnuty veřejnosti, jsou jen tím řádným důkazem.

Služby Daňového portálu související s rozvojem klientského přístupu daňové správy k daňové veřejnosti byly rozšířeny o Osobní daňový kalendář, Přehled písemností, Detailní informace ze stavů a obrátů osobních daňových účtů. Česká daňová správa zaznamenala v oblasti elektronické komunikace významný meziroční nárůst o 145% elektronických podání.

V oblasti daně z příjmů fyzických osob se v roce 2007 musely územní finanční orgány vypořádat s pokračujícím nárůstem počtu daňových přiznání, když stále více poplatníků chtělo využít výhody institutu společného zdanění manželů. V důsledku toho a také z důvodu historicky nejnižší sazby daně u nízkopříjmových fyzických osob (12% pro zdaňovací období roku 2006) od zavedení platné daňové soustavy, došlo po podání daňového přiznání v roce 2007 ke zvýšení počtu evidovaných žádostí o převod či vrácení přeplatků na dani.

Administrativu s tím spojenou zvládli pracovníci správců daně bez personálního posílení, v zákonných lhůtách, při stále komplikovanějším výkonu správy daně, zapříčiněném častými legislativními změnami, úpravami programového vybavení ADIS nebo novým pohledem soudní judikatury na dosavadní postupy v daňovém řízení. I za této situace vyjížděli zástupci finančních úřadů na vybrané obce ve své územní působnosti a poskytovali daňovým subjektům základní informace ohledně vyplňování daňových přiznání a placení daní, což mělo pozitivní ohlas a přispělo k bezproblémovému průběhu období podávání daňových přiznání.

V oblasti daně z příjmů právnických osob dosáhly finanční úřady v roce 2007 absolutně nejvyšší částku inkasa (155 674 mil. Kč) od zavedení nové daňové soustavy v roce 1993. V meziročním srovnání 2007/2006 došlo k nárůstu inkasa o 26 809 mil. Kč, tj. o 20,8%. Ve srovnání se zatím nejvyšší částkou inkasa (137 432 mil. Kč), dosaženou v roce 2005, činil nárůst 18 242 mil. Kč, tj. 13,3%.

Rozhodující měrou se na uvedeném příznivém vývoji inkasa daně z příjmů právnických osob v roce 2007 podílela rostoucí výkonnost české ekonomiky a z ní vyplývající příznivé výsledky hospodaření, jichž v roce 2006 dosáhly klíčové daňové subjekty v oborech peněžnictví, telekomunikačních činností, zpracování ropy, výroby a rozvodu elektřiny, plynu, páry a teplé vody, zpracování železa a oceli, těžby černého a hnědého uhlí, výroby motorových vozidel, výroby pryžových pneumatik a vzdušnic a výroby tabákových výrobků a piva.

Úroveň inkasa daně z příjmů právnických osob dosažená v roce 2007 svědčí o tom, že pokračující příznivý hospodářský vývoj převažoval nad dopady legislativních změn směřujících ke snížení daňového zatížení poplatníků v oblasti přímých daní, zejména postupným poklesem základní daňové sazby z 31% platné do konce roku 2003 na 24% v roce 2006.

V průběhu roku 2007 nedošlo u DPH k výrazným legislativním změnám, které by měly vliv na výši inkasa. Pozitivně se pravděpodobně projevilo avizované zvýšení snížené sazby daně na 9% od 1. 1. 2008 a také obavy z ukončení platnosti výjimky týkající se výstavby bytových a rodinných domů ve snížené sazbě.

Zásadním pro celkové inkaso daně je vývoj na Finančním ředitelství pro hlavní město Prahu vzhledem ke koncentraci plátců daně a také skutečnosti, že Finanční úřad pro Prahu 1 spravuje fiskálně významnou daň podle zvláštních režimů zákona o DPH.

Průběh posledních třech zdaňovacích období prokázal účelnost novelizace zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, účinné od zdaňovacího období 2005, podle níž se stali poplatníky daně z pronajatých pozemků po obnově katastrálního operátu jejich vlastníci namísto nájemců těchto pozemků. Tato úprava nesporně přispívá k postupnému vyjasňování vlastnických vztahů a větší odpovědnosti vlastníků za jejich majetek, což má příznivý dopad na vývoj inkasa daně z nemovitostí.

Inkaso daně z převodu nemovitostí vzrostlo v roce 2007 oproti roku 2006 téměř o 26%. V důsledku novely zákona účinné k 1. 1. 2004, kterou došlo ke změně systému vyměřování a placení daně, došlo zároveň ke zlepšení platební kázně řady poplatníků, a tím ke zjednodušení a zrychlení daňového řízení. Zvýšení platební morálky poplatníků se projevuje v rovnoměrnějším vývoji inkasa. Průběžné zvyšování inkasa je však rovněž odrazem zvyšujících se cen nemovitostí a živého pohybu realit na trhu. Rozsáhlá nová výstavba především v oblasti staveb pro bydlení bezprostřední vliv na zvýšení inkasa daně z převodu nemovitostí nemá, neboť ve většině případů je první převod těchto nových staveb či bytů od daně z převodu nemovitostí osvobozen.

II. VÝSLEDKY DAŇOVÉHO ŘÍZENÍ

1. VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ

Základní údaje o daňových povinnostech a inkasu za rok 2007 podává **Tabulka č. 1.**

Tabulka č. 1

(v mil. Kč)

Druh příjmu	Daňová povinnost	Inkaso	Rozdíl	Výtěžnost (%)
	sl. 1	sl. 2	sl. 2 - sl. 1	sl. 2 / sl. 1
DPH-daňová povinnost	468 205	475 743	7 538	102
DPH-nadměrný odpočet a vracení daně	-233 909	-239 899	-5 990	103
DPH-celkem	234 296	235 844	1 548	101
Daně spotřební-daňová povinnost	-882	28	911	-3
Daně spotřební-vracení daně	0	-20	-20	-83 765
Daně spotřební celkem	-882	9	891	-1
Daň z příjmů právnických osob	155 325	155 674	348	100
Daň z příjmů srážkou § 36	15 254	15 700	446	103
Daň silniční	5 811	5 915	104	102
Daň dědická	108	109	1	101
Daň darovací	720	692	-28	96
Daň z převodu nemovitostí	8 933	9 774	841	109
Daň z příjmů fyz. osob z přiznání	17 150	17 003	-148	99
Daň z příjmů fyz. osob-záv. činnost	125 031	126 388	1 357	101
Daň z nemovitostí	5 023	5 123	101	102
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	740	4 250	3 510	574
CELKEM NOVÉ DANĚ	567 510	576 482	8 972	102
Daň z příjmů obyvatelstva	-138	6	144	-5
Ostatní zruš. daně	-260	18	278	-7
CELKEM STARÉ DANĚ	-398	24	422	-6
CELKEM	567 112	576 506	9 394	102

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Porovnáme-li celkové inkaso daní staré a nové daňové soustavy u finančních úřadů za rok 2007 s rokem 2006 zjistíme, že došlo ke zvýšení výnosu z vybraných daní o částku zhruba 62 780 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst inkasa ve výši 12,2%. Při meziročním srovnání výnosu všech daní došlo k největšímu nárůstu inkasa u daně z příjmů právnických osob (o 26 809 mil. Kč), daně z přidané hodnoty (o 18 450 mil. Kč), daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (o 14 755 mil. Kč).

a) Daň z příjmů právnických osob

Finanční úřady v České republice vybraly za kalendářní rok 2007 vůbec nejvyšší částku inkasa daně z příjmů právnických osob (155 674 mil. Kč) od zavedení nové daňové soustavy v roce 1993.

Nárůst inkasa daně z příjmů právnických osob (DPPO) v roce 2007 nejvýrazněji ovlivnil pokračující příznivý vývoj české ekonomiky, přestože se za účetní období započatá v roce 2006 úhrnný výsledek hospodaření proti účetním obdobím započatým v roce 2005 snížil o 8,59 mld. Kč.

I ve vnitřní struktuře porovnávaných celkových daňových povinností se pozitivně projevil meziroční nárůst daňových povinností u většiny poplatníků s dlouhodobě nadprůměrnou roční sumou odvedené DPPO, neboť u prvního sta poplatníků s největším objemem inkasa DPPO došlo v roce 2007 (inkaso 72,85 mld. Kč) v porovnání s rokem 2006 (inkaso 57,30 mld. Kč) k nárůstu o 15,55 mld. Kč. Přitom inkaso DPPO vzrostlo i proti roku 2005, kdy za uvedenou skupinu poplatníků dosáhlo zatím nejvyššího objemu 63,22 mld. Kč (nárůst o 9,63 mld. Kč).

Významnou měrou se na zvýšení inkasa DPPO v roce 2007 podílel pokles odečtu daňových ztrát, vzniklých a vyměřených v předchozích zdaňovacích obdobích, od základu daně za zdaňovací období započatá v roce 2006 proti zdaňovacím obdobím započatým v roce 2005, a to o 14,04 mld. Kč, který se projevil zvýšením daňové povinnosti o 3,37 mld. Kč. Kromě toho se výrazně projevila též novela zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, která zúžila možnost tvorby rezerv na opravy najatého hmotného majetku, kterou může s účinností od 1. ledna 2006 tvořit pouze nájemce na základě smlouvy o nájmu podniku, která vedla ke zvýšení daňové povinnosti za zdaňovací období započatá v roce 2006, splatné v roce 2007, cca o 1,51 mld. Kč.

Vývoj inkasa **daně z příjmů právnických osob** v letech 2003 až 2007 je uveden v **Tabulce č. 2**.

Z časové řady je patrný dlouhodobý trend postupného zvyšování výtěžnosti inkasa, kterou se rozumí poměr uhrazených a předepsaných daňových povinností za sledovaný kalendářní rok. Vedle zlepšování platební morálky, k níž v roce 2007 přispěl rostoucí počet žádostí o vydání potvrzení o bezdlužnosti v souvislosti s novou zákonnou úpravou zadávání veřejných zakázek, se na růstu výtěžnosti inkasa daně z příjmů právnických osob podílelo zvyšování účinnosti její správy územními finančními orgány. Za rok 2007 již počtvrté ve sledovaných letech nastala situace, kdy inkaso daně z příjmů právnických osob dosáhlo vyšší hodnoty než předepsaná daňová povinnost.

Tabulka č. 2

(v mil.Kč)

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Daňové inkaso	96 978	106 526	137 432	128 865	155 674	120,8	26 809
Předepsáno	94 272	106 679	136 354	128 314	155 325	121,1	27 011
Výtěžnost (%)	102,9	99,8	100,8	100,4	100,2	-	-

b) Daň z příjmů fyzických osob podávajících příznání

U inkasa daně z příjmů fyzických osob podávajících příznání byl v roce 2007 zaznamenán pokles o 851 mil. Kč proti roku 2006. Hlavní příčinou tohoto vývoje bylo působení institutu společného zdanění manželů, který bylo možno uplatnit pouze při podání daňového příznání. (Manželé s výrazně odlišnou výší příjmů se při rozdělení společného základu daně zpravidla dostanou do nižších příjmových pásem a v důsledku toho mají i nižší daňovou povinnost). Ve snaze maximálně využít výhody společného zdanění manželů podali poplatníci v roce 2007 také velký počet dodatečných daňových příznání, ve kterých uplatnili tento způsob zdanění s určitým zpožděním pro již vyměřená zdaňovací období (roky 2005 a 2006).

Vzrostl také počet fyzických osob - zaměstnanců, kteří uplatnili společné zdanění manželů. Tato skupina nežádala vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Na příslušném účtu zůstaly zálohy na daň ve výši jak byly odvedeny zaměstnavatelem, neboť pro jejich převedení na jiný „vypořádací“ účet nebyla zákonná opora. Přeplatky se však vracely z účtu daně z příjmů fyzických osob podávajících příznání. Tím došlo k určitému „dotování“ inkasa daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti na úkor daně z příjmů fyzických osob podávajících příznání.

Kromě shora uvedeného na inkaso daně z příjmů fyzických osob podávajících příznání v roce 2007 negativně působily častější „přeměny“ podnikajících fyzických osob na s.r.o. nebo jiné formy právnické osoby. Dále pak historicky nejnižší sazba daně z příjmů fyzických osob, společně s rozšířením pásma pro základ daně zdaňovaný touto sazbou a častější využití výdajových paušálů (tj. stanovení výdajů procentem z příjmů namísto evidence skutečných výdajů) ze strany daňových subjektů.

Vývoj inkasa na dani z příjmů fyzických osob v letech 2003 - 2007 ukazuje **Tabulka č. 3.**

Tabulka č. 3 (v mil.Kč)

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Daňové inkaso	22 131	24 040	26 583	17 854	17 003	99,14	-851
Předepsáno	22 885	25 645	26 661	17 847	17 150	96,09	-697
Výtěžnost (%)	96,7	93,7	99,7	100,0	99,2	-	-

c) Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

V období let 2006-2007 bylo dosaženo nejvyššího meziročního přírůstku inkasa daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (14 755 mil. Kč) od zavedení platné daňové soustavy.

Positivní vliv na inkaso měly zejména příznivý vývoj ekonomiky v České republice, jehož důsledkem bylo zvyšování objemu vyplacených mezd a nevyúčtované zálohy na daň z mezd zaměstnanců, kteří kvůli výhodám společného zdanění manželů přesunuli vypořádání své daňové povinnosti za rok 2006 ze zaměstnavatelů na sebe (z účtu daně z příjmů ze závislé činnosti na účet daně z příjmů z příznání).

Naopak negativně se na inkasu daně projevilo nárůst počtu subjektů uplatňujících zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění a zaplacené úroky ze stavebního spoření či hypotečních úvěrů jako odčitatelné položky od základu daně.

Daňové zvýhodnění pro poplatníky vyživující dítě ve společné domácnosti mělo na inkaso daně mnohem menší vliv než se předpokládalo.

Vývoj inkasa na dani z příjmů FO ze závislé činnosti v letech 2003 - 2007 ukazuje **Tabulka č. 4.**

Tabulka č. 4 (v mil.Kč)

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Daňové inkaso	94 653	102 627	110 662	111 633	126 388	113,22	14 755
Předepsáno	94 251	102 488	109 067	110 989	125 031	112,65	14 042
Výtěžnost (%)	100,4	100,1	101,5	100,6	101,09	-	-

d) **Daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby**

Dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby podléhají příjmy fyzických i právnických osob. Daň je evidována odděleně podle vlastníka příjmů. V období 2006 - 2007 byl zaznamenán mírný přírůstek celkového inkasa o 1 697 mil. Kč.

Pokračující hospodářský růst spolu s klesající mírou zdanění se projevilo ve zvýšení objemu prostředků použitých na výplaty dividend a podílů na zisku, které jsou zdaňovány tímto způsobem. Hodnota inkasa nakonec rostla i přes další změkčování podmínek pro osvobození dividend některých právnických osob od srážkové daně pod vlivem předpisů EU, a to pravděpodobně z důvodu vyššího objemu zdaněných příjmů vyplacených v roce 2007 ze zisku kumulovaného za několik předchozích let.

Příznivé výsledky zejména ve stavebnictví a obchodě, podpora tvorby nových pracovních míst pro sociálně slabé skupiny fyzických osob z prostředků EU a zvyšování minimální mzdy, vedly k poklesu nezaměstnanosti v České republice v průběhu roku 2007. Z uvedeného důvodu mírně vzrostl počet fyzických osob, zaměstnaných na částečný pracovní úvazek, jejichž mzda nepřekročila hranici 5 000 Kč za měsíc a tak podléhala srážkové dani.

Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby v letech 2003 až 2007 ukazuje **Tabulka č. 5.**

Tabulka č. 5 (v mil.Kč)

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Daňové inkaso	20 625	12 098	11 242	14 003	15 700	112,12	1 697
Předepsáno	20 438	12 331	10 691	14 409	15 254	105,86	845
Výtěžnost (%)	100,9	98,1	105,2	97,2	97,2	-	-
Z inkasa daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby tvoří							
Daň příjmů FO	7 172	6 582	6 420	7 432	8 583	115,49	1 151
Daň příjmů PO	13 453	5 516	4 822	6 572	7 117	108,29	545

e) Daň silniční

V roce 2007 došlo oproti roku 2006 ke zvýšení inkasa u daně silniční, a to o 487 mil. Kč (daň silniční je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury). Zvýšení bylo ovlivněno zejména zlepšením výběru daně, skladbou vozového parku podnikatelů používajících k podnikání výkonější vozidla s vyššími sazbami daně a zvýšením počtu daňových subjektů.

Přehled inkasa daně silniční od r. 2003 podává **Tabulka č. 6**.

Tabulka č. 6 (v mil.Kč)

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Daňové inkaso FÚ	5 708	5 502	5 191	5 428	5 915	109,0	487
Předepsáno FÚ	5 863	5 539	5 230	5 457	5 811	106,5	354
Výtěžnost (%)	97,4	99,3	99,3	99,5	101,8	-	-

f) Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty, jako fiskálně nejvýznamnější daň, se na daňových příjmech vybíraných finančními úřady podílí 41%. Celkové inkaso za rok 2007 dosáhlo 236,4 mld. Kč (finanční úřady 99,8%, celní úřady 0,2%). Podíl celních úřadů je, vzhledem k systému zdaňování po vstupu do EU, minimální.

Rozpočtem určená částka 232,1 mld. Kč byla překročena o 1,9%. Vzhledem k roku 2006 vzrostlo inkaso finančních úřadů o 18,5 mld. Kč (index 108,5%).

Stejně jako v předchozích dvou letech významným způsobem inkaso ovlivňují plátcí registrovaní na Finančním úřadě pro Prahu 1 podle § 94 odst. 11 zákona o DPH (tj. osoby registrované k dani v jiném členském státě, které nemají v tuzemsku sídlo, místo podnikání nebo provozovnu) - v roce 2005 odvod 7 mld. Kč, v roce 2006 odpočty ve výši 5,8 mld. Kč, v roce 2007 odpočty ve výši 2,3 mld. Kč (vlastní daňová povinnost 28,2 mld., odpočty 30,5 mld.). Je zřejmé, že další vývoj inkasa této skupiny plátců nelze odhadnout. Poměrně výrazně se zvýšila také částka daně vrácená podle §82 a §83 zákona o DPH (osobám registrovaným k dani v jiných členských státech a zahraničním osobám) – 2,3 mld. Kč v roce 2006, 2,9 mld. Kč v roce 2007.

Z územního hlediska je evidentní koncentrace inkasa daně z přidané hodnoty v Praze (57% celkového inkasa v roce 2007). Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu proti roku 2006 zvýšilo inkaso o 14 mld. na 137 mld. (index 111,4%). K významnému zvýšení došlo také u Finančního ředitelství v Brně (o 5,2 mld. na 30,7 mld., index 120,5%). Podrobnější rozbor ukazuje, že pouze tři finanční úřady (pro Prahu 4, 5 a 10) se podílejí na celkových příjmech daně téměř jednou třetinou (31,7%) a každý z nich převyšuje celkové inkaso jednotlivých finančních ředitelství s výjimkou Finančního ředitelství v Brně.

Přetrvává zvýšená orientace daňových subjektů na zahraničí, zejména na členské státy EU, což negativně ovlivňuje inkaso DPH, protože jde o plnění osvobozená od daně na výstupu s plným nárokem na odpočet daně. Tím lze zdůvodnit vyšší meziroční index u nadměrných odpočtů než u vlastní daňové povinnosti.

V roce 2007 došlo k mírnému snížení dodatečně vyměřené daně na základě daňových kontrol vzhledem k roku 2006. Stále častěji dochází k daňovým únikům založeným na dokonalé znalosti daňové problematiky. Jedná se zejména o fiktivní nebo nadhodnocená plnění v oblasti marketingu, reklamy nebo zprostředkování, kdy je velmi obtížné prokázat, že služba nebyla uskutečněna a správci daně se často dostávají do důkazní nouze.

Tabulka č. 7

(v mil. Kč)

Vývoj inkasa DPH finanční úřady v letech 2003 až 2007							
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Předepsáno	154 503	274 633	374 175	424 180	468 205	110,4	44 025
Daň. inkaso	155 180	271 219	376 360	428 105	475 743	111,1	47 638
Výtěžnost (%)	100,0	98,8	100,6	100,9	101,6	-	-
Nadměrný odpočet	-231 390	-229 070	-171 419	-210 711	-239 899	113,9	-29 188
CELKEM	-76 210	42 149	204 941	217 394	235 844	108,5	18 450

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 8

(v mil. Kč)

Daň přiznaná a vyměřená	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Rozdíl mezi přiznanou a vyměřen. daní	1 070	1 794	167,7	724
Vyměřeno dle dodateč. daň. přiznání	-4 353	-6 489	149,1	-2 136
Dodatečně vyměřeno z kontroly	1 992	1 886	94,7	-106
CELKEM	-1 291	-2 809	-	-1 518

g) Daň z nemovitostí

V roce 2007 došlo k dalšímu nárůstu předepsané **daňové povinnosti** na 5 023 mil. Kč, tj. o 45 mil. Kč, oproti roku 2006. To odpovídá dlouhodobému trendu daně z nemovitostí, u níž se ve vazbě na zlepšení přístupu k datům katastru nemovitostí zefektivňuje kontrolní a vyhledávací činnost. Pozitivně se v tomto smyslu projevila také novelizace zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, podle níž se od zdaňovacího období 2005 u pronajatých pozemků po obnově katastrálního operátu namísto nájemců pozemků stali poplatníky daně vlastníci těchto pozemků. Tato úprava nesporně přispívá k postupnému vyjasňování vlastnických vztahů a větší odpovědnosti vlastníků za jejich majetek i snazšímu dohledání daňových subjektů, což má příznivý dopad i na výši předepsané daňové povinnosti.

Uvedenému trendu odpovídá rovněž vývoj **inkasa** daně z nemovitostí, avšak jeho nárůst je oproti předcházejícím zdaňovacím obdobím výraznější - inkaso za zdaňovací období roku 2007 činí 5 123 mil. Kč, což je o 106 mil. více než za rok 2006.

Tabulka č. 9

(v mil. Kč)

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Daňové inkaso	4 840	4 948	4 987	5 017	5 123	102,1	106
Předepsáno	4 841	4 864	4 917	4 978	5 023	100,9	45
Výtěžnost (%)	99,9	101,7	101,4	100,8	102,0	-	-

Přehled vývoje inkasa daně z nemovitostí od roku 2003 poskytuje **Tabulka č. 9**.

Poměr výše inkasa daně z nemovitostí u jednotlivých finančních ředitelství se oproti předchozím zdaňovacím obdobím významně nezměnil a odpovídá rozsahu jejich místní působnosti. Oproti rokům 2005 a 2006, kdy se přes celkově stoupající tendenci u některých finančních ředitelství projevila přechodná stagnace či mírný pokles inkasa, došlo v roce 2007 k jeho nárůstu u všech finančních ředitelství.

h) Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Celkové inkaso majetkových daní dosáhlo v roce 2007 objemu 10 576 mil. Kč a oproti roku 2006 se zvýšilo o 2 060 mil. Kč (index 124,2%), z toho u daně z převodu nemovitostí o 1 986 mil. Kč (index 125,5%) a u daně darovací o 88 mil. Kč (index 114,6%). Výnos daně dědické se o 15 mil. Kč snížil (index 88,1%).

Přehled inkasa za roky 2003 – 2007 podávají **Tabulky č. 10 až 12**.

Výnos **daně z převodu nemovitostí** činí v objemu celkových příjmů těchto majetkových daní stabilně nejvýznamnější podíl na úrovni cca 92%.

Třiletá praxe jasně prokázala účelnost novelizace zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů („novela zákona“), kterou se změnil systém vyměrování a placení daně z převodu nemovitostí (daňový subjekt platí daň v termínu pro podání daňového přiznání). Snížení pracnosti a administrativní náročnosti vyměrování daně z převodu nemovitostí a zvýšení platební morálky poplatníků se projevuje v rovnoměrnějším vývoji inkasa. Průběžné zvyšování inkasa je však rovněž odrazem zvyšujících se cen nemovitostí a živého pohybu realit na trhu.

Tabulka č. 10 (v mil.Kč)

Daň z převodu nemovitostí							
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Daňové inkaso	8 025	9 461	7 494	7 788	9 774	125,5	1 986
Předepsáno	8 010	8 790	6 571	7 084	8 933	126,1	1 849
Výtěžnost (%)	100,2	107,6	114,1	109,9	109,4	-	-

Inkaso **daně darovací** je závislé na počtu případů bezúplatného nabytí majetku, na hodnotě majetku, zařazení poplatníků do skupin dle příbuznosti a rozsahu přiznaných zákonných osvobození. V roce 2007 tato daň opět vykazala oproti roku 2006 mírný nárůst výnosu o 88 mil. Kč, na úroveň cca 0,7 mld. Kč.

Tabulka č. 11 (v mil.Kč)

Daň darovací							
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Daňové inkaso	648	818	510	604	692	114,6	88
Předepsáno	-113	752	524	569	720	126,5	151
Výtěžnost (%)	-573,5	108,7	97,3	106,2	96,1	-	-

Výše inkasa **daně dědické** dlouhodobě osciluje kolem 100 mil. Kč vzhledem k všeobecně malé četnosti zdaňovaných případů v důsledku osvobození příbuzných v řadě přímé a manželů od této daně.

Tabulka č. 12 (v mil.Kč)

Daň dědická							
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Daňové inkaso	100	100	103	124	109	88,1	-15
Předepsáno	98	100	103	123	108	87,8	-15
Výtěžnost (%)	102,0	100,0	100,0	100,8	100,9	-	-

2. DAŇOVÉ NEDOPLATKY

a) Vývoj daňových nedoplatků

Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány v České republice k 31. prosinci 2007 dosáhl **101,1 mld. Kč**, z toho na daních **nové daňové soustavy** platné od 1. ledna 1993 (dále jen „nové daně“) činil **97,5 mld. Kč** (tj. **96,4%** k celkovému objemu nedoplatků) a na daních staré daňové soustavy platné do 31. prosince 1992 (dále jen „staré daně“) **3,6 mld. Kč** (tj. **3,6%** k celkovému objemu daňových nedoplatků). V porovnání s předcházejícím rokem klesla celková kumulovaná výše daňových nedoplatků ze 105,4 mld. Kč na 101,1 mld. tj. o 4,3 mld. Kč.

Vývoj daňových nedoplatků v loňském roce zaznamenal nejvýraznější meziroční pokles za posledních pět let. Vývoj výše nedoplatků evidovaných územními finančními orgány v posledních pěti letech ilustruje následující **Tabulka č. 13**.

Tabulka č. 13 (v mld. Kč)

Druh příjmu	Vývoj výše nedoplatků evidovaných územními finančními orgány									
	2003	Index (%) 03/02	2004	Index (%) 04/03	2005	Index (%) 05/04	2006	Index (%) 06/05	2007	Index (%) 07/06
Staré daně	6,3	95,0	5,6	88,8	4,4	78,79	4,0	90,11	3,6	90,0
Nové daně	93,5	96,2	97,8	104,6	97,3	99,48	101,3	104,11	97,5	96,25
CELKEM	99,8	96,2	103,4	103,6	101,7	98,36	105,4	103,64	101,1	95,92

Největší objem splatných daňových nedoplatků je evidován finančními úřady v působnosti Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (30,6 mld. Kč, tj. 30,3% z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány v České republice), Finančního ředitelství v Brně (20,8 mld. Kč, tj. 20,6%) a Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (16,2 mld. Kč, tj. 16%). Naopak nejnižší objem vykazují dlouhodobě finanční úřady v působnosti Finančního ředitelství v Českých Budějovicích (2,5 mld. Kč, tj. 2,5%) a Finančního ředitelství v Hradci Králové (5,4 mld. Kč, tj. 5,3%).

Meziroční pokles daňových nedoplatků byl zaznamenán u Finančního ředitelství v Ostravě (o 2,3 mld. Kč na 8,6 mld. Kč), v Brně (o 0,5 mld. Kč na 20,8 mld. Kč)

a u Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (o 1,6 mld. Kč na 30,6 mld. Kč). K největšímu relativnímu snížení nedoplatků došlo v případě Finančního ředitelství v Ostravě (o 21,1% na 8,6 mld. Kč) a u Finančního ředitelství v Hradci Králové (o 13,6% na 5,4 mld. Kč). K meziročnímu nárůstu daňových nedoplatků došlo pouze v případě Finančního ředitelství v Plzni (o 0,7 mld. Kč na 7,3 mld. Kč) a Finančního ředitelství v Praze (o 0,2 mld. Kč na 9,6 mld. Kč) a Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (o 0,1 mld. Kč na 16,2 mld. Kč).

Tabulka č. 14

(v mil. Kč)

Druh příjmu	Kumulativní objem daňových nedoplatků				
	2003	2004	2005	2006	2007
Daň z přidané hodnoty	37 428	38 876	40 707	43 338	44 056
Daně spotřební	4 175	4 003	3 267	3 460	2 568
Daň z příjmů právnických osob	18 322	19 246	19 469	17 846	18 742
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	333	371	367	401	318
Daň silniční	929	999	1 058	1 098	1 106
Daň dědická	12	11	11	10	9
Daň darovací	304	323	249	228	240
Daň z převodu nemovitostí	5 070	5 015	4 644	4 455	3 991
Daň z příjmů fyz. osob - podnikat.	12 333	13 987	14 230	14 644	14 886
Daň z příjmů fyz. osob ze záv. čin.	5 428	5 387	5 253	5 310	4 571
Daň z nemovitostí	1 221	1 194	1 150	1 103	1 015
Ost. příjmy, odvody, pokuty a popl.	7 917	8 351	6 888	9 433	5 990
Daň z příjmů obyvatelstva	618	451	424	361	215
Daň z obratu	896	828	781		
Odvod ze zisku	684	670	647		
Odvod z objemu mezd	884	877	629		
Důchodová daň	483	381	369	3 671	3 391
Daň z objemu mezd	55	48	43		
Ostatní zrušené daně do rozp. rep.	2 257	2 060	1 285		
Ostatní zrušené daně do míst. rozp.	413	272	233		
CELKEM	99 762	103 351	101 705	105 354	101 100
MEZIROČNÍ PŘÍRŮSTEK	-3 974	3 591	-1 646	3 649	-4 254

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

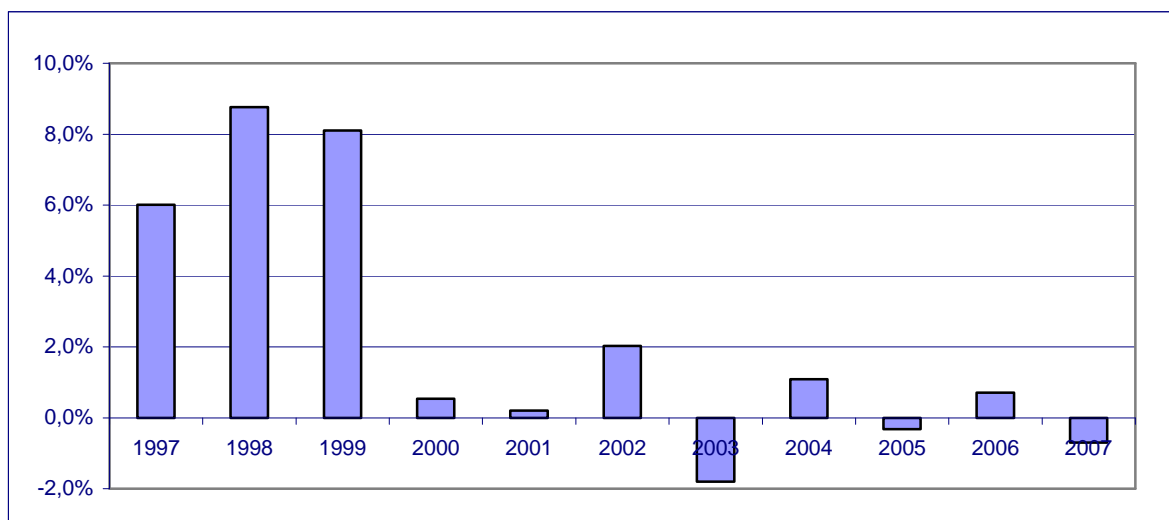
Analýza daňových nedoplatků uvedená v **Tabulce č. 14** ukazuje rozdílnost dynamiky jejich vývoje podle jednotlivých druhů příjmů, a to zejména u daní nové daňové soustavy. Údaje za předchozí rok dokládají, že větší objem daňových nedoplatků nových daní je vykazován u daní z příjmů, majetku a poplatků. Jejich výše dosáhla 50,9 mld. Kč, což je 50,3% z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány v České republice. Nejvyšší suma nedoplatků této skupiny daní je evidována na daních z příjmů. Jejich výše dosáhla za loňský rok částku 38,5 mld. Kč, přičemž k meziročnímu nárůstu nedoplatku u této skupiny daní došlo zejména u daně z příjmů právnických osob - o 0,9 mld. Kč (tj. 5% nárůst oproti hodnotě roku 2006). U majetkových daní a daně silniční výše daňových nedoplatků od roku 2003 soustavně klesá. Objem daňových nedoplatků za loňský rok u této skupiny přímých daní činil 6,4 mld. Kč což představuje pokles o téměř 16% oproti hodnotě evidovaného nedoplatku této skupiny daní

7,6 mld. Kč v roce 2003.

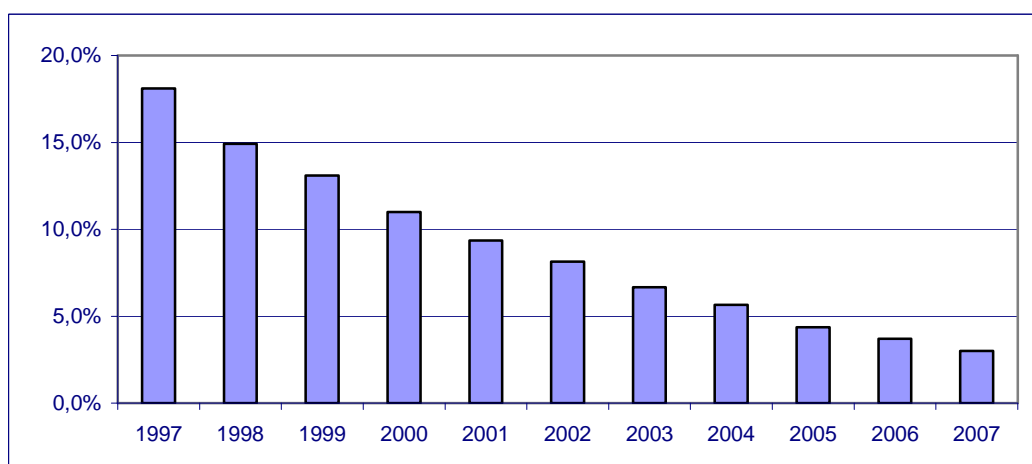
Z nepřímých daní zůstala v kompetenci územních finančních orgánů evidence nedoplatků daně z přidané hodnoty. Od roku 2003 dochází trvale k nárůstu evidovaných nedoplatků této daně (v úhrnu o 17,7%). V roce 2007 evidované nedoplatky činily 44,1 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 0,7 mld. Kč (tj. o 1,7%).

Trendy ve vývoji daňových nedoplatků ukazují **Grafy č. 1 a č. 2**, ze kterých je patrný pozitivní resp. stabilizovaný trend vývoje relativní váhy daňových nedoplatků za poslední období. V posledních sedmi letech se výše daňových nedoplatků v působnosti ÚFO ustálila na hranici okolo sta miliard korun. Od roku 2000 se snížil podíl meziročního přírůstku daňových nedoplatků na celkovém objemu daňové povinnosti starých a nových daní spravovaných v příslušném roce územními finančními orgány na hodnoty do 1% (s výjimkou roku 2002). Za rok 2007 se meziročně podíl daňových nedoplatků na inkasu daní mírně snížil.

Graf č. 1:
Podíl meziročního přírůstku daňových nedoplatků na roční daňové povinnosti (ÚFO)

Graf č. 2:
Podíl daňových nedoplatků na kumulativním inkasu daní

b) Vymáhání daňových nedoplatků

Oblast zajištění daní a pohledávek na daních a příslušenství daní

Vývoj v oblasti zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 71 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“) a zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva podle § 72 ZSDP (za období let 2003 až 2007) dokumentují údaje v **Tabulce č. 15**.

Tabulka č. 15

Zákon č. 337/1992 Sb. Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007
Zajištění dle § 71					
počet rozhodnutí	249	120	124	1 940	102
částka (v mil. Kč)	664	282	1 158	283	1 386
Zástavní právo dle § 72					
počet rozhodnutí	7 221	9 894	9 347	9 100	8 885
částka (v mil. Kč)	5 735	6 953	5 471	5 016	5 062

Údaje jsou uvedeny souhrnně za daně staré daňové soustavy platné do 31. 12. 1992 a nové daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Údaje v tabulce ukazují, že u zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň podle § 71 ZSDP byl v roce 2007 v porovnání s minulým rokem zaznamenán výrazný pokles počtu vydaných zajišťovacích příkazů (z 1 940 na 102). Z dlouhodobějšího pohledu (období 2003 až 2007) je zřejmé, že kromě vývoje v roce 2006, který byl spíše výjimkou, docházelo v jednotlivých letech k postupnému snižování počtu vydaných zajišťovacích příkazů, přičemž nejnižší počet byl vykázán v roce 2007. I přes toto snížení počtu vydaných zajišťovacích příkazů se v roce 2007 ve srovnání s minulým rokem podstatně zvýšil celkový objem zajištění úhrady nesplatné nebo dosud nestanovené daně, a to z **283 mil. Kč** na **1 383 mil. Kč**, tj. meziročně o **1 100 mil. Kč**.

V případě zřízení zástavních práv podle § 72 ZSDP byl vývojový trend obdobný, neboť s výjimkou roku 2004 docházelo v jednotlivých letech k postupnému poklesu celkového objemu daňových nedoplatků zajištěných rozhodnutími správce daně o zřízení zástavního práva. Vývoj v roce 2007 je téměř shodný jako v předchozím roce, i když celkový objem zajištěných daňových pohledávek se nepatrně zvýšil o 46 mil. Kč na **5 062 mil. Kč**. Podobný vývoj byl zaznamenán i u počtu vydaných rozhodnutí o zřízení zástavního práva. Ve srovnání s minulým rokem se jejich počet snížil z 9 100 na **8 885** v roce 2007, tj. meziročně o **215** případů. Údaje v tabulce potvrzují, že jde o dlouhodobější vývojový trend, který započal již v roce 2002, jak je dále uvedeno. V roce 2002 činil meziroční pokles částku **2 112 mil. Kč** (index 2002/2001 = 0,785) a v roce 2003 částku **1 967 mil. Kč** (index 2003/2002 = 0,744). Ke změně došlo pouze v roce 2004, kdy naopak počet vydaných rozhodnutí o zřízení zástavního práva výrazněji vzrostl (o 2 673), stejně jako celková výše daňových pohledávek zajištěných zástavním právem o **858 mil. Kč** (index 2004/2003 = 1,212). Šlo spíše o výjimku, neboť v roce 2005 se objem daňových nedoplatků zajištěných zástavních právem opět snížil o **1 482 mil. Kč** (index 2005/2004 = 0,829) a pokles byl zaznamenán i v roce 2006 (index 2006/2005 = 0,917). V roce 2007 se tento vývoj v podstatě nezměnil (index 2007/2006 = 1,009).

Charakteristickým rysem probíhajících řízení o zajištění úhrady nesplatné nebo dosud nestanovené daně bylo v roce 2007, podobně jako v předchozích letech, časté uplatňování odvolání daňových subjektů proti vydaným zajišťovacím příkazům, které byly navíc v mnoha případech neúplné. Na následné výzvy správce daně k doplnění odvolání bylo většinou daňových subjektů reagováno až těsně před uplynutím stanovené třiceti denní lhůty pro vyřízení odvolání, což ztěžovalo následná řízení. Vedle toho se finanční úřady potýkaly s problémem, jež souvisí s omezenými možnostmi oprávněného použití zajišťovacího příkazu z titulu jeho obligatorního odůvodnění (odůvodnění obavy správce daně o úhradu nestanovené nebo nesplatné daně). Často bylo nutno řešit i případy, kdy po vydání zajišťovacího příkazu nebyla daňovým subjektem dobrovolně uhrazena ve lhůtě splatnosti zajišťovacím příkazem uložená jistina a následně přistoupil správce daně k výkonu tzv. zajišťovací exekuce, resp. k vymáhání plnění zajišťovacích příkazů postupem podle přiměřeného použití § 73 ZSDP.

Na účinnost uplatňování institutu zástavních práv podle § 72 ZSDP zjevně negativně dopadá již delší dobu novela ZSDP provedená zákony č. 367/2000 Sb. a č. 317/2001 Sb., kterými došlo ke změně občanského zákoníku a dalších zákonů, včetně ZSDP. Při zřízení zástavního práva přetrvává znevýhodnění správce daně oproti zástavnímu právu zřizovanému soudem. Vznik zástavního práva k zajištění daňové pohledávky a jejího příslušenství je na základě provedené novely ZSDP podmíněn nabytím právní moci rozhodnutí o zřízení zástavního práva vydaného správcem daně. Proti rozhodnutí finančního úřadu o vzniku zástavního práva může daňový dlužník podat ve lhůtě třiceti dnů ode dne, jež následuje po jeho doručení, odvolání. A právě v době mezi vydáním rozhodnutí o zřízení zástavního práva a nabytím právní moci tohoto rozhodnutí (a zápisem zástavního práva do příslušné evidence) často dochází ze strany daňových dlužníků k nekontrolovatelnému převodu majetku (movitého i nemovitého) na jiné osoby, čímž je značně ztížena i pozdější exekuce na tento majetek. Zástavní právo tak nesplňuje požadavek rychlosti zajištění daňového nedoplatku, jako tomu bylo za existence tzv. zákonného zástavního práva.

Oblast vymáhání daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní

Hodnocení efektivnosti vymáhání daňových nedoplatků se vztahuje na činnost územních finančních orgánů v procesním postavení správce daně podle § 1 odst. 3 ZSDP. Základní agregované údaje k posouzení vývoje vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků, evidovaných územními finančními orgány za rok 2007 a za předchozí roky, jsou obsaženy v **Tabulce č. 16**.

V oblasti vymáhání daňových nedoplatků se dlouhodobě projevuje trend růstu objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány. Nejvyšší dynamiky meziročního růstu objemu vymáhaných daňových nedoplatků bylo dosaženo v **roce 2004** (nárůst o 10,2 mld. Kč) a v **roce 2003** (o 5,7 mld. Kč), nejnižší v roce 2006 (o 0,3 mld. Kč) a v roce 2007. **Vývoj v roce 2007** je z pohledu dosahované hodnoty objemu vymáhaných daňových nedoplatků přibližně na stejné úrovni jako v roce 2006 (vymáháno téměř 68,5 mld. Kč daňových nedoplatků). Podíl vymáhaných daňových nedoplatků k celkovému objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány k 31. 12. 2007 (101,1 mil. Kč) činil **67,7%**. Avšak oproti minulému roku byl zaznamenán nepatrný pokles daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání, i když jen o necelých **30 mil. Kč** (index 2007/2006 = 0,99). Z hlediska hodnocení vývoje za sledovaný rok, tj. od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007, je situace příznivější. Územní finanční orgány v tomto období evidovaly ve vymáhání **26,6 mld. Kč** daňových nedoplatků, což je o **2,9 mld. Kč** více než v roce 2006. Rostoucí aktivita finančních úřadů v oblasti vymáhání daňových nedoplatků je patrná také z porovnání vývoje podílu vymáhaných daňových pohledávek k celkovému

objemu evidovaných daňových nedoplatků v posledních letech - v roce 2002 činil tento podíl 46,7%, v roce 2003 činil 54,3%, v roce 2004 se zvýšil na 62,3%, v roce 2005 dosáhl 67,1%, v roce 2006 mírně klesl na 65,1% a v roce 2007 opět vzrostl na 67,7%.

Tabulka č. 16

Rok *)	Nedoplatky vymáhané		Nedoplatky vymožené	
	Počet případů	Částka (mld. Kč)	Počet případů	Částka (mld. Kč)
2003	1 234 535	54,164	349 375	3,960
2004	1 434 436	64,385	376 258	4,073
2005	1 608 868	68,205	412 234	5,111
2006	1 751 207	68,505	443 009	5,203
2007	1 811 163	68,477	471 228	6,054

Údaje jsou uvedeny sumárně za daně staré daňové soustavy platné do 31. 12. 1992 a nové daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

^{*)} Počet případů (údaje od roku 2003) je ovlivněn změnou metodiky vykazování počtu případů v souvislosti se zavedením nového plně automatizovaného systému zpracování dat v oblasti vymáhání. U evidovaných daňových nedoplatků ve vymáhání je počet případů dán počtem neuhrazených POV (předpisných a odpisných vět) k poslednímu dni sledovaného období, resp. u evidovaných vymožených daňových nedoplatků počtem POV, na kterých došlo v období od 1. 1. 2003 do 31. 12. 2003 a ve stejném období roku 2004 až 2007 k jejich úhradě.

Údaje v tabulce ukazují na **pozitivní trend** i ve vývoji ukazatele objemu vymožených daňových nedoplatků, především v posledních třech letech. Výraznější nárůst byl zaznamenán i v **roce 2007**, kdy celkový objem vymožených daňových nedoplatků vzrostl meziročně o **0,9 mld. Kč** (index 2007/2006 = 1,16) a přesáhl hodnotu **6 mld. Kč**. Příznivý vývoj je patrný i z porovnání podílu vymožených nedoplatků k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků. Jestliže v roce 2004 činil 6,3%, pak se v roce 2005 zvýšil na 7,5%, v roce 2006 na 7,6% a v roce 2007 již na **8,8%**, což je v porovnání s minulým rokem **nárůst o 1,2 procentního bodu**.

Rozhodující objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je evidován na daních **nové daňové soustavy** platné od 1. 1. 1993. U této kategorie daní bylo územními finančními orgány vymáháno k 31. 12. 2007 více než **66,9 mld. Kč**, tj. 97,7% z celkové sumy daňových nedoplatků ve vymáhání. V roce 2007 bylo na daních nové daňové soustavy **vymoženo 6,043 mld. Kč**, tj. **99,8%** z celkové sumy vymožených daňových nedoplatků za sledované období. Na daních **staré daňové soustavy** platné do 31. 12. 1992 jsou vykazované hodnoty vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků dlouhodobě výrazně nižší. K 31. 12. 2007 bylo na daních staré daňové soustavy **vymáháno 1,6 mld. Kč**, tj. pouze **1,1%** z celkové sumy daňových nedoplatků ve vymáhání a za rok 2007 **vymoženo 11,3 mil. Kč**, tj. pouze **0,2%** z celkové sumy daňových nedoplatků vymožených za sledované období. Tento stav je dlouhodobě ovlivněn tím, že se v jednotlivých letech postupně snižuje celková částka daňových nedoplatků evidovaných na daních staré daňové soustavy (k 31. 12. 2007 se jejich objem snížil na 3,6 mld. Kč).

Největší objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků evidovaných na daních nové daňové soustavy je vykazován u **daně z přidané hodnoty**. K 31. 12. 2007 bylo na této dani vymáháno **30,7 mld. Kč** a v roce 2007 bylo vymoženo **3,6 mld. Kč**, což je o **0,7 mld. Kč** více než v minulém roce. Větší objem vymáhaných daňových nedoplatků byl evidován také u **daní z příjmů**. Jejich souhrnná výše činila k 31. 12. 2007 částku **26,6 mld. Kč**, tj. o **1,1 mld. Kč** více než v minulém roce. V průběhu roku 2007 bylo na daních z příjmů vymoženo přes **1,5 mld. Kč** daňových nedoplatků. Na **dani z nemovitostí**

a na **daních dědické, darovací a z převodu nemovitostí** bylo k 31. 12. 2007 vymáháno více než **3,4 mld. Kč** a za rok 2007 bylo vymoženo necelých **0,5 mld. Kč** daňových nedoplatků.

Poměr mezi vymáhanými daněmi a vymáhaným příslušenstvím daní je v podstatě srovnatelný s vývojem v předchozích letech. Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků (68,5 mld. Kč) jich bylo k 31. 12. 2007 vymáháno na **daních 46,6 mld. Kč**, tj. **68,1%**. Téměř jedna třetina je jich evidována na **příslušenství daní**, kde bylo vykazováno **21,8 mld. Kč**, tj. **31,9%** (dle § 58 ZSDP se příslušenstvím daní rozumí penále, zvýšení daně, náklady daňového řízení, úroky a pokuty uložené podle ZSDP nebo jiného daňového zákona).

Územní finanční orgány jsou dlouhodoběji úspěšnější při vymáhání nedoplatků, jejichž výše se pohybuje v řádu do 1 mil. Kč nebo od 1 mil. Kč do 10 mil. Kč. Nedoplatky v řádu nad 10 mil. Kč jsou z větší části nedobytné nebo jsou vymahatelné jen zčásti. Podle údajů zpracovaných územními finančními orgány činil kvalifikovaný odhad **nedobytných daňových nedoplatků** k 31. 12. 2007 částku **51,9 mld. Kč**, tj. **více než polovina (51,4%)** z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány k 31. 12. 2007 (101,1 mld. Kč). Z tohoto objemu je na **daních** evidováno **32,8 mld. Kč** nedobytných pohledávek a na **příslušenství daní 19,1 mld. Kč**. Na daních staré daňové soustavy je podíl nedobytných daňových nedoplatků výrazně vyšší a již dřívější analýzy potvrzují, že se pohybuje nad 90%.

Vymáhání daňových nedoplatků je jednou z fází daňového řízení, k níž dochází po té, kdy na straně daňového dlužníka nedošlo k dobrovolnému plnění daňové povinnosti ve lhůtě splatnosti a zpravidla ani v náhradní lhůtě stanovené správcem daně. Finanční úřady přitom využívají všech zákonných prostředků vyplývajících zejména z úpravy uvedené v § 73 ZSDP a z přiměřeného použití občanského soudního řádu, přičemž je nutno v negativním slova smyslu dodat, že právní úprava vymáhání daňových nedoplatků nedoznala v roce 2007 a ani v předchozích letech téměř žádných změn, na rozdíl od úpravy soudních výkonů rozhodnutí či výkonů exekucí prováděných soudními exekutory. Rozhodující objem vymožených daňových nedoplatků byl v roce 2007 dosažen v daňovém řízení, resp. v řízení o vymáhání daňových nedoplatků. Více než **2,8 mld. Kč**, tj. o **0,4 mld. Kč** více než v minulém roce, bylo finančními úřady vymoženo v **exekučních řízeních** postupem podle § 73 odst. 6 ZSDP. Navíc téměř **3 mld. Kč** byly vybrány pracovníky finančních úřadů ještě **před zahájením nebo provedením daňové exekuce**, zejména v důsledku činností vykonávaných správci daní na bázi klientsky orientovaného přístupu vůči daňovým subjektům.

Nejefektivnějším a finančními úřady nejvíce využívaným exekučním prostředkem byla i v roce 2007 **daňová exekuce na příkazání pohledávky** na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank nebo jiné pohledávky. Tímto způsobem bylo v roce 2007 vymáháno téměř **7,8 mld. Kč**, tj. **29,2%** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období a vymoženo téměř **2,2 mld. Kč**, tj. **36,1%** z celkového objemu daňových nedoplatků vymožených v roce 2007. **Exekucemi vedenými na prodej movitých věcí** bylo v roce 2007 vymáháno necelých **0,5 mld. Kč**, tj. pouze **1,7%** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období a vymoženo **0,2 mld. Kč** daňových nedoplatků. **Exekucemi vedenými na prodej nemovitostí** vymáhaly finanční úřady v roce 2007 necelých **0,4 mld. Kč** daňových nedoplatků, tj. pouze **1,5%** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období, přičemž vymoženo bylo necelých **0,2 mld. Kč**. Tyto údaje naznačují nízkou efektivitu a i nízkou míru uspokojení daňových pohledávek při realizaci mobiliárních exekucí, resp. při dražbách organizovaných nejen finančními úřady, což je ovlivněno zejména tím, že prodejnost movitých věcí a nemovitostí v rámci dražeb prováděných při těchto exekucích stále klesá a nízké jsou i samotné výtěžky dražeb. Ve větší míře jsou finančními úřady využívány

k vymáhání daňových nedoplatků také **exekuce na srážku ze mzdy**, jiné odměny za závislou činnost nebo náhrady za pracovní příjem, důchody, sociální a nemocenské dávky, stipendia apod. Tímto způsobem finanční úřady vymáhaly v roce 2007 více než **1,6 mld. Kč** daňových nedoplatků, tj. **6,2%** z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období, avšak vymoženo bylo pouze necelé **0,3 mld. Kč**.

Z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání bylo k 31. 12. 2007 finančními úřady přihlášeno **do konkursních řízení 17,7 mld. Kč**, tj. **25,9%**. Za sledovaný rok, tj. od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007, bylo do konkursních řízení přihlášeno **2,8 mld. Kč**. V uvedených datech jsou zahrnuty pouze daňové nedoplatky, které byly správcem daně předány k vymáhání a od 1. 1. 2003 jsou evidovány v rámci informačního systému ADIS. V této evidenci nejsou vykazovány daňové pohledávky, které byly finančními úřady přihlášeny do konkursních řízení před tímto datem a je o nich proto vedena na finančních úřadech zvláštní evidence. Z obou evidencí pak vyplývá, že **souhrnná kumulovaná hodnota daňových pohledávek přihlášených do konkursních řízení v letech 1993 až 2007 dosáhla 76,5 mld. Kč**. Z této sumy daňových pohledávek jich bylo v průběhu konkursu do vydání rozvrhového usnesení a v rámci rozvrhového usnesení **uspokojeno k 31. 12. 2007 celkem 2,9 mld. Kč**, tj. **3,8%**. V roce 2007 bylo v rámci konkursních řízení uhrazeno **216 mil. Kč** daňových pohledávek. Tyto údaje potvrzují, že efektivita těchto řízení je z hlediska vynaložených nákladů, kapacit finančních úřadů a i z hlediska míry uspokojení daňových pohledávek, velmi nízká. Přetrvávají problémy s uspokojením pohledávek státu i v těch případech, kdy bylo k nemovitosti úpadce zřízeno zástavní právo. Ačkoli se relativně snižuje počet daňových dlužníků přihlášených do konkursu, evidují finanční úřady poměrně velkou sumu nedoplatků dlužníků, na jejichž majetek byl prohlášen konkurs před pěti a více lety. To má za následek, že zpeněžený majetek získaný do konkursní podstaty je krácen o náklady spojené se správou a udržováním konkursní podstaty, čímž klesá i výtěžnost pro správce daně. Finanční úřady, stejně jako mnozí další věřitelé, si slibují zlepšení od nové právní úpravy přijaté zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

Na výsledky činnosti finančních úřadů v oblasti vymáhání daňových nedoplatků se vedle konkursních řízení projevují negativně i zdlouhavá soudní řízení o výkonu rozhodnutí. V roce 2007 předaly finanční úřady k vymáhání **soudům** návrhy na výkon rozhodnutí ve výši přes **0,2 mld. Kč** daňových nedoplatků, přičemž z této částky bylo vymoženo necelých **0,02 mld. Kč**, resp. 19,7 mil. Kč, tj. **8,2%**. Zdlouhavost soudních řízení se projevuje zejména při realizaci návrhů na výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí, a také je poukazováno na nepřiměřeně dlouhé lhůty od podání návrhu na výkon rozhodnutí do doby provedení prvních úkonů dražby. Obdobně se tento problém projevuje i v případech správcem daně podané odpůřčí žaloby podle § 42a občanského zákoníku.

Podle § 73 odst. 3 ZSDP mohou finanční úřady požádat o výkon exekuce též **soudního exekutora**. Celková částka daňových nedoplatků předaných finančními úřady soudním exekutorům k provedení exekuce je dosud zanedbatelná a k 31. 12. 2007 činila **452 mil. Kč**. Za rok 2007 se jednalo o částku **91 mil. Kč**. Z této částky však bylo vymoženo necelých **13 mil. Kč**, tj. **14,3%**. Finanční úřady opakovaně upozorňují na problémy, které se vyskytují při poskytování součinnosti soudním exekutorům podle exekučního řádu. Vedle stále se zvyšujícího rozsahu požadavků soudních exekutorů na sdělení řady údajů, v mnoha případech se opakujících, jejichž vyřizování odvádí správce daně od výkonu správy daní, způsobuje problémy také nepřiměřenost jejich exekucí. Stále častěji se problémem stávají exekuce vedené ze strany exekutorských úřadů, kdy jimi vydané exekuční příkazy na prodej nemovitostí slouží, po dohodě s dlužníkem, spíše k zajištění nedoplatku po dobu, než je nedoplatek plně uhrazen prostřednictvím splátek exekutorskému úřadu. Častým využíváním

exekucí prodejem podniku podle § 70 a § 71 exekučního řádu ze strany soudních exekutorů dochází často k zablokování majetku dlužníků, přestože výše dluhu je mnohdy podstatně nižší než hodnota majetku postiženého exekucí. V souvislosti s vymáháním daňových nedoplatků podle § 73 odst. 3 ZSDP cestou soudních exekutorů nutno zmínit problematické oprávnění exekutora požadovat od oprávněného, resp. od správce daně, přiměřenou zálohu na náklady exekuce, ale zejména také, že v případech zastavení exekuce pro nemajetnost povinného (dlužníka) lze podle exekučního řádu uložit oprávněnému (tj. i správci daně) povinnost úhrady paušálně určených či účelně vynaložených výdajů soudního exekutora (exekuční náklady).

Efektivitu výběru daní a vymáhání daňových pohledávek negativně ovlivňovala i v roce 2007 celá řada dalších faktorů. Mezi nejzávažnější patří:

- Přesto, že daňové nedoplatky jsou předávány k vymáhání v relativně krátké době od naplnění podmínek pro vymáhání, jsou z velké části těžko vymahatelné, neboť **řada daňových dlužníků** (i těch, kteří dluží státu větší objem daňových nedoplatků) **nemá exekucí postižitelný majetek**, popř. majetek mají, ale je velmi obtížné jej dohledat a zajistit.
- Opakovaně se objevují případy, kdy **daňoví dlužníci** (zejména obchodní společnosti) **utlumí, resp. ukončí podnikatelské aktivity, aniž by byly z jejich strany uhrazeny platební povinnosti vůči státu**. Většinou dále pokračují v podnikatelských aktivitách, např. v nově zřízených firmách se stejným předmětem činnosti. Mezi dlouhodobé problémy patří i neserióznost a často až „podvodné“ jednání jednatelů a společníků společností s ručením omezeným, kteří velmi jednoduše **opouštějí bezmajetné společnosti zatížené nemalými závazky, převádějí je na nekontaktní osoby** a na adresy, na kterých se tyto společnosti nevyskytují, popř. mění sídla na zcela fiktivní adresy.
- Z pozice časové náročnosti se nadále potvrzuje **problematičnost stávající úpravy doručování písemností v daňovém řízení** do vlastních rukou. Daňoví dlužníci jsou si velmi dobře vědomi svých nedoplatků (většinou dluží i dalším věřitelům na více místech) a proto písemnosti doručované do vlastních rukou nevyzvedávají. Následným doručováním nepřevzatých písemností veřejnou vyhláškou se celé řízení prodlužuje.
- Dalším problémem je narůstající počet daňových dlužníků s nahlášeným trvalým bydlištěm na příslušném obecním (městském) úřadu. Tito dlužníci nepřebírají písemnosti zasílané jim finančními úřady a ani se na tomto místě zpravidla nezdržují. Provedená místní šetření však ukazují, že se v mnoha případech jedná o účelové jednání dlužníků, kteří se tak snaží „ukrýt“ před věřiteli.
- Přetrvávajícím problémem je i komplikované nebo jen omezené využívání údajů z jiných databází a evidencí jiných orgánů státní správy, např. registru motorových vozidel, evidence správy sociálního zabezpečení, nebo jiných již existujících centrálních registrů, jako např. databází dlužníků vedených leasingovými společnostmi nebo bankami. Neexistuje přístup do centrálního registru bankovních účtů, jehož prostřednictvím by bylo možno získat potřebné údaje o stavu a pohybu peněžních prostředků na účtech daňových dlužníků daleko rychleji a efektivněji, než je tomu dosud formou výzev k součinnosti třetích osob.
- Převážná část problémů komplikujících proces vymáhání, jakož i předkládané návrhy územních finančních orgánů na jejich odstranění a zlepšení úspěšnosti a efektivnosti při vymáhání daňových nedoplatků vyžadují zásadní legislativní změny, k nimž zatím nedošlo přesto, že jsou již dlouhodobě iniciovány. Obecné

legislativní zásahy provedené s důrazem na komplexnost, provázanost, systematickosti a jednoznačnosti právních úprav by v mnohých shora vyjmenovaných případech značně usnadnily práci finančních úřadů i v oblasti zajištění a vymáhání.

3. DAŇOVÉ SUBJEKTY

Na pojem „daňový subjekt“ byl zaveden dvojitý pohled a to subjekt evidovaný v agendách správců daní a subjekt ekonomicky aktivní ve sledovaném období. Proto byl zaveden dvojitý pohled na pojem „daňový subjekt“ – subjekt evidovaný v agendách správců daní a subjekt ekonomicky aktivní ve sledovaném období.

Tabulka č. 17 udává počty daňových subjektů za rok 2007 v členění podle jednotlivých daní.

Tabulka č. 17

Daň	Počet daňových subjektů	
	evidovaných*	aktivních**
Daň z přidané hodnoty	671 709	504 691
Daň z příjmů PO	396 053	389 343
Daň z příjmů FO podávajících příznání	3 126 386	2 951 788
Daň z příjmů FO -závislá činnost	561 922	469 381
Daň z příjmů -zvláštní sazba (§ 36)	438 769	379 122
Daň z nemovitostí	3 924 769	3 473 098
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí	920 754	380 188
Daň silniční	996 346	816 705
CELKEM	11 036 708	9 364 316

* údaje o daňových subjektech aktivních vůči daňové správě;

** údaje o daňových subjektech ekonomicky aktivních ve sledovaném období

4. VYHLEDÁVACÍ ČINNOST, MÍSTNÍ ŠETŘENÍ, VYTÝKACÍ ŘÍZENÍ, DAŇOVÁ KONTROLA A PODNĚTY PŘEDANÉ ORGÁNŮM ČINNÝM V TRESTNÍM ŘÍZENÍ

a) Vyhledávací činnost

Oddělení analyticko-vyhledávací vykonávají jak metodickou, tak i samotnou analyticko-vyhledávací činnost.

Činnost vyhledávacího oddělení je členěna do 3 kategorií:

- 1) vyhledávací činnost prováděnou v rámci celoplošných či územně rozsáhlejších akcí,
- 2) vyhledávací činnost prováděnou na základě požadavku FÚ,
- 3) vlastní vyhledávací činnost.

Převládajícím prvkem činnosti oddělení analyticko - vyhledávacích však byla vlastní vyhledávací činnost. U vytipovaných daňových subjektů zjišťovali pracovníci v rámci vyhledávací činnosti všechny údaje týkající se příjmů, majetkových poměrů a dalších skutečností, rozhodných pro správné a úplné vyměření a vymáhání daně. Byla prováděna místní šetření jak u daňového subjektu, tak i u jiných osob, která jsou často v rozsahu téměř totožném jako je rozsah daňové kontroly. Tato místní šetření byla prováděna za účelem zjišťování skutečností rozhodných pro správné a úplné vyměření a vymáhání daně, které se týkají uvedených nejrizikovějších daňových subjektů. Z velké části jsou šetření prováděna přímo u daňových subjektů nebo u subjektů či osob, které jsou s nimi nějakým způsobem propojeny. Veškeré zjištěné údaje a skutečnosti jsou analyzovány a předávány k využití pro další řízení, případně oddělením specializované kontroly.

Oddělení analyticko – vyhledávací, zřízená na finančních ředitelstvích, pokračovala v činnosti vyhledáváním a analýzou regionálních i celostátních skutkově a právně komplikovaných ekonomických a právních vazeb ve věcech zamezení daňových úniků, podílela se na celostátních akcích vyhlášených Ministerstvem financí, získávala i veškeré dostupné materiály k jednotlivým případům postoupeným z MF a předávala je příslušným správcům daně k provedení daňových řízení.

Při vyhledávací činnosti na celostátní i regionální úrovni se využívají sdělení a oznámení přijatá či postoupená jinými odděleními, ale i jinými státními orgány, zejména Policií České republiky, orgány Celní správy, živnostenskými úřady, úřady práce, soudy apod., a dále i oznámení či sdělení fyzických a právnických osob. Tyto jsou následně doplněny údaji získanými jak vlastní vyhledávací činností, tak z databází vedených daňovou správou, z Obchodního rejstříku a databáze Katastru nemovitostí, evidence motorových vozidel a centrálního registru obyvatel. Využívanými prameny jsou též informace získané od svědků a osob předzvědných, ale také z hromadných sdělovacích prostředků.

Analyticko-vyhledávací činnost má přímý vliv i na výkon vlastních daňových kontrol u jednotlivých daňových subjektů. Jde zejména o pečlivou analýzu a přípravu skutkových zjištění, indicií, využití softwarových produktů a veškerých dostupných informací relevantních pro účinné zahájení úkonů v daňovém řízení. Tyto následné přímé kontrolní úkony je poté možno cíleně směřovat k zjištěním odhalujícím potenciální nedostatky v evidencích, účetních zápisech a z těchto vyplývající krácení daňových povinností. Analyticko–vyhledávací činnost je též rozhodná pro vytipování a analýzu nelegálních daňových operací u rizikových podnikatelských skupin (tržnice a stánkový prodej, provozovatelé taxislužby, dovozci PHM, pohostinství, neobchodní dovozy motorových vozidel, fiktivní zahraniční plnění v řetězcích apod.).

Významné akce provedené v roce 2007 v rámci analyticko - vyhledávací činnosti:

- zjišťování dodržení podmínek stanovených zákonem o daních z příjmů pro osvobození příjmů dosažených z prodeje nemovitostí,
- zjišťování daňových subjektů, které nepodaly přihlášku k registraci plátce daně z přidané hodnoty v zákonem stanoveném termínu, přestože překročily limit obratu pro povinnou registraci,
- zjišťování daňových subjektů (ve spolupráci s celními úřady) zabývajících se dovozem ojetých automobilů, při spolupráci s nimi jsou získávány veškeré podklady vedoucí k zjištění počtu a dalších údajů o dovážených automobilech,
- zjišťování výše marže a dalších údajů (výše tržeb, počty zaměstnanců, umístění výherních automatů, počty míst v restauraci, prodávaný sortiment) u maloobchodních prodejců a poskytovatelů hostinských služeb v průběhu

- probíhajícího zdaňovacího období,
- zjišťování údajů týkajících se dotací na internetových stránkách jednotlivých poskytovatelů (ministerstvech),
 - kontrola dodržování zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti,
 - zjišťování všech relevantních údajů pro účely daně z převodu nemovitostí na základě oznámeních zasílaných katastrálními úřady při všech změnách vlastnických a jiných práv k nemovitostem,
 - zjišťování všech relevantních údajů pro účely daně z nemovitostí na základě stavebních povolení a kolaudačních rozhodnutí vydávaných stavebními úřady,
 - zjišťování údajů ohledně podání daňových přiznání a výše vykázaných příjmů zpravidla za zemní a stavební práce u fyzických osob, jejichž faktury byly zahrnuty v nákladech kontrolovaných daňových subjektů,
 - zjišťování údajů ohledně výše vykázaných příjmů v daňových přiznáních fyzických osob v návaznosti na informace poskytnuté z MF (Interhome - pronájem nemovitostí za účelem rekreace) a z FŘ pro hlavní město Prahu (provize vyplacené pojišťovacími agentům České pojišťovny, a.s. a externím poradcům Stavební spořitelny České spořitelny, a.s.),
 - zjišťování údajů ohledně zdanění finančních bonusů poskytnutých distributorem léků a léčiv u jednotlivých lékáren (fyzických i právnických osob),
 - šetření týkající se optimalizace daňového základu u profesionálních sportovců na základě uzavřených mandátních smluv se zahraniční společností.

b) Místní šetření

Místní šetření, jako jeden z procesních úkonů v daňovém řízení, je upraveno ustanovením § 15 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Místní šetření jsou na finančních úřadech prováděna pracovníky všech oddělení finančních úřadů, v největší míře však pracovníky kontrolních oddělení.

V roce 2007 provedly finanční úřady 114 490 místních šetření, což je o 985 více než v předchozím roce. Z tabulky vyplývá, že největší počet místních šetření byl proveden za účelem ověření nároku na nadměrný odpočet daně z přidané hodnoty. Přehled o počtu uskutečněných místních šetření v roce 2007 poskytuje **Tabulka č. 18**.

Tabulka č. 18

Druh příjmu	Počet místních šetření	Doměřeno z místních šetření (v Kč)
Daň z přidané hodnoty	59 398	1 460 960 471
Daně spotřební	81	0
Daň z příjmů PO	10 657	120 330 120
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	24 091	20 111 752
Daň z příjmů FO - záv. činnost	4 461	23 384 659
Daň z příjmů - zvl. sazba (§ 36)	689	675 994
Daň z nemovitostí	7 190	1 142 574
Daň dědická darovací a z přev. nem.	4 909	2 821 116
Daň silniční	3 014	3 093 375
CELKEM	114 490	1 632 520 061

c) Vytýkací řízení

V roce 2007 došlo k poměrně výraznému poklesu údaje o změně daňové povinnosti v důsledku vytýkacího řízení. Podstatná byla zejména změna uplatněných nadměrných odpočtů u DPH (v roce 2006 –1,8 mld. Kč) a vykázané ztráty u daně z příjmu právnických osob (v roce 2006 –2,4 mld. Kč).

Plátci daně z přidané hodnoty při uplatnění mimořádně vysokých nadměrných odpočtů předkládají perfektní daňové doklady, které mají prokazovat přijetí plnění. Často u takovýchto případů správce daně provádí výslech svědků, dožaduje jiné správce daně, což zvyšuje náročnost vytýkacích řízení na úroveň daňové kontroly, přičemž vytýkací řízení musí správce daně ukončit v kratším termínu.

Poklesl počet vytýkacích řízení zahájených s cílem odstranit formální nedostatky v daňových příznacích, častěji se jedná o řízení vyvolaná konkrétními zjištěními správců daně po předložení dokladů, místním šetření apod. Komplikace, zejména ve vztahu k dani z přidané hodnoty, přinesla novela zákona o správě daní a poplatků účinná od 31. 10. 2007, která v § 43 nově stanovila počátek běhu lhůty, ve které musí správce daně zahájit postup k odstranění pochybností, což má vliv i na využití úlohy Důvěryhodnost daňových příznacích k DPH.

Tabulka č. 19 ukazuje výsledky vytýkacích řízení v roce 2007.

Tabulka č. 19

Daň	Počet ukončených	Počet ukončených s rozdílem	Změna v důsledku vytýkacího řízení (v tis.Kč)		
			Daňové povinnosti	Nadměrného odpočtu	Ztráty
z přidané hodnoty	31 393	11 498	1 450 977	-893 458	
z příjmů PO	6 403	1 311	308 355		-160 194
z příjmů FO	30 363	9 495	45 124		475
CELKEM	60 159	22 304	1 804 456	-893 458	159 719

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

d) Daňová kontrola

Daňová kontrola je vymezena ustanovením § 16 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Cílem daňové kontroly je zjistit nebo prověřit daňový základ nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné stanovení daně u daňového subjektu.

V roce 2007 ukončily finanční úřady **90 991** daňových kontrol. V tomto údaji se za jednu kontrolu považuje kontrola jedné daně za jeden rok. Na základě provedených daňových kontrol bylo na daních doměřeno celkem **5 832 mil. Kč**. Celková částka doměřených daní se v roce 2007 ve srovnání s rokem 2006 **snížila o 581 mil. Kč**.

Mezi pozitivní výsledky kontrolní činnosti je třeba uvést, že ztráta vykázaná u daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob byla v roce 2007 snížena celkem o **2 747 mil. Kč**.

Přehled o počtu a výsledcích daňových kontrol za rok 2007 ukazuje následující **Tabulka č. 20.**

Tabulka č. 20

Druh příjmu	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol (v Kč)
Daň z přidané hodnoty	20 073	1 885 654 923
Daně spotřební	3	133 354 649
Daň z příjmů PO	12 470	2 628 456 534
Daň z příjmů FO-podáv. přiznání	20 946	836 844 525
Daň z příjmů FO-závislá činnost	14 106	240 328 294
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	5 307	86 689 360
Daň z nemovitostí	6 694	8 517 834
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	33	381 596
Daň silniční	11 359	12 087 529
CELKEM	90 991	5 832 315 244

Daňová kontrola se zaměřuje zejména na významné plátce a poplatníky, na daňové subjekty, u nichž nebyla dosud provedena kontrola, a na daňové subjekty, u nichž je možno podle poznatků správce daně předpokládat možnost daňových úniků. Správci daně v roce 2007 věnovali pozornost zejména přípravě na daňovou kontrolu, včetně analytické činnosti a systémovému výběru daňových subjektů ke kontrole.

Obdobně jako v letech předcházejících se vyskytují faktory, které negativně ovlivňují efektivitu kontrolní činnosti. Jedním z nich je neúměrné a úmyslné prodlužování doby trvání daňové kontroly ze strany daňových subjektů a zejména jejich zástupců z řad daňových poradců, a to z různých důvodů (např. zahraniční služební cesty, přebírání písemností v poslední den úložní lhůty, nemoc, dovolená, opakované žádosti o prodloužení lhůty pro splnění požadované povinnosti a opakované podávání námitek). Ukončení daňové kontroly komplikují případy, kdy se daňové subjekty snaží na poslední chvíli zvrátit výsledek daňové kontroly. V této souvislosti žádají lhůtu pro vyjádření ke skutečnostem zjištěným ve zprávě o daňové kontrole a zpravidla navrhují provedení nových doplňujících důkazních prostředků. Proces daňové kontroly nepříznivě ovlivňují časté změny v právních předpisech, a to jak v oblasti daňové, tak v oblasti nedaňové.

Zhodnocení činnosti oddělení specializovaných daňových kontrol

Činnost oddělení specializovaných daňových kontrol byla v roce 2007 zaměřena převážně na provádění daňových kontrol u ekonomicky a personálně propojených subjektů a dále u velkých daňových subjektů. Dále byla věnována zvýšená pozornost kontrole poplatníků, kterým byly poskytnuty investiční pobídky. Odděleními specializovaných kontrol bylo doměřeno **655 mil. Kč** z celkové částky 5 832 mil. Kč.

e) Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

Ve sledovaném období oznamovaly finanční úřady **orgánům činným v trestním řízení** v souladu s ustanovením **§ 8 trestního řádu** všechna podezření ze spáchání trestných činů, přičemž nejčastěji se jednalo o trestní oznámení na podezření ze spáchání trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti **podle § 147 trestního zákona**. Dále byla podávána trestní oznámení pro podezření z možnosti krácení daně, poplatku a podobné povinné platby ve větším rozsahu **podle § 148 trestního zákona** u daně z přidané hodnoty, daní z příjmů fyzických a právnických osob.

Podávání podnětů podle § 147a trestního zákona výrazně zlepšuje platební morálku, jelikož v převážné většině případů dlužník částku správci daně zaplatí, čímž je následně trestní oznámení odloženo. Z uvedeného vyplývá, že podané oznámení splnilo v krátké době svůj účel.

Celkově lze konstatovat, že spolupráce s orgány činnými v trestním řízení je velmi dobrá. Ukazuje na profesionální přístup uvedených orgánů a uplatňování již získaných zkušeností z předcházející spolupráce. Oproti minulým letům lze říci, že trestní oznámení jsou vyřizována mnohem rychleji. Bez zbytečného odkladu jsou zpětně požadovány aktuální doplňující informace, které propojují daňové řízení s trestním, a to i za respektování jednotlivých odlišností. Rovněž se osvědčila vzájemná informativní setkání, na nichž se řeší nejzávažnější případy a dochází k výměně zkušeností z praxe, včetně nejnovějšího vývoje judikatury.

Z uvedených údajů je patrný téměř shodný počet předaných případů orgánům činným v trestním řízení za rok 2007 jako v roce 2006. (viz **Tabulka č. 21**).

Tabulka č. 21

Ohledně:	Počet případů předaných od počátku roku do konce téhož roku		Částka (v mil. Kč)	
	2006	2007	2006	2007
trestného činu zkrácení daně	1 291	1 410	1 646	4 134
jiného trestného činu	145	78	42	18
CELKEM	1 436	1 488	1 688	4 152

5. DAŇOVÉ ÚLEVY

a) Posečkání daně a povolení splátek

Základní přehled o objemu předpisných a odpisných vět, kterými se evidují posečkání daně a placení daně ve splátkách, za rok 2007 poskytuje následující **Tabulka č. 22**.

Tabulka č. 22

(v mil. Kč)

Přehled posečkané daně a povolených splátek za rok 2007		
Druh příjmu	CELKEM posečkáno	*z toho v min. letech
Daň z přidané hodnoty	9 050	1 503
Daň spotřební	440	19
Daň z příjmů právnických osob	4 200	851
Daň z příjmů srážkou § 36	65	15
Daň silniční	92	18
Daň dědická	11	6
Daň darovací	104	52
Daň z převodu nemovitostí	568	304
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	3 075	1 250
Daň z příjmů fyz. osob-záv. činnost	296	80
Daň z nemovitostí	55	24
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	18 963	2 076
CELKEM NOVÉ DANĚ	36 919	6 197
Daň z příjmů obyvatelstva	29	28
Ostatní zrušené daně	301	178
CELKEM STARÉ DANĚ	330	206
CELKEM	37 249	6 403

* objem daně posečkávané k 31. 12. předchozího roku

b) Příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumí náklady daňového řízení, pokuty, penále (do 31. 12. 2006), úrok z prodlení, penále (od 1. 1. 2007), zvýšení daně a úroky. Z toho nejvýznamnější složku představuje penále (do 31. 12. 2006). Penále je dlužník povinen zaplatit, nezaplatil-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. Pokuty správce daně zpravidla ukládá za porušení povinnosti nepeněžité povahy. Zvýšení daně může správce daně uložit za pozdě podané daňové přiznání. Úrok se ukládá za dobu posečkání s placením. Ostatní příslušenství daně tvoří především exekuční náklady.

Tabulka č. 23 udává celkový objem předepsaného příslušenství daně za rok 2007. Nejvyšší položku představuje penále z prodlení při placení daní (do 31. 12. 2006), které činilo celkem 8 742 mil. Kč.

Podle údajů uvedených v **Tabulce č. 24** bylo za rok 2007 evidováno prominutí příslušenství daně v celkové výši cca 5 420 mil. Kč. To představuje zhruba 43% z příslušenství daně předepsaného za stejné období. Prominutí se týká převážně příslušenství daně předepsané v minulých letech.

Tabulka č. 23

(v mil. Kč)

Přehled predepsaného příslušenství daně za rok 2007								
Druh příjmu	Celkem	Exekuční náklady	Pokuty	Penále (do 31.12.2006)	Úrok z prodlení	Penále (od 1.1.2007)	Zvýšení daně	Úrok
Daň z přidané hodnoty	4 291	0	-2	3 582	664	5	14	27
Daň spotřební	20	0	0	36	-	-	-16	0
Daň z příjmů právnických osob	2 066	0	0	1 885	150	4	4	23
Daň z příjmů srážkou § 36	63	0	0	60	3	0	0	0
Daň silniční	250	0	0	223	24	0	3	0
Daň dědická	2	0	0	1	0	0	0	0
Daň darovací	11	0	0	6	3	0	1	0
Daň z převodu nemovitostí	380	0	0	315	36	0	25	3
Daň z příjmů FO z příznání	1 585	0	0	1 446	122	5	6	6
Daň z příjmů FO - záv. činnost	550	0	0	533	15	1	0	0
Daň z nemovitostí	68	0	0	61	5	0	1	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	3 244	161	9	571	2 525	2	0	-23
CELKEM NOVÉ DANĚ	12 530	161	7	8 719	3 548	19	39	38
Daň z příjmů obyvatelstva	-46	0	0	-45	-	-	0	0
Ostatní zrušené daně	85	1	0	67	-	-	16	1
CELKEM STARÉ DANĚ	40	0	0	23	-	-	16	1
CELKEM	12 570	161	7	8 742	3 548	19	55	38

Tabulka č. 24

(v mil. Kč)

Přehled prominutého příslušenství daně za rok 2007	
Druh příjmu	Prominuté příslušenství daně
Daň z přidané hodnoty	419
Daň spotřební	5
Daň z příjmů právnických osob	276
Daň z příjmů srážkou § 36	9
Daň silniční	16
Daň dědická	0
Daň darovací	1
Daň z převodu nemovitostí	40
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	232
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	50
Daň z nemovitostí	8
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	4 361
CELKEM NOVÉ DANĚ	5 418
Daň z příjmů obyvatelstva	1
Ostatní zrušené daně	1
CELKEM STARÉ DANĚ	2
CELKEM	5 420

c) Prominutí daně

Daň je oprávněno prominout pouze Ministerstvo financí (výjimku mají majetkové daně), a to pouze z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. Na rozdíl od příslušenství daně, které lze prominout také z důvodu tvrdosti zákona.. Na nových daních bylo za stejné období evidováno prominutí daně celkem za 5 009 mil. Kč. Podrobné údaje o výši evidovaného prominutí daně podle jednotlivých druhů daní poskytuje **Tabulka č. 25.**

Tabulka č. 25 (v mil. Kč)

Přehled prominuté daně za rok 2007	
Druh příjmu	Prominutá daň
Daň z přidané hodnoty	5
Daň spotřební	0
Daň z příjmů právnických osob	2
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	1
Daň z převodu nemovitostí	30
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	5
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	0
Daň z nemovitostí	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	4 964
CELKEM NOVÉ DANĚ	5 009
Daň z příjmů obyvatelstva	0
Ostatní zrušené daně	0
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	5 009

6. OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

V porovnání s údaji předcházejícího roku došlo v roce 2007 k nepatrnému navýšení celkového počtu odvolání proti platebním výměrům vydaných správcem daně. Údaje za jednotlivé druhy příjmů dokumentuje **Tabulka č. 26.**

Údaje o způsobu vyřízení odvolání proti platebním výměrům na daň v roce 2007 jsou uvedeny odděleně podle toho, kde bylo rozhodováno o odvolání proti konkrétnímu platebnímu výměru. V prvním řádku **Tabulky č. 27** jsou uvedeny případy rozhodnuté na FÚ a ve druhém řádku jsou případy, o kterých rozhodovalo FŘ.

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení ve věcech žalob proti rozhodnutím územních finančních orgánů jsou prezentovány v **Tabulce č. 28.** V prvním sloupci je zaznamenán celkový počet žalob podaných od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007. V ostatních sloupcích jsou údaje o žalobách, o kterých bylo rozhodováno v průběhu roku 2007.

Tabulka č. 26

Druh příjmu	Počet odvolání proti platebním výměrům podaná	
	v minulém roce a nevyřízená k 1. 1.	ve sledovaném období (2007)
Daň z přidané hodnoty	1 370	17 476
Daně spotřební	22	3
Daň z příjmů PO	368	1 154
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	871	2 417
Daň z příjmů FO - závislá činnost	110	302
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	13	69
Daň z nemovitostí	90	968
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	370	950
Daň silniční	39	354
CELKEM	3 253	23 693

Tabulka č. 27

Druh příjmu	Způsob vyřízení					
	vyhověno		zamítnuto		zastaveno	
	u FÚ	u FŘ	u FÚ	u FŘ	u FÚ	u FŘ
Daň z přidané hodnoty	14 248	474	195	1 352	548	2
Daně spotřební	-	22	1	2	-	-
Daň z příjmů PO	376	277	34	286	81	-
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	1 162	229	78	487	270	4
Daň z příjmů FO - závislá činnost	149	46	7	4	30	-
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	43	5	2	16	4	-
Daň z nemovitostí	850	10	12	30	40	-
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	436	297	44	140	129	9
Daň silniční	297	3	6	16	49	-
CELKEM	17 561	1 363	379	2 370	1 151	15

Tabulka č. 28

Částka (v tis. Kč)

Přehled o žalobách k soudu proti rozhodnutí územních finančních orgánů a o výsledku řízení v roce 2007 (u daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993)					
Druh příjmu	Počet případů	Zamítnuto		Vyhověno	
		Počet	Částka	Počet	Částka
Daň z přidané hodnoty	644	263	367 453	234	535 778
Daně spotřební	13	4	4 700	11	20 043
Daň z příjmů PO	244	108	291 463	115	333 528
Daň z příjmů FO podávajících příznání	334	161	76 487	195	138 108
Daň z příjmů FO závislá činnost	26	16	4 932	6	1 244
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	1	3	1 283	1	1 160
Daň z nemovitostí	12	4	101	20	657
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	61	23	17 823	70	61 450
Daň silniční	11	3	9	1	361
Odvody za porušení rozpočtové kázně	32	17	129 627	6	16 324
Žaloby u Ústavního soudu	24	24	30 202	7	13 321
Ostatní	187	79	100 585	67	73 183
CELKEM	1 589	705	1 024 665	733	1 195 157

7. SANKCE

Finanční úřady ukládaly pokuty daňovým subjektům podle ustanovení **§ 37 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků**, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“), za nedodržení povinností stanovených hmotně právními a procesně právními předpisy. Jednalo se nejčastěji o nevedení záznamní evidence pro daňové účely uložené správcem daně, případně nevystavení daňových dokladů za uskutečněná zdanitelná plnění (doklady neobsahovaly zákonem požadované náležitosti).

Dále finanční úřady ukládaly pokuty za nepředložení znaleckého posudku u agendy podle **zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí**, ve znění pozdějších předpisů, ve zvýšené míře rovněž i pokuty za porušení **zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti**, ve znění pozdějších předpisů, za provedení hotovostní platby nad zákonný limit a v menší míře i pokuty uložené podle **zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví**, ve znění pozdějších předpisů. Pokuty uložené za porušení zákona o účetnictví jsou ukládány nejčastěji za neúplné a neprůkazné účetnictví, popř. nevedení účetnictví vůbec a nerespektování povinností uložených správcem daně při vedení předepsaných účetních evidencí. Ukládány byly rovněž i pokuty za porušení **zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách**, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2007 uložily finanční úřady blokové pokuty podle ustanovení **§ 37a ZSDP**, zejména při prováděných místních šetřeních u stánkových prodejců na veřejných prostranstvích, a to za nevedení evidence denních tržeb a za porušení povinností uložených daňovým subjektům v § 15 citovaného zákona, zejména za porušení povinnosti zajistit přístup k nabývacím dokladům k prodávanému zboží, případně jejich zapůjčení.

Přehled o sankcích ukládaných podle výše uvedených zákonů podává **Tabulka č. 29**.

Tabulka č. 29

Sankce uložena dle	Počet případů		Částka (v tis. Kč)	
	2006	2007	2006	2007
zák. č. 337/1992 Sb., pokuty podle § 37	2 335	2 234	10 372	9 313
zák. č. 337/1992 Sb., § 37a blok. řízení	464	415	477	428
zák. č. 563/1991 Sb. o účet. - fyz. osobám	50	30	646	435
zák. č. 563/1991 Sb. o účet. - práv. osobám	131	126	18 372	17 449
zák. č. 254/2004 Sb. o omezení plateb v hotovosti	817	1 347	15 400	28 841
CELKEM	3 797	4 152	45 267	56 466

V souvislosti s novelou zákona č. 531/1990Sb., o územních finančních orgánech, provedenou zákonem č. 444/2005 Sb., došlo **1. 1. 2006 k významné změně v oblasti tzv. „dělené správy“**. Podle ustanovení § 2 písm. d) a § 5 odst. 4 písm. m) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě, **celní orgány od 1. 1. 2006 zajišťují placení peněžitých plnění**, tzn. vybírání a vymáhání peněžitých plnění, která vznikla bez vydání správního aktu ze zákona, nebo která byla uložena jinými správními úřady v řízení podle správního řádu, a která jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků.

Finanční úřady však na základě přechodných ustanovení novely zákona o územních

finančních orgánech (zákon č. 444/2005 Sb.) **řeší dokončení řízení, která byla zahájena do dne nabytí její účinnosti.** To znamená, že peněžité plnění přijatá k vybírání nebo k vymáhání územními finančními orgány do 31. 12. 2005 jsou i nadále spravována územními finančními orgány. Podle některých právních předpisů, u nichž nedošlo ke změně kompetencí na celní úřady, jsou finanční úřady nadále kompetentní k dělené správě pokut ukládaných za porušení povinností stanovených těmito právními předpisy.

Tabulka č. 30 uvádí počet případů nevybraných pokut za rok 2007, předaných k vymáhání územním finančním orgánům.

Tabulka č. 31 uvádí vývoj objemu pokut uložených jinými správními orgány a převzatých k vymáhání finančními úřady. **V roce 2007 převzaly územní finanční orgány k vymáhání celkem 1 144 případů nevybraných pokut,** které byly uloženy jinými správními orgány v celkové částce **175 218 tis. Kč.** Z tabulky je patrný výrazný pokles převzatých případů finančními úřady v letech 2006 a 2007, což je právě způsobeno změnou kompetence v tzv. „dělené správě“.

Tabulka č. 30

Přehled o pokutách uložených jinými orgány ale vymáhaných finančními úřady ČR v roce 2007				
Ukládající orgán	Od počátku roku 2007			
	Převzato FÚ k vymáhání		Vymoženo FÚ	
	Počet případů	Částka (v tis. Kč)	Počet případů	Částka (v tis. Kč)
ČOI	161	1 278	168	904
IBP	0	140	16	460
ČZPI	0	0	18	271
Okresní úřady	1	100	101	1 523
Policie-DI správní ř.	11	24	30 212	27 999
Policie-DI blokové ř.	2	1	9 108	5 427
Policie ČR	57	106	45 443	34 728
Ostatní	912	173 570	25 996	54 016
CELKEM	1 144	175 218	111 062	125 328

Tabulka č. 31

Vývoj objemu pokut uložených jinými orgány ale vymáhaných finančními úřady v letech 2003 až 2007.				
Rok	Převzato FÚ k vymáhání		Vymoženo FÚ	
	Počet případů	Částka (v mil. Kč)	Počet případů	Částka (v mil. Kč)
2003	591 186	887	427 935	625
2004	582 684	962	387 340	610
2005	523 843	640	384 114	456
2006	47 889	62	163 918	149
2007	1 144	175	111 062	125

III. OSTATNÍ AGENDY

1. PLATBY A VRATKY DANÍ A POPLATKŮ

Výběr daní a poplatků a převod výnosu daní oprávněným příjemcům je jednou ze základních činností daňové správy. Dle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, územní finanční orgány mimo jiné:

- vykonávají správu daní, odvodů a záloh na tyto příjmy, včetně jejich příslušenství, správních poplatků jimi vyměřovaných a vybíraných,
- spravují dotace,
- vybírají a vymáhají odvody, poplatky, úhrady, úplaty, pokuty a penále, včetně nákladů řízení, které jsou uloženy jinými orgány státní správy a které jsou příjmem státního rozpočtu České republiky, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů České republiky.

Pro realizaci výše uvedených činností územních finančních orgánů je pro jednotlivé finanční úřady otevřeno až 147 bankovních účtů různého typu, na které daňoví dlužníci platí různé druhy platebních povinností nebo ze kterých jsou daňovým subjektům zasílány vratitelné přeplatky nebo realizovány převody prostředků oprávněným příjemcům.

Tabulka č. 32 udává za roky 2003 až 2007 údaje o celkovém objemu plateb došlých na účty FÚ, což jsou úhrady různých druhů povinností, a celkovém objemu plateb odesílaných z účtů FÚ, což jsou většinou vratky daňovým subjektům nebo převody prostředků oprávněným příjemcům. Tabulka ukazuje každoroční nárůst objemu prostředků v absolutní hodnotě, kdy v roce 2007 se již celkový souhrn došlých a odesílaných plateb přiblížil k hodnotě 1,5 bilionu Kč za Českou republiku.

Tabulka č. 33 uvádí za roky 2003 až 2007 údaje o pohybu meziročních indexů. Meziroční nárůst mezi roky 2007 a 2006 byl o 11%.

Tabulka č. 32

(v mil.Kč)

Rok/platby	2003	2004	2005	2006	2007	Rozdíl 07-06
Na účty FÚ	597 986	702 504	876 795	931 761	1 038 573	106 812
Z účtů FÚ	369 178	376 292	354 260	411 414	451 188	39 774
Celkem	967 164	1 078 796	1 231 055	1 343 175	1 489 761	146 586

Tabulka č. 33

(v mil.Kč)

Index/platby	Index (%) 04/03	Index (%) 05/04	Index (%) 06/05	Index (%) 07/06
Na účty FÚ	117	125	106	111
Z účtů FÚ	102	94	116	110
Celkem	112	114	109	111

2. REALIZACE PŘEVODŮ OPRÁVNĚNÝM PŘÍJEMCŮM

Na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů i na základě jiných speciálních zákonů, zejména ve vztahu k ochraně životního prostředí, provádějí FÚ převod výnosu některých typů vybraných daní do rozpočtu obcí, krajů a státních fondů. FÚ převádějí příslušným příjemcům (státní rozpočet, státní fondy, Národní fond) i výnosy některých typů odvodů za porušení rozpočtové kázně dle zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska převodu výnosu daní lze rozdělit převáděné daně na daně sdílené se státním rozpočtem (DPH, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů fyzických osob vybíraných srážkou) a daně, jejichž výnos je zcela příjmem jiného příjemce, kterým je převáděn (např. daň z nemovitostí, odvody a poplatky na ochranu životního prostředí, porušení rozpočtové kázně s prostředky státních fondů nebo Národního fondu).

Tabulka č. 34 podává údaje o objemu prostředků převedených finančními úřady různým typům příjemců za roky 2003 až 2007. Z přehledu je patrný meziroční nárůst celkového objemu.

Objem prostředků převedených v roce 2007 místním rozpočtům a fondům dle příjemce ukazuje **Tabulka č. 35**. Z tabulky je identifikovatelné vnitřní rozdělení objemu převáděných prostředků podle typu jednotlivých příjemců. Příjemci největšího objemu prostředků jsou obce a to zejména jako příjemci podílu na výnosu daní.

Tabulka č. 34 (v mil.Kč)

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06	Rozdíl 07-06
Celkem	104 974	114 659	153 772	155 476	167 992	108	12 516

Tabulka č. 35 (v mil.Kč)

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí – ochrana živ. prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	Celkem
Obce	120 634	6	-	120 640
Kraje	47 280	0	-	47 281
SFŽP	-	14	27	42
Ostatní státní fondy	-	-	26	26
Národní fond	-	-	3	3
Celkem	167 914	21	57	167 992

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

3. CENOVÁ KONTROLA

V roce 2007 byly pracovníky oddělení cenové kontroly finančních ředitelství uzavřeny celkem **473 kontrolní akce**. Celková částka **pravomocně uložených pokut** činí **2 734 482 tis. Kč**. Uhrazeno bylo **9 382 tis. Kč** z pravomocně uložených pokut.

Předmětem výkonu cenové kontroly bylo ověření dodržování způsobů regulace cen stanovených zákonem o cenách, maximálních cen ve zdravotnictví, pozemků nesloužících k podnikání a mléčných výrobků pro žáky. Dále byla pozornost kontroly zaměřena na další ceny zařazené do seznamu zboží, u něhož se uplatňují věcně usměrňované ceny jako např. pitné vody a odvedené, výrobků a výkonů ve zdravotnictví a zdravotní péče, veřejné vnitrostátní pravidelné autobusové dopravy, sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu, na ceny povinných technických prohlídek silničních vozidel, výkonů stanic měření emisí apod. Zneužití hospodářského postavení u cen neregulovaných bylo kontrolováno na základě podnětů firem či občanů.

V oblasti **zdravotnictví** byly cenové kontroly zaměřeny převážně na dovozce a distributory léčiv, dovozce a distributory zdravotnických prostředků, konkrétně dentálních výrobků a dioptrických brýlových čoček, zástupce zahraničních dodavatelů, prodejců léčiv a poskytovatelů zdravotnických služeb, včetně lázeňských. Celkem bylo provedeno 108 kontrol. Pokuty za porušení cenových předpisů byly uloženy v 38 případech. Stížností byly ve sledovaném období řešeny celkem 4, z toho 3 byly hodnoceny jako neoprávněné.

Dodržování pravidel věcného usměrňování cen ve veřejné **vnitrostátní pravidelné autobusové dopravě** bylo ověřováno u 17 poskytovatelů dopravy. Ve 14 případech bylo zjištěno porušení cenových předpisů.

Kontrola dodržování pravidel věcného usměrňování **sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu** byla provedena u 41 subjektů, v 37 případech byly uloženy pokuty. Byly řešeny 2 stížnosti, kde 1 byla neoprávněná.

Kontrol zaměřených na **zneužívání hospodářského postavení prodávajícím** bylo provedeno 12, v 6 případech bylo zjištěno porušení cenových předpisů. Ve dvou případech jsou pokuty v odvolacím řízení.

Pokud se jedná o **oblast nájemného a služeb spojených s bydlením**, bylo v daném období ukončeno celkem 24 kontrol, kde podnětem k jejich provedení byla převážně podání občanů.

V období roku 2007 bylo provedeno 43 kontrol věcně usměrňovaných cen **vody pitné, vody předané a vody odvedená kanalizací**. Ve správním řízení byla vydána 23 rozhodnutí. Prošetřováno bylo celkem 13 stížností, z toho 9 bylo neoprávněných.

Výše uplatňovaných věcně usměrňovaných cen za povinné **technické prohlídky**, kterými se kontroluje technický stav silničních vozidel ve stanicích technické kontroly byla kontrolována u 30 poskytovatelů této služby. K porušení cenových předpisů došlo u 19 z nich.

Kontrolní činnost ve sledovaném období zaměřená na kontrolu dodržování pravidel pro stanovení věcně usměrňovaných cen u subjektů, jež jsou držiteli oprávnění k **měření emisí silničních motorových vozidel** byla provedena u 26 poskytovatelů této služby. Bylo vydáno 19 rozhodnutí o uložení pokuty..

Na základě požadavku Ministerstva financí provedla v roce 2007 finanční ředitelství šetření **nabídkových cen v cestovních kancelářích** (dále CK). Cílem tohoto šetření bylo

ověřit, zda a jakým způsobem jednotlivé CK dodržují ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, v návaznosti na § 2 odst. 1 a 2 tohoto zákona. Jednalo se zejména o zjišťování, zda má kupující jistotu, že zaplatí pouze nabízenou cenu, která již nebude o žádnou částku navýšena a zda mu nebude dodatečně nějaký příplatek doučtován.

Šetření prokázalo, že z pohledu zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, všechny šetřené CK respektovaly ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách a splnily svoji informační povinnost. Jednotlivé položky, které tvoří konečnou cenu zájezdu jsou uvedeny v příslušných cenících a zákazníci si mohou i když někdy poněkud složitě konečnou (skutečnou) cenu samostatně zjistit.

Pokud v ceníku není možné zjistit konečnou cenu, jedná se o případy, kdy je alespoň znám způsob, jakým bude cena vytvořena (§2 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb.). Ve většině případů deklarovaný způsob určení ceny tuto cenu dostatečně určuje.

Přesto, že z pohledu platných cenových předpisů nebyly zjištěny skutečnosti, které by poukazovaly na to, že dochází k jejich porušování, vyplynulo z šetření, že kupující se sám velmi obtížně orientuje v nabídkových cenících nebo katalozích, protože základní ceny jsou zpravidla uváděny na jiných stranách katalogu nebo jsou taxy povinných příplatků uváděny malým písmem. Odděleně musí zákazník zjišťovat i výši palivového příplatku. Kupující má proto často ztížené možnosti porovnávat cenové nabídky jednotlivých CK, popř. se v těchto nabídkách vůbec orientovat. Provedený průzkum tak potvrdil, že je potřebné řešit záležitost označování cen u těchto, popř. obdobných služeb. V rámci připravované velké novely zákona o cenách se bude vycházet i z tohoto průzkumu a v příslušné pasáži zákona bude text novelizující současný přístup a řešící značení cen jednoznačně.

Lze konstatovat, že výsledky činnosti cenové kontroly na finančních ředitelstvích zcela tak jako v minulém období jednoznačně prokazují odůvodněnost výkonu cenové kontroly a nevyhnutelnost jejího pokračování. Výsledky činnosti rovněž potvrzují nadále nedostatečné respektování cenových předpisů ze strany značné části kontrolovaných podnikatelských subjektů. To dokazuje i ta skutečnost, že z celkem 473 provedených kontrolních akcí bylo v **260 případech zjištěno porušení cenových předpisů.**

4. FINANČNÍ KONTROLA

Finanční kontroly v rozsahu stanoveném zákonem č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, a zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, provádějí na finančních ředitelstvích pracovníci oddělení Finanční kontroly (dále jen „OFK FŘ“). Při výkonu této kontrolní činnosti se řídí příslušnými ustanoveními zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Výběr kontrolovaných osob v roce 2007 navazoval na Ministerstvem financí zpracovanou Analýzu rizik pro účely zaměření kontrolní činnosti a zároveň zohledňoval specifické podmínky jednotlivých Finančních ředitelství.

Při veřejnosprávních kontrolách prověřovala OFK FŘ především správnost a účelnost použití peněžních prostředků státního rozpočtu, prostředků veřejné finanční podpory, hospodaření s mimorozpočtovými zdroji, plnění povinností při správě a ochraně majetku státu, vedení účetní evidence v souladu se zákonem o účetnictví a postupy účtování podle Českých účetních standardů. Prověřované operace byly porovnávány s právními předpisy, schválenými rozpočty, uzavřenými smlouvami, rozhodnutími a dalšími dokumenty. Současně se posuzovalo, zda použití veřejných prostředků směřovalo k zajištění cílů finanční politiky při splnění kritérií maximální hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. V rámci kontrolní

činnosti prováděla OFK FŘ také kontroly použití prostředků poskytnutých na projekty programů spolufinancovaných ze státního rozpočtu a z prostředků Evropské unie.

V roce 2007 pracovníci OFK FŘ uskutečnili celkem 211 finančních kontrol, při nichž zjistili **neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, nebo jiných peněžních prostředků státu ve výši cca 496 mil. Kč.** Při finančních kontrolách odhalili rovněž případy neoprávněného snížení základu daně z příjmů u právnických osob, nesprávného postupu u daně z přidané hodnoty. Daňové nedostatky vyčíslili ve výši cca 1,2 mil. Kč.

Z provedených kontrol vyplynulo porušování povinností vyplývajících z právních předpisů (např. zákona č. 218/2000 Sb. a vyhlášky MF č. 40/2001 Sb.); nedostatky souvisely s plněním rozhodnutí a podmínek o účasti státního rozpočtu na financování akcí v režimu programového financování a řízení investic. Investiční záměry neobsahovaly vždy předepsané náležitosti nezbytné pro rozhodování o registraci akcí a následné účasti státního rozpočtu na financování. Důsledkem nepřipravenosti akcí byla skutečnost, že výše finančních prostředků byla po registraci měněna, stejně tak termíny přípravy, realizace a dokončení akcí, včetně změn závazných parametrů. Při výběru dodavatelů, uzavírání smluv na dodávky, služby nebyla vždy dodržována příslušná ustanovení zákona o veřejných zakázkách. Byly zjištěny případy, kdy zvyšování nákladů akcí smluvní strany řešily formou dodatků ke smlouvám, úpravami rozpočtů, časových harmonogramů, které však neměly oporu v investičních záměrech ani projektové dokumentaci. Nepřesné vymezení technicko-ekonomických a finančních parametrů, vedlo následně také k formálnímu závěrečnému vyhodnocování akcí a stanovení efektivnosti výdajů programů.

Po ukončení veřejnosprávných kontrol, ve smyslu § 15 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, OFK FŘ předkládala protokoly místně příslušným finančním úřadům jako podklad pro uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně podle § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a k zahájení daňového řízení podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Výsledky z provedených kontrol využilo Ministerstvo financí zejména ke zpracování analýzy rizik pro účely zaměření kontrolní činnosti na následující kalendářní rok a jako podklad do roční zprávy o kontrolní činnosti ve veřejné správě předkládané vládě ČR.

Kromě provádění veřejnosprávních kontrol se pracovníci OFK FŘ podíleli rovněž na přezkoumávání hospodaření krajů a Regionálních rad regionů soudržnosti. V roce 2007 bylo pro tento druh kontrolních činností využito 21 pracovníků OFK FŘ při 47 kontrolních akcích.

5. SPRÁVA ODVODŮ ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně je systémem zajišťujícím vrácení prostředků účelově poskytnutých z veřejných zdrojů (státního rozpočtu, státních fondů Národního fondu nebo státních finančních aktiv) v případech, kdy došlo k porušení podmínek stanovených při jejich poskytnutí, včetně případů, kdy se porušení rozpočtové kázně dopustily organizační složky státu. Systém odvodů za porušení rozpočtové kázně se tak dotýká všech oblastí, do kterých jsou poskytovány dotace, návratné finanční výpomoci a všechny obdobné formy prostředků, v celkové roční výši cca dvou set miliard korun. Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně představuje kompletní souhrn úkonů v daňovém řízení, od vyhledávání daňových subjektů, přes kontrolu, jejímž předmětem je ověření,

zda při nakládání s poskytnutými prostředky nedošlo k porušení rozpočtové kázně, vyměřování, vybírání uložených odvodů a penále až po vymáhání jejich úhrady, včetně řešení opravných prostředků a žalob. Na výkon správy odvodů za porušení rozpočtové kázně proto nelze zúženě pohlížet pouze jen jako na kontrolu dotací, ale je nutné brát v úvahu všechny části tohoto procesu, které představují jeho nedílnou součást.

Přestože v roce 2007 došlo k mírnému poklesu počtu pracovníků vykonávajících správu odvodů za porušení rozpočtové kázně, byla zachována progrese objemu vykonané práce, tj. počtu provedených daňových řízení, objemu zkontrolovaných prostředků a počtu dotovaných projektů, které byly jejich předmětem. Zvyšuje se počet řízení u prostředků poskytovaných z fondů EU, stejně jako počet řízení zahájených na základě podnětů podaných ze strany poskytovatelů. V této oblasti lze i nadále očekávat strmý nárůst počtu daňových řízení vedených v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně.

Činnost finančních úřadů

V roce 2007 provedlo 540 pracovníků finančních úřadů celkem **14 083 kontrol** a místních šetření, při kterých bylo prověřeno **25 924** dotovaných projektů a částka **50 059 mil. Kč**. Přestože co do počtu provedených kontrol a počtu zkontrolovaných rozhodnutí není nárůst nijak významný (1,1%, resp. 7,4%), naproti tomu nárůst objemu zkontrolovaných prostředků o 45% již podstatný nárůst představuje. Výsledkem provedených řízení je vydání **3 508** platebních výměrů na odvod za porušení rozpočtové kázně, kterými byly uloženy odvody v celkové výši **4 295 758 tis. Kč** a **3 172** platebních výměrů, kterými bylo vyměřeno penále v celkové výši **3 542 709 tis. Kč**. Lze tedy konstatovat, že ve zkontrolovaném objemu bylo 8,5% poskytnutých prostředků použito v rozporu se stanovenými pravidly. Největší podíl na výše uvedených výsledcích měly finanční úřady v působnosti Finančního ředitelství v Ostravě, Finančního ředitelství v Brně a v působnosti Finančního ředitelství v Ústí nad Labem. Dohromady finanční úřady v působnosti těchto třech finančních ředitelství vydaly 61% všech platebních výměrů a 57% se podílely na celkem vyměřených odvodech a penále.

V návaznosti na vyměřené odvody a penále, finanční úřady obdržely celkem **1 570 žádostí** podle § 60 ZSDP o posečkáni nebo splátkování uložených odvodů a penále a **1 880 žádostí** o jejich prominutí. Z uvedeného vyplývá, že více jak v každém druhém případě uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně byla podána žádost o jejich prominutí.

Proti rozhodnutím finančních úřadů bylo podáno celkem **272 odvolání**, z nichž pouze 23 bylo finančními úřady vyřízeno v rámci autoremedury a pouze 38 bylo vyhověno nebo částečně vyhověno. Tzn., že pouze čtvrtina podaných odvolání byla oprávněná či částečně oprávněná.

V rámci své činnosti vedou finanční úřady řízení na základě podnětů podaných jak ze strany poskytovatelů, tak ze strany jiných kontrolních orgánů. V roce 2007 obdržely finanční úřady celkem 1 390 podnětů k zahájení řízení, jejichž předmětem bylo 1 802 projektů.

Činnost finančních ředitelství

Stěžejní působností finančních ředitelství v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je bezpochyby metodické vedení podřízených finančních úřadů, včetně zabezpečení dohlídkové činnosti a působnost coby odvolacího orgánu vůči rozhodnutím finančních úřadů. Další neméně významnou úlohou finančních ředitelství a zároveň nemalou částí agendy je zabezpečení přímé vazby na Ministerstvo financí - Ústřední finanční a daňové ředitelství. Podobně jako na finančních úřadech je i na finančních ředitelstvích stabilizovaná

personální situace, s minimální fluktuací zaměstnanců. Na všech finančních ředitelstvích jsou zřízena a fungují oddělení dotací s celkovým počtem 44 pracovníků, což je oproti roku 2006 nezměněný stav.

V roce 2007 bylo na finančních ředitelstvích zaevidováno celkem **3 783 spisů**, což představuje oproti roku 2006 zhruba 10% pokles. V roce 2007 byl zaznamenán nárůst počtu podaných odvolání proti rozhodnutím finančních úřadů, vydaných v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. V souvislosti s tím také vzrůstá komplikovanost konkrétních kauz. Na pracovníky finančních ředitelství jsou tak kladeny stále větší nároky na odbornou způsobilost, neboť základní prioritou je bezvadné a kvalifikované vypořádání námitek odvolání. Z tohoto pohledu je vyřizování odvolání nejnáročnější částí agendy finančních ředitelství. Přesto úspěšnost subjektů v odvolacích řízeních je na minimální úrovni. V roce 2007 bylo plně nebo částečně vyhověno pouze v 7,5% případů. Z pohledu částek napadených podanými odvoláními šlo o zcela zanedbatelné objemy, neboť se týkala pouze 0,5% částek uložených k odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně finančními úřady.

Vzhledem k tomu, že naprostá většina subjektů, kterým byl odvod nebo penále za porušení rozpočtové kázně uložen, využije možnosti podat žádost o jejich prominutí, tvoří tyto žádosti objemově významnou část agendy finančních ředitelství.

Velice náročnou úlohou oddělení dotací finančních ředitelství je zpracování vyjádření k žalobám podaným proti rozhodnutím o odvolání finančních ředitelství a taktéž účast na soudních jednáních. Vzhledem k počtu zamítnutých odvolání je však počet žalob poměrně nízký a finanční ředitelství zaznamenávají velkou úspěšnost v soudních sporech.

Centrální evidence dotací – informační systém CEDR

Informační systém centrální evidence dotací je pro územní finanční orgány, vykonávající správu odvodů za porušení rozpočtové kázně, hlavním zdrojem informací o poskytnutých dotacích a návratných finančních výpomocích a o jejich příjemcích. Přestože byl zřízen před 11 lety, zákonná povinnost poskytovatelům dotací a návratných finančních výpomocí zadávat, resp. poskytovat údaje do tohoto systému byla zákonem stanovena až od 7. 9. 2004 a s účinností od 1. 6. 2006 byla tato povinnost rozšířena i na ostatní poskytovatele účelově poskytovaných prostředků, u nichž mají územní finanční orgány pravomoc k výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. Rozšíření této povinnosti se týkalo zejména státních fondů a poskytovatelů jiných forem prostředků (příspěvků, půjček apod.), které svým charakterem odpovídají dotaci nebo návratné finanční výpomoci. Přes dostatečnou právní úpravu se doposud nepodařilo přimět všechny poskytovatele k řádnému plnění této jejich zákonné povinnosti, neboť sankci za její nesplnění zákon nestanovuje a ochota plnit tuto povinnost je ze strany poskytovatelů minimální. Paradoxem zůstává, že nejpoctivějšími jsou v tomto případě poskytovatelé maloobjemových dotací. Řešení by měla přinést nová vyhláška č. 286/2007 Sb., o centrální evidenci dotací, která byla schválena dne 6. 11. 2007 a nabyla účinnosti 1. 1. 2008, a která nahradila vyhlášku č. 296/2005 Sb. o centrální evidenci dotací a návratných finančních výpomocí. Problémem, který však bude nutné ještě v dalším období řešit, je kvalita předávaných dat.

Závěr

Základním problémem, který do značné míry ovlivňuje výkon správy odvodů za porušení rozpočtové kázně, je kvalita rozhodnutí, případně dohod o poskytnutí prostředků vydávaných poskytovateli, resp. uzavíraných mezi poskytovateli a příjemci, a také do jaké míry postupy a jednotlivé úkony poskytovatelů korespondují se zákonnou úpravou. Právě nerespektování zákonem stanovených principů, pravidel a postupů ze strany poskytovatelů je základní překážkou, resp. skutečností, která práci finančních úřadů přímo v terénu značně

komplikuje. Současně ale v mnoha případech právě neadekvátní postup poskytovatelů vrhá mnohé příjemce již předem do porušení rozpočtové kázně. Přesto nelze upřít snahu některým poskytovatelům, zejména těm, kteří poskytují prostředky z fondů EU o harmonizaci jejich postupů a rozhodnutí se systémem správy odvodů za porušení rozpočtové kázně.

Významný posun je patrný v oblasti výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně u prostředků poskytnutých ze strukturálních fondů EU. V minulých letech byly případy, kdy se finanční úřady s těmito prostředky setkaly, spíše výjimkou. V roce 2007 se na zvýšení četnosti řízení u těchto prostředků projevila finalizace projektů financovaných v rámci dotačních programů programového období 2004 – 2006, přičemž výrazný nárůst lze předpokládat též v roce 2008.

Při pohledu na výsledky územních finančních orgánů působících v oblasti výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně lze konstatovat, že se jedná o neustále se rozvíjející a zdokonalující se systém. Kromě své základní úlohy, tj. zajištění vrácení poskytnutých prostředků, pokud nebyly dodrženy stanovené podmínky, plní též funkci preventivní, jelikož zejména „permanентní“ příjemci dotací jako jsou obce, neziskové organizace apod., si již plně uvědomují možné důsledky vyplývající z porušení rozpočtové kázně.

6. STÁTNÍ DOZOR NAD LOTERIEMI A SÁZKOVÝMI HRAMI

V průběhu roku 2007 provedli pracovníci finančních úřadů, kteří vykonávají podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, v platném znění (dále jen „loterní zákon“) státní dozor nad loteriemi a sázkovými hrami, celkem **61 624 kontrol** zaměřených na dodržování příslušných norem zajišťujících řádné provozování loterií a sázkových her. Ze strany finančních úřadů bylo uloženo **115 pokut** v úhrnné výši **2 038 tis. Kč**.

Ve srovnání s rokem 2006 vzrostl počet kontrol o 6 676, tj. o 12%. Nárůst vyplývá především z vyššího počtu kontrol tzv. „technických her“ (elektromechanické rulety, kostky a online interaktivní videoloterní terminály). U těchto technických zařízení obsluhovaných přímo sázejícími, která jsou v současné době nejrychleji se rozvíjejícím prvkem na loterním trhu, vzrostl počet kontrol provedených státním dozorem o 7 182, tj. o 34%.

Tabulka č. 36

	2006	2007	Index (%) 07/06
Loterie	58	42	0,72
Kasina	2 341	1 915	0,82
Kursově sázky	29 220	29 166	1,00
VHP	2 186	2 185	1,00
Bingo	48	35	0,73
Audiotex	76	80	1,05
Technické hry	21 019	28 201	1,34
CELKEM	54 948	61 624	1,12

Tabulka č. 36 ukazuje počty kontrol provedených orgánem státního dozoru (finančními úřady) nad jednotlivými sázkovými hrami a loteriemi za rok 2007 včetně

porovnání s rokem 2006.

Orgány státního dozoru bylo v roce 2007 uloženo celkem 115 pokut za porušení ustanovení loterního zákona, a to v celkové výši 2 038 tis. Kč. Oproti roku 2006 tak byl zaznamenán nárůst počtu uložených pokut o 12,7%, výše uložených pokut poklesla oproti roku 2006 o 393 tis. Kč. Z hlediska důvodů pro uložení pokut se jednalo o rozmanitá porušení loterního zákona a porušení podmínek povolení provozování, nečastěji se však jednalo o porušení povinnosti úschovy záznamů, přijímání sázek osobami bez příslušného oprávnění, nedostatky ve vedení denní evidence, porušení povinnosti monitorování provozovaných her a vedení předepsané evidence návštěvníků, apod. Největší výše dosáhly pokuty uložené pracovníky státního dozoru vykonávaného v působnosti Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (634 tis. Kč). Oproti minulým rokům došlo k významnému poklesu počtu vykonaných kontrol i uložených pokut v působnosti státního dozoru vykonávaného Finančním úřadem pro Prahu 1.

IV. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

a) Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Spolupráce mezi daňovými správami zemí nejen Evropské unie, ale i dalších států je rok od roku intenzivnější. Mimo jiné probíhala další úspěšná jednání vedoucí k uzavírání tzv. Memorand o porozumění s partnerskými orgány zahraničních daňových správ. Tato Memoranda o porozumění upřesňují praktické provádění všech forem mezinárodní spolupráce vč. tzv. simultánních daňových kontrol, přítomnosti daňových úředníků jednoho státu na území státu druhého a v některých případech také přímou spolupráci daňových úředníků příhraničních finančních orgánů.

V roce 2007 česká daňová správa uzavřela Memorandum o porozumění s Lotyšskem. Celkem má česká daňová správa uzavřena Memoranda o porozumění s 8 zahraničními daňovými správami. V současné době jsou projednávána další dvoustranná memoranda, konečné znění je sjednáno se Švédskem, termíny jednání jsou domluveny s Maďarskem, Belgií, Ruskem a USA.

Problematika mezinárodní spolupráce při správě přímých daní je také řešena na půdě Evropské komise. Zástupci české daňové správy se pravidelně účastní jednání pracovní skupiny pro administrativní spolupráci v oblasti přímých daní, jejímž současným úkolem je zlepšení mechanismu administrativní spolupráce mezi členskými státy v boji proti daňovým únikům v rámci EU a napomoci při modifikaci směrnice Rady 77/799/EHS ze dne 19. prosince 1977 o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých daní a daní z pojistného, ve znění pozdějších dodatků (dále jen směrnice Rady 77/799/EHS), dle které je prováděna administrativní spolupráce mezi členskými státy, a dále také zvyšování kvality automatické výměny informací v souladu se směrnicí Rady 2003/48/ES ze dne 3. června 2003 o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb, ve znění pozdějších dodatků (dále jen směrnice Rady 2003/48/ES).

Mezi takové možnosti zkvalitnění a zrychlení administrativní spolupráce mezi členskými státy EU patří i plánovaný přechod na jednotný formát vytvořený Evropskou komisí a odsouhlasený všemi členskými státy pro zasílání informací přes zabezpečený

komunikační kanál Evropské komise, tzv. CCN – mail 2.

Mezinárodní výměna informací

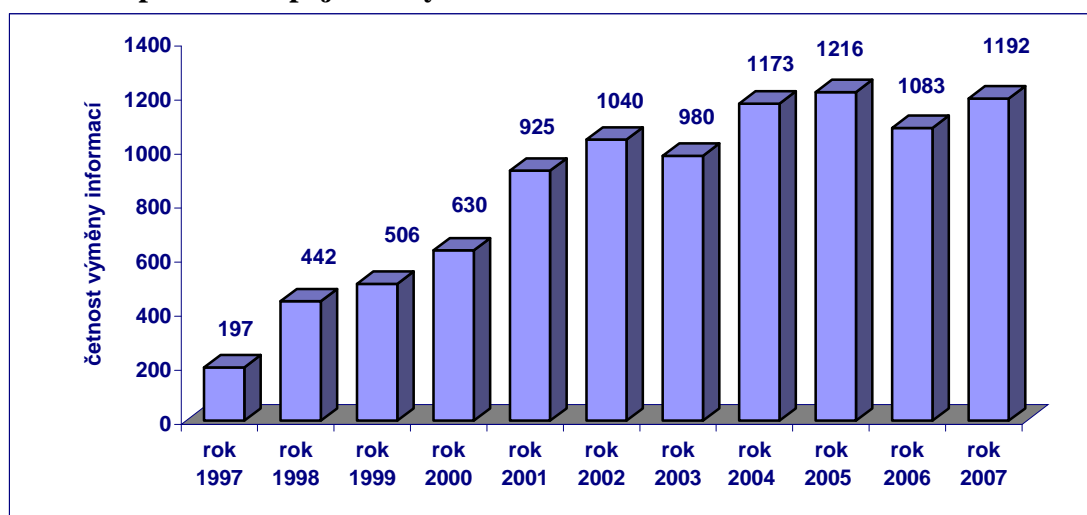
Základním nástrojem v boji proti daňovým únikům je mezinárodní výměna informací prováděná na základě zákona č. 253/2000 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní, v návaznosti na příslušné články uzavřených bilaterálních smluv o zamezení dvojího zdanění.

Mezinárodní výměna informací se tak opírá o tři formy výměny informací: výměnu informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu a automatickou (pravidelnou) výměnu informací. Česká daňová správa plně využívá všechny uvedené formy.

Graf č. 3 zaznamenává stabilitu objemu výměn informací posledních let, přičemž je třeba zdůraznit, že narůstá podíl náročných případů, které vyžadují složitá mezinárodní šetření, často i ve více zemích.

Graf č. 3:

Četnost korespondence spojené s výměnou informací za období let 1997 - 2007

Výměna informací na dožádání a z vlastního podnětu

Česká republika obdržela ze zahraničí celkem 199 a do zahraničí odeslala celkem 156 žádostí o poskytnutí informací, resp. sdělení daňových informací z podnětu daňové správy. Stejně jako v minulých letech byly v této oblasti partnery s největším počtem žádostí Slovenská republika a Spolková republika Německo.

Automatická výměna informací

Automatická neboli pravidelná výměna informací je prováděna zejména na základě uzavřených Memorand o porozumění nebo na základě principu reciprocity. Jde o jednorázové zasílání velkého objemu dat za účelem jejich ověření. Tento proces je v převažující míře realizován v elektronické podobě ve struktuře záznamů doporučených organizací OECD.

Příslušné údaje o zahraničních daňových subjektech jsou v návaznosti na zavedení automatického sběru dat o příjmech zahraničních daňových subjektů ze zdrojů na území České republiky soustředovány na Ministerstvu financí a následně zasílány partnerským daňovým správám na nosičích CD-ROM. V roce 2007 si Česká republika vyměnila data s Austrálií, Dánskem, Estonskem, Finskem, Islandem, Japonskem, Kanadou, Litvou, Lotyšskem, Německem, Nizozemskem, Norskem, Polskem, USA a Velkou Británií. Pokud jde o Ruskou federaci jsou příslušné záznamy připraveny k odeslání jakmile bude uzavřeno memorandum o vzájemném porozumění.

Zdaňování příjmů z úspor

V roce 2007 byla druhým rokem prováděna ustanovení § 38fa zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“). Tzv. platební zprostředkovatelé měli k 15. 3. povinnost podat hlášení o úrokových příjmech vyplacených daňovým nerezidentům, na něž se ustanovení směrnice Rady 2003/48/ES, která byla do výše uvedeného ustanovení ZDP implementována, vztahují.

V souladu s touto směrnicí Rady 2003/48/ES česká daňová správa zaslala zahraničním partnerům v roce 2007 celkem 58 621 záznamů (záznam odpovídá jedné platbě příjmu úrokového charakteru) a ze zahraničí obdržela 38 979 takovýchto záznamů o příjmech úrokového charakteru dosažených v zahraničí českými daňovým rezidenty – fyzickými osobami v průběhu zdaňovacího období roku 2006 (což je o 19 642 záznamů obdržených ze zahraničí více než v roce předchozím).

Ze zemí aplikujících v průběhu přechodného období srážkovou daň dle směrnice Rady 2003/48/ES (jde o tři členské státy EU – Rakousko, Belgie a Lucembursko a dále některé další evropské státy mimo EU a některá závislá území Velké Británie a Severního Irsku a Nizozemí) byl české daňové správě poukázán daňový výnos 81 359 615 Kč. Tato částka je minimálně třikrát vyšší než daňový výnos obdržený od těchto daňových správ v předchozím zdaňovacím období (ten činil 25 382 809 Kč). Tento nárůst, stejně tak jako zvýšení počtu předávaných informací souvisí s tím, že v roce 2007 se vyměňované informace poprvé vztahovaly k celému zdaňovacímu období, protože směrnice Rady 2003/48/ES vstoupila v účinnost v polovině roku 2005.

b) Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

Agenda mezinárodní spolupráce při vymáhání některých finančních pohledávek, prováděná Ministerstvem financí a pověřenými finančními úřady na základě zákona č. 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, byla i v roce 2007 z pohledu evidovaných případů poměrně stabilní. V porovnání s předchozím rokem byl v roce 2007 zaznamenán pouze mírný nárůst jak u žádostí přichozících ze zahraničí, tak i u případů, kdy finanční úřady požádaly prostřednictvím Ministerstva financí o mezinárodní pomoc při vymáhání jiné členské státy Evropské unie.

Vzhledem k časové náročnosti řízení o mezinárodní spolupráci při vymáhání některých finančních pohledávek je dosud v podstatě neuzavřena většina doručených i odeslaných žádostí o mezinárodní pomoc, a to již počínaje rokem 2004. To představuje cca 345 rozpracovaných a neuzavřených případů. Je však nutné upozornit, že ve srovnání s rokem 2005 počet spisů, vztahujících se k jednotlivým žádostem o mezinárodní pomoc v roce 2007 vzrostl téměř na **pětinásobek** (za rok 2005 bylo přijato a evidováno celkem **112** spisů, v roce 2006 **393** spisů a v roce 2007 již **511** spisů).

Z hlediska zkušeností z dosavadní praxe nebyly stejně jako v předchozích letech zaznamenány v roce 2007 problémy zásadního charakteru. Jedním z nedořešených metodických problémů, který byl Ministerstvem financí v roce 2007 řešen i dotazem na Recovery Committee, je určení postupu správce daně v případech, kdy daňový subjekt požádá tuzemského správce daně o prominutí příslušenství u vymáhaných daní (úroku z prodlení) podle ustanovení § 55a ZSDP. V plném rozsahu se nepodařilo vyřešit také negativně se projevující prvek časových prodlev při vyřizování jak žádostí o mezinárodní

pomoc došlých ze zahraničí, tak žádostí tuzemských správců daní odesílaných Ministerstvem financí do zahraničí. Objektivně je tento problém ovlivněn především celkovým nárůstem spisové agendy v této oblasti, ale i přetrvávajícími problémy v personálním zabezpečení uvedených činností ze strany Ministerstva financí. V rámci řízení o vymáhání pohledávek na základě dožadání cizího státu se finanční úřady potýkají se stejnými problémy, které se vyskytují i při vymáhání „tuzemských“ daňových nedoplatků. V tomto směru je pak dosahovaná úroveň efektivity vymáhání pohledávek v rámci mezinárodní spolupráce poměrně nízká.

Pro zvýšení úrovně a efektivity mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek byla také v roce 2007 číněna ze strany Ministerstva financí řada metodických opatření ve vztahu k územním finančním orgánům. V této oblasti jsou využívány pravidelné semináře nebo porady s metodiky vymáhání jednotlivých finančních ředitelství, včetně jednání garanční skupiny ADIS „Podpora výkonu exekucí“, organizované příslušným metodickým útvarům Ministerstva financí. Od roku 2005 jsou na všech finančních úřadech zprovozněny v rámci informačního systému ADIS - aplikační oblasti DAD exe Obecná správa daní – vymáhání, nové úlohy automatizované podpory mezinárodní pomoci při vymáhání finančních pohledávek, které jsou rovněž významným metodickým nástrojem a podporou při koordinaci a sjednocování procesních postupů při výkonu daňové správy v této oblasti. V průběhu roku 2006 a 2007 byla na základě připomínek některých finančních ředitelství realizována úprava zpracování a tisku jednotlivých typů žádostí o mezinárodní pomoc, zejména žádosti o vymáhání. V této oblasti připravuje Komise ES, resp. Recovery Committee, nové typy formulářů na bázi SW Adobe, které bude nutno v roce 2008 nově zapracovat i do aplikační oblasti ADIS DAD exe – Obecná správa daní – vymáhání a současně bude nutno v této souvislosti systémově dořešit zpracování automatizované podpory agendy mezinárodní pomoci při vymáhání pohledávek také na úrovni Ministerstva financí, zejména v souvislosti s přechodem na plně elektronickou formu komunikace mezi jednotlivými členskými státy podle připravovaného návrhu nařízení EU, které by mělo v roce 2008 nahradit směrnici č. 2002/94/ES, kterou se provádí směrnice č. 76/308/EHS.

Přehled o počtu žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek v roce 2007 ukazuje následující **Tabulka č. 37**.

Tabulka č. 37

Přehled počtu obdržených žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání některých daňových pohledávek			
Přijaté žádosti:	o informace	o doručení	o vymáhání
- ze zahraničí	11	1	80
- z jednotlivých FŘ	17	0	34
Celkem	28	1	114

c) Zdaňování nadnárodních podniků, problematika převodních cen

V souvislosti s přípravou zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů zasáhly změny i do oblasti závazných posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednáváná mezi spojenými osobami. To vyvolalo nutnost aktualizovat pokyn Ministerstva financí D-292 „Sdělení Ministerstva financí k § 38nc zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů - Závazné posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednáváná mezi spojenými osobami“, a to formou Dodatku k tomuto pokynu. Hlavními změnami v něm jsou, že se již proti

vydanému rozhodnutí o závazném posouzení nebude možno odvolat, poplatek je stanoven již za podání žádosti, a to ve výši 10 000 Kč (pokud je žádost podána po 1. 1. 2008, jinak platí dosavadní systém zpoplatnění) a rozhodnutí o závazném posouzení je účinné vůči správci daně, který rozhoduje o daňové povinnosti daňového subjektu, jenž žádost podal. Dodatek k pokynu D-292 byl publikován ve Finančním zpravodaji č. 2/2008.

V roce 2007 daňová správa obdržela 11 žádostí daňových poplatníků o závazné posouzení způsobu sjednání ceny mezi spojenými osobami. Celkově za oba roky, kdy vstoupilo ustanovení §38nc ZDP v platnost, bylo šest žádostí zamítnuto, k pěti bylo vydáno souhlasné rozhodnutí, tři byla vzata zpět poplatníkem, ostatní jsou ve stádiu posuzování správcem daně. Průměrná doba vyřízení žádosti se pohybuje kolem 8-9 měsíců.

V roce 2006 (konkrétně 1. 10. 2006) vstoupila v platnost tzv. Arbitrážní konvence, která upravuje proces při řešení sporů, které mohou vzniknout v souvislosti s následnou úpravou zisku u sdružených podniků. V roce 2007 ratifikovaly tuto konvenci další státy – Polsko, Estonsko, Portugalsko, Německo, Řecko, Lotyšsko, Velká Británie, Španělsko a Rakousko. Celkem z 25 států do konce roku 2007 Úmluvu o přistoupení podepsalo 22 států. Podle Arbitrážní konvence zatím nebyl v České republice předložen žádný případ.

Jednou z povinností členských států vyplývajících z přistoupení k Arbitrážní konvenci je i návrh pěti nezávislých osob do poradní komise k jejich případné nominaci při řešení přeshraničních sporů. Za Českou republiku bylo navrženo pět nezávislých odborníků z oblasti daní, kteří se specializují na převodní ceny. Jejich seznam je uveřejněn na internetu české daňové správy.

Problematika převodních cen se postupně rozšiřuje, stále častěji se již netýká jen výrobků, ale i služeb, a to i finančních. To vyvolává potřebu uskutečňování setkání pracovníků daňových správ za účelem předávání si zkušeností z kontrol správnosti nastavení převodních cen. Takováto setkání se pak uskutečňují jak v rámci České republiky, tak na mezinárodní úrovni. Povědomost veřejnosti o kontrolách a úspěšnosti při doměření v případě nesprávně stanovených převodních cen pak vyvolává efekt vyšší daňové odpovědnosti dotčených daňových subjektů.

d) Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

V roce 2007 v rámci české daňové správy pokračovala realizace, správa a vývoj činností v oblasti mezinárodní administrativní spolupráce týkající se DPH. Oblast těchto činností se řídí Nařízením Rady (ES) č. 1798/2003 a Nařízením Komise (ES) č. 1925/2004 včetně používání systému VIES (VAT Exchange Information System).

Systém VIES umožňuje elektronickou výměnu informací v oblasti DPH. Hlavním smyslem tohoto systému je zamezit daňovým únikům a podvodům v rámci jednotného vnitřního trhu Evropské unie díky přesné výměně informací. S účinností od 1. 5. 2004 byla do zákona č. 235/2004, o dani z přidané hodnoty, implementována nová pravidla a postupy týkající se tzv. intrakomunitárního dodání a pořízení zboží. Systém VIES byl napojen na systém ADIS (Automatizovaný daňový informační systém), běžně používaný pro zpracování daňové agendy. Tím bylo umožněno správcům daně získávat aktuální data z Evropské unie pro potřeby tuzemského daňového řízení. S tím souvisí zákonná povinnost plátců DPH podat souhrnné hlášení v případě uskutečnění dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitárního dodání zboží). Za rok 2007 podalo přibližně 41 091 plátců DPH souhrnné hlášení o dodání zboží do jiného členského státu a přibližně 64 408 plátců DPH

vykázalo v daňovém přiznání pořízení zboží z jiného členského státu.

Na základě zpracování údajů poskytnutých členskými státy Evropské unie prostřednictvím systému VIES a údajů z daňových přiznání českých plátců DPH vztahujících se k roku 2007 bylo zatím odhaleno 3 398 nesrovnalostí ve vykazování intrakomunitárních transakcí, které mohou znamenat nemalé daňové úniky a jejichž podstatná část je prověřována na úrovni finančních úřadů. Tyto nesrovnalosti jsou zasílány prostřednictvím systému ADIS, přičemž v současné době již byla správci daně prověřena více než 1/4 těchto nesrovnalostí.

V rámci prověřování konkrétních případů v roce 2007 pokračoval trend nárůstu počtu žádostí o informace zaslaných do jiných členských států EU jako tomu bylo v minulém roce. Celkem bylo za rok 2007 zpracováno 3 918 příchozích a odchozích žádostí o informaci a spontánních informací, včetně dotazů na registrační data plátců DPH. Od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007 bylo z ČR do EU zasláno 2 721 žádostí o informaci a spontánních informací. Z jiných členských států EU jsme naopak v roce 2007 obdrželi 1 197 žádostí o informaci a spontánních informací.

V oblasti školení pracovníků daňové správy, zejména finančních úřadů, byl v roce 2007 kladen důraz na stávající i plánované inovace ve správě s ohledem na technické požadavky ze strany Evropské unie. Do aplikace určené pro přenos těchto informací v rámci české daňové správy bylo implementováno zpracovávání registračních dotazů a v testovacím provozu s účinností pro rok 2008 i zpracovávání částečných odpovědí k předmětným žádostem. V rámci aplikace došlo i k rozlišení případů avizujících případné podvodné daňové jednání, které jsou vyřizovány přednostně. Jednoznačným posunem v technickém zpracovávání výměny informací v oblasti DPH pak představuje návrh Evropské unie na tzv. interaktivní formuláře .pdf, které ujednotí strukturu a formát předávaných dat a měly by celý proces výměny urychlit. V roce 2007 byl předán pilotní projekt těchto formulářů k testování. Účinnost zmíněných formulářů pro českou daňovou správu se předpokládá v průběhu roku 2008. Dále byl v oblasti školení pracovníků daňové správy kladen také důraz na předvedení, dedukci a řešení možných případů a chyb, které by se v souvislosti s výměnou informací v oblasti intrakomunitárního dodání, pořízení a zpracováním těchto dat mohly vyskytnout.

Členství v EU přináší rovněž nové povinnosti i daňovým subjektům. Z tohoto důvodu je veřejnost průběžně informována o změnách v této oblasti prostřednictvím internetových stránek české daňové správy (<http://cds.mfcr.cz>) a Ministerstva financí (www.mfcr.cz), které mimo jiné zprostředkovává přímé vstupy na informace zveřejněné na stránkách české daňové správy. Stejně tak je k dispozici i informační e-mailová adresa, která slouží k zodpovídání dotazů veřejnosti. V souvislosti s pravidly DPH u intrakomunitárních obchodů byla pro veřejnost zavedena služba ověření daňového identifikačního čísla (DIČ) osob registrovaných v jiných členských státech EU. Ověření bylo a je možné provést u příslušného útvaru Ministerstva financí nebo u místně příslušného finančního úřadu, a to telefonicky, faxem, poštovní zásilkou, e-mailem, popřípadě v rámci osobní návštěvy. Od ledna do prosince roku 2007 bylo ověřeno v rámci celé daňové správy přes systém VIES 101 924 zahraničních DIČ.

e) Program FISCALIS

Mezinárodní spolupráce probíhala rovněž i formou celé řady interních aktivit s cílem seznámit pracovníky daňové správy s praktickými zkušenostmi při správě daní v jiných členských zemích EU. Stejně tak jako v předešlých letech i v roce 2007 se pracovníci daňové správy intenzivně zapojili do akcí realizovaných v rámci komunitárního programu FISCALIS v oblasti vzájemné výměny zkušeností uvnitř EU. V průběhu roku se aktivit programu Fiscalis zúčastnilo celkem 126 pracovníků české daňové správy. Konkrétně se jednalo o 23 účastníků seminářů, 46 účastníků projektových skupin a 57 účastníků výměnných stáží. Česká republika naopak hostila v rámci tzv. "FISCALIS Exchange" 33 zástupců daňových správ jiných členských států EU.

f) Mezinárodní smlouvy o zamezení dvojímu zdanění

Jedním z cílů české zahraniční politiky je rozvoj všestranných a vzájemně výhodných hospodářských vztahů. S cílem omezení daňového zatížení a vyloučení mezinárodního dvojího zdanění, ke kterému dochází v hospodářských, obchodních a kulturních stycích a které působí nepříznivě na rozvoj vzájemné hospodářské spolupráce, je mezi státy obvyklé sjednat smlouvu o zamezení dvojího zdanění.

V průběhu roku 2007 **vstoupily v platnost:**

- **nová smlouva s Rakouskem** (Smlouva mezi ČR a Rakouskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku - Sbírka mezinárodních smluv č. 31/2007),
- **smlouva s Gruzii** (Smlouva mezi vládou ČR a orgánem výkonné moci Gruzie o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku - Sbírka mezinárodních smluv č. 40/2007),
- **smlouva s Tádžikistánem** (Smlouva mezi ČR a Tádžickou republikou o zamezení dvojímu zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku - Sbírka mezinárodních smluv č. 89/2007),
- **smlouva s Jordánskem** (Smlouva mezi vládou ČR a vládou Jordánského hášimovského království o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu) - Sbírka mezinárodních smluv č. 88/2007).

V roce 2007 **byly podepsány:**

- **smlouva s Etiopií** (Addis Abeba, 25. 7. 2007 - Smlouva mezi ČR a EFDR o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu),
- **smlouva s Novým Zélandem** (Praha, 26. 10. 2007 - Smlouva mezi ČR a Novým Zélandem o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu),
- **smlouva s Bosnou a Hercegovinou** (Praha, 20. 11. 2007 - Smlouva mezi ČR a Bosnou a Hercegovinou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku),
- **protokol k existující smlouvě s Ruskem** (Moskva, 27. 4. 2007 - Protokol ke Smlouvě mezi vládou ČR a vládou Ruské federace o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku).

Lze předpokládat, že uvedené smluvní dokumenty by mohly vstoupit v platnost

v průběhu roku 2008.

K podpisu jsou z české strany **připraveny**:

- **smlouva s Turkmenistánem** (Smlouva mezi ČR a Turkmenistánem o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku),
- **smlouva s Kyrgyzstánem** (Smlouva mezi vládou ČR a vládou Kyrgyzské republiky o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu),
- **nová smlouva s Kyprem** (Smlouva mezi ČR a Kyperskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu),
- **smlouva se Sýrií** (Smlouva mezi vládou ČR a vládou SAR o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu),
- **smlouva s Arménií** (Smlouva mezi ČR a Arménskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku),
- **nová smlouva s Čínou** (Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Čínské lidové republiky o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu).

Na expertní úrovni byla v roce 2007 rozjednána smlouva o zamezení dvojímu zdanění s **Ghanou** a pokračovala jednání o protokolu k existující smlouvě s **Nizozemím** (Protokol upravující Smlouvu mezi ČSSR a Nizozemským královstvím o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku) a jednání o smlouvě s **Hongkongem**.

V roce 2007 byly ve Finančním zpravodaji **publikovány** následující pokyny, které se týkají daňových smluv:

- **Pokyn č. D-304** k uplatňování Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Ázerbájdžánské republiky o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, včetně Protokolu k ní (č. 74/2006 Sb.m.s.) – FZ č. 1/2/2007.
- **Pokyn č. D-305** k uplatňování Smlouvy mezi Českou republikou a Marockým královstvím o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu (č. 83/2006 Sb.m.s.) – FZ č. 1/2/2007.
- **Pokyn č. D-311** k uplatňování Smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, včetně Protokolu k ní (č. 31/2007 Sb.m.s.) – FZ č. 6-7/2007.
- **Pokyn č. D-312** sdělení ke smlouvě o zamezení dvojího zdanění Belgickým královstvím – FZ č. 6-7/2007.
- **Pokyn č. D-313** - Sdělení k uplatňování Smlouvy mezi Českou republikou a Spojenými státy mexickými o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (č. 7/2003 Sb.m.s.) – FZ č. 8-9/2007.
- **Pokyn č. D-314** - k uplatňování Smlouvy mezi vládou České republiky a orgánem výkonné moci Gruzie o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (č. 40/2007 Sb.m.s.) – FZ č. 8-9/2007.
- **Pokyn č. D-315** - sdělení k uplatňování Smlouvy mezi vládou České republiky a radou ministrů Srbska a Černé Hory o zamezení dvojímu zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku (č. 88/2005 Sb.m.s.) – FZ č. 8-9/2007.

V. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE DAŇOVÝCH SPRÁV A STYK S VEŘEJNOSTÍ

a) Mezinárodní spolupráce daňových správ

Oblast „Mezinárodních daňových vztahů“ patří již tradičně mezi oblasti, které jsou českou daňovou správou považovány za klíčové. Proto ani rok 2007 nebyl v tomto ohledu výjimkou a v jeho průběhu byla pozornost věnována především upevnění a rozšíření vzájemných vztahů s daňovými správami Ázerbájdžánu, Černé Hory, Egypta, Francie, Moldávie, Maďarska a Slovenska.

Spolupráce s daňovou správou Ázerbájdžánu

Na podzim roku 2005 byla mezi českou a ázerbájdžánskou daňovou správou započata jednání, jejichž cílem bylo mezi oběma daňovými správami vytvořit formální rámec v podobě sjezdání ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňových správ. Přibližně dva roky od poslední návštěvy byly přípravy na sjezdání dovršeny, a tak mohlo v polovině září 2007, v ázerbájdžánské Baku, dojít ke slavnostnímu podpisu „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem daní Ázerbájdžánské republiky“. Podpis této mezinárodní smlouvy se nemohl obejít bez přítomnosti Ing. Jana Knížka, vrchního ředitele české daňové správy a p. Fazila Mammadova, ministra daní Ázerbájdžánské republiky, kteří zmiňované ujednání svými podpisy stvrdili.

Sjezdáním tohoto ujednání získala spolupráce mezi oběma daňovými správami oficiální punc důležitosti, který otevřel možnost pro další výměnu zkušeností, postupů a praktik v jednotlivých oblastech činnosti daňové správy.

Česká daňová správa si tímto krokem rozšířila okruh sjezdáných ujednání již na tři smlouvy, přičemž předchozí dvě ujednání byly sjezdány se slovenskou daňovou správou (v roce 2002) a s francouzskou daňovou správou (v roce 2004).

Spolupráce s daňovou správou Egypta

V období letních prázdninových měsíců přivítala česká daňová správa zástupce daňové správy z Egypta. Pracovní návštěva byla pro obě daňové správy výjimečná už v tom, že se jednalo o vůbec první pracovní jednání, které se mezi těmito daňovými správami uskutečnilo. Hlavním zájmem delegace bylo získat zkušenosti týkající se především organizace a řízení české daňové správy, spolu s oblastí daňové kontroly, výběru daní či informačních systémů, které jsou v české daňové správě implementovány. Součástí pracovního jednání byla i návštěva Finančního úřadu na Praze 5, při které si delegáti mohli vytvořit praktický obrázek o fungování daňových úřadů na lokální úrovni.

Spolupráce s daňovou správou Francie

Na základě již sjezdáného ujednání včetně rozšiřujícího dodatku k „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Generálním ředitelstvím daní při Ministerstvu hospodářství, financí průmyslu ve Francii“, se mezi českou a francouzskou daňovou správou realizovala převážně spolupráce na regionální úrovni.

Na sklonku září roku 2007 se na Finančním ředitelství v Ostravě a na vybraných finančních úřadech uskutečnil, se zástupci Finančního ředitelství v Bordeaux, třídní seminář. Program semináře vycházel z požadavků francouzské daňové správy a tematicky byl zaměřen na charakteristické rysy regionu, organizační strukturu Finančního ředitelství v Ostravě a jemu podřízených finančních úřadů. Kromě toho pozornost byla věnována i způsobům komunikace s daňovou veřejností na regionální úrovni. Obě finanční ředitelství v roce 2006 rozšířila původně sjednané ujednání na tři finanční ředitelství na obou stranách. Přičemž na české straně se jedná o Finanční ředitelství pro hl.m. Prahu, Finanční ředitelství v Brně a zmiňované Finanční ředitelství v Ostravě. Na francouzské straně jde o Finanční ředitelství Paříž-střed, Finanční ředitelství v Nancy a o Finanční ředitelství v Bordeaux.

Spolupráce s daňovou správou Černé Hory

V červnu 2007 navštívila českou daňovou správu delegace složená z osmi zástupců daňové správy z Černé Hory. Hlavním důvodem příjezdu delegace bylo načerpat zkušenosti spojené se vstupem do Evropské unie, a tím si vytvořit i ucelenou představu o nezbytných transformačních změnách, které je nutné podstoupit. Témata, která byla v rámci studijní cesty probírány, se týkala oblasti výběru daní, správy daní a informačních technologií.

Pracovní program rovněž zahrnoval návštěvu Finančního úřadu v Příbrami, kde měli zástupci příležitost seznámit se s fungováním daňové správy na lokální úrovni. Na závěr jejich cesty pak proběhla i návštěva jednoho ze dvou vzdělávacích zařízení daňové správy ve Smilovicích.

Spolupráce s daňovou správou Moldávie

V průběhu roku 2007 došlo mezi zástupci české daňové správy a představiteli moldavské daňové správy celkem ke dvěma setkáním.

První setkání se uskutečnilo koncem dubna v hlavním městě Moldavské republiky v Kišiněvě, kde zástupce české daňové správy, v čele s Ing. Janem Knížkem, vrchním ředitelem české daňové správy, přivítal pan Sergiu Puscuta, generální ředitel moldavské daňové správy. Kromě diskuse na téma užší spolupráce mezi zmiňovanými daňovými správami byla pozornost věnována i výměně informací v oblasti elektronických služeb poskytovaných daňové veřejnosti.

V rámci tohoto setkání měli zástupci české daňové správy i příležitost osobně se setkat s panem Michaiilem Popem, ministrem financí Moldavské republiky a paní Zinaidou Greceani, místopředsedkyní vlády Moldavské republiky.

Druhé setkání, které se tentokrát konalo v České republice, bylo opět za přítomnosti pana Sergiu Puscuty včetně čtyř zástupců vrcholného vedení moldavské daňové správy. Místem setkání bylo vzdělávací zařízení Luhačovice, které poskytlo, po celou dobu setkání, nejen dostatečné reprezentativní zázemí, ale kolegům z Moldavské republiky umožnilo vytvořit si obrázek o fungování a chodu zařízení za plného provozu. Předmětem zájmu delegace byl kromě oblasti vzdělávání a personalistiky i způsob organizačního řízení jednotlivých úrovní daňové správy. V rámci pracovního setkání se proto uskutečnila i návštěva Finančního ředitelství v Brně a Finančního úřadu ve Zlíně, což delegátům umožnilo se seznámit se všemi třemi úrovněmi řízení české daňové správy.

Spolupráce s daňovou správou Maďarska

Necelé tři měsíce od podepsání ujednání o spolupráci mezi českou a ázerbájdžánskou daňovou správou bylo koncem měsíce listopadu 2007 uzavřeno další ujednání, tentokrát s maďarskou daňovou správou, pod názvem „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem financí Maďarské

republiky“.

Místem významného setkání se stalo Ústřední finanční a daňové ředitelství v Praze. Za českou daňovou správu bylo toto ujednání podepsáno Ing. Janem Knížkem, vrchním ředitelem Ústředního finančního a daňového ředitelství, za maďarskou daňovou správu se podpisu zhostil pan János Szikora, prezident Maďarské správy pro daňové a finanční řízení (APEH).

Podpisem ujednání byl vytvořen jasný rámec pro další výměnu praktických zkušeností, postupů, informací a praktik mezi daňovými správami a zároveň rozšířen okruh již doposud sjednaných ujednání. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o mezinárodní smlouvu, bude toto ujednání, tak jako dříve sjednaná ujednání se slovenskou, francouzskou a ázerbájdžánskou daňovou správou, zveřejněno ve Sbírce mezinárodních smluv.

Spolupráce s daňovou správou Slovenska

V rámci uzavřeného ujednání o spolupráci mezi českou a slovenskou daňovou správou se v průběhu roku 2007 uskutečnila řada pracovních setkání zaměřených na oblast činnosti daňové správy, která byla, na základě principu reciprocity, organizována v České republice a na Slovensku.

V návaznosti na předchozí setkání vrcholného vedení české a slovenské daňové správy byli zástupci české daňové správy osobně pozváni panem Igorem Šulajem, generálním ředitelem slovenské daňové správy na pracovní návštěvu Slovenska. Toto pracovní jednání proběhlo ve slovenském městě Skalice a tématicky bylo zaměřeno na problematiku související s vývojem a novými trendy v oblasti správy daní.

Další pracovní návštěva, tentokrát specialistů pro oblast vzdělávání a personalistiky, se uskutečnila opticky na půli cesty mezi Prahou a Bratislavou, ve vzdělávacím zařízení české daňové správy v Luhačovicích.

b) Česká daňová správa a mezinárodní daňové organizace

I v roce 2007 se česká daňová správa intenzivně věnovala plnění závazků a povinností, které jí vyplývají z členství České republiky v „Evropské organizaci daňových správ (IOTA)“ a „Americké organizaci daňových správ (CIAT)“.

Česká daňová správa a IOTA

Po nucené roční přestávce, která v souladu s předpisy IOTA následuje vždy po tříletém působení ve Výkonném výboru IOTA, mohla Česká republika opět kandidovat do nejvyššího orgánu IOTA, který tuto organizaci mezi jednotlivými valnými shromážděními řídí. Po skončení volby členů do Výkonného výboru IOTA pro období 2007-8, která proběhla v průběhu 11. Valného shromáždění IOTA ve Varně, Bulharsko, bylo zřejmé, že Česká republika ve své kandidatuře uspěla, a stala se tak jedním z devíti řádných členů Výkonného výboru IOTA.

Další významnou rolí České republiky v životě této organizace je od října 2007 členství ve strategické pracovní skupině IOTA, jejíž cílem je navrhnout budoucí směr a vývoj IOTA, jednak ve vztahu k vlastním členům organizace, ale i ve vztahu k dalším mezinárodním daňovým organizacím.

Na základě pracovního programu IOTA bylo v roce 2007, podobně jako letech minulých, hlavním cílem maximálně využít možnost účast pracovníků české daňové správy

na akcích pořádaných IOTA.

Česká daňová správa si zachovala aktivitu i v oblasti publikační činnosti, svými články přispívala jednak do časopisu „TAX TRIBUNE“, který je vydáván IOTA, dále i svými příspěvky publikovanými na webových stránkách IOTA.

Česká daňová správa sdílela své zkušenosti, v oblasti činnosti správy daní, i při zodpovídání řady odborných dotazů, které v průběhu roku 2007 přicházely z „Poradní komise IOTA“.

Česká daňová správa a CIAT

Americká organizace daňových správ (CIAT) je nezisková organizace, jejímž hlavním cílem je poskytovat prostor pro diskusi, vytvářet podmínky pro vzájemnou výměnu informací, zkušeností a pomáhat v úsilí dosáhnout vysokých integračních standardů, profesionalismu a zdokonalení v souladu s požadavky a potřebami členských zemí CIAT.

CIAT, při naplňování těchto cílů, využívá spolupráci s nadnárodními finančními institucemi jako jsou Inter-American Development Bank (IDB), Světová banka (World Bank), Mezinárodní měnový fond (International Monetary Fund – IMF) nebo Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD).

Toto členství má pro Českou republiku velký význam, neboť daňovým správám z evropského kontinentu dává příležitost rozšířit vzájemnou spolupráci o vzdálenější části světa. Česká republika se tak může aktivně zapojit a sdílet vlastní zkušenosti získané při správě daní. Tuto skutečnost dokládá i úspěšná prezentace zástupců české daňové správy na Valném shromáždění CIAT, které se uskutečnilo na konci května 2007 v Bridgetown, Barbadosu.

Členství v CIAT, podobně jako v IOTA, s sebou přináší i plnění administrativních záležitostí, které představují poskytování pravidelných měsíčních příspěvků publikovaných na internetových stránkách CIAT nebo zpracování odborných odpovědí na dotazy přicházející ze Sekretariátu CIAT, a tak tomu nebylo jinak ani v roce 2007.

c) Péče o vztahy s veřejností

Informace pro daňovou veřejnost

Ani v roce 2007 nepolevila snaha české daňové správy zvyšovat úroveň poskytovaných informací prostřednictvím svých internetových stránek. Poté, co v srpnu loňského roku byla daňové veřejnosti nabídnuta možnost získávat informace z daňové oblasti bez nutnosti návštěvy internetových stránek, prostřednictvím služby „Real Simple Syndication“, známé pod zkratkou „RSS“, byla počátkem roku 2007 tato nabídka rozšířena o další způsob získávání informací bez nutnosti návštěvy internetových stránek. Tentokrát šlo o odebírání novinek z daňové oblasti prostřednictvím e-mailu. Tomu, kdo této služby využije, jsou automaticky na e-mailovou adresu zasílány novinky z daňové oblasti, které jsou současně publikovány na internetových stránkách české daňové správy. Od spuštění do konce roku 2007 se k využívání této služby zaregistrovalo více než 3 000 uživatelů.

Mezi další nové služby, které byly v roce 2007 zpřístupněny na internetových stránkách české daňové správy, je možný přímý tisk jednotlivých článků uveřejněných na těchto stránkách nebo odesílání odkazu na daný článek e-mailem.

Pro snadnější vyhledávání polohy sídla finančního úřadu či ředitelství byla od poloviny roku 2007 v rámci internetových stránek české daňové správy nabídnuta možnost zobrazení úřadu na mapě.

Ve vztahu k „Daňovému portálu“, který daňovému poplatníkovi umožňuje ověřit si stav svého osobního daňového účtu u příslušného finančního úřadu, bylo ke konci roku 2007 evidováno více než 10 000 žádostí o zřízení tzv. „Daňové informační schránky“, prostřednictvím které je možné sledovat stavy osobních daňových účtů. V roce 2007 bylo přijato přes 5 600 nových žádostí o zřízení „Daňové informační schránky“, což v porovnání s rokem 2006, kdy byl zahájen provoz „Daňového portálu“, znamená nárůst přibližně o 108 procent. V roce 2007 navíc došlo k dalšímu rozšíření služeb o „Osobní daňový kalendář“ a „Přehled písemností“ vztahujících se k daňovému poplatníkovi.

Ocenění právnických osob

Ministerstvo financí ani v roce 2007 nepřerušilo kontinuitu každoročního symbolického ocenění právnických osob, které se největší měrou podílely na plnění daňových příjmů veřejných rozpočtů na dani z příjmů právnických osob. Symbolický pátý slavnostní večer, který již tradičně probíhal v prostorách Břevnovského kláštera, byl tentokrát pořádán pod záštitou nového ministra financí, Ing. Miroslava Kalouska.

Ocenění a poděkování za příkladné plnění daňových povinností za rok 2006 převzalo z rukou Ing. Dany Trezziové, náměstkyně ministra financí a Ing. Jana Knížka, vrchního ředitele Ústředního a finančního ředitelství celkem 20 zástupců právnických osob.

VI. INFORMATIKA

a) Automatizovaný daňový systém (ADIS)

ADIS je aplikačně technickou podporou daňové správy s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury.

Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro zpracování daňových příznání jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné systémové podpory včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu daňové správy a podpory služeb Daňového portálu. IS ADIS každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

V rámci plánovaného rozvoje IS ADIS na dané období měly v roce 2007 opět vysokou prioritu úkoly související s rozvojem klientského přístupu daňové správy k daňové veřejnosti a změny vyplývající z úprav legislativy. Jednalo se zejména o následující okruhy úloh:

- Rozšíření služeb **Daňového portálu** na internetových stránkách daňové správy o:
 - Osobní daňový kalendář,
 - Přehled písemností,
 - Detailní informace ze stavů a obrátů osobních daňových účtů;
- V oblasti **mezinárodní spolupráce při správě přímých daní** probíhala výměna

informací o příjmech úrokového charakteru daňových residentů států EU a dalších států, se kterými má ČR podepsanou smlouvu o zdaňování příjmů z úspor. Zároveň se ČR aktivně účastnila na jednáních o přechodu na nový formát souboru pro předávání dat, který byl implementován do IS ADIS. Na FŘ a FÚ byla rozeslána první data získaná v rámci uvedené spolupráce a pokračuje analýza možností dalšího zpracování došlých informací a jejich využití v daňové kontrole;

- Systému **VIIES** (VAT information exchange system = systém pro výměnu informací mezi členskými státy EU v oblasti DPH), který poskytuje správcům daně na FÚ podporu v oblasti kontrolní činnosti při správě DPH byl v roce 2007 i nadále průběžně využíván na vysoké úrovni. I když pro správce daně nebyly realizovány žádné nové úlohy, proběhly akceptační testy rozšíření systému o sledování intrakomunitárních dodávek služeb tak, aby Česká republika byla připravena v souladu s harmonogramem EK i v předstihu před tím, než vstoupí v platnost odpovídající právní úprava;
- V oblasti daně z nemovitosti vstoupila v roce 2007 v platnost novela zákona o dani z nemovitosti včetně nového formuláře pro podání daňového přiznání k dani z nemovitosti. Intenzivně byla využívána implementace nových postupů v IS ADIS tak, aby podpora poskytovaná správcům daně při zpracování velkých objemů dat byla na požadované úrovni;
- V oblasti **zpracování dat katastru nemovitostí** a návazně daně dědické, darovací a z převodu nemovitosti bylo v roce 2007 částečně zastaveno posílání listinných informací o vkladech do katastru nemovitostí a správci daně postupně přešli na využívání a zpracování elektronických dat. Výjimkou je hlavní město Praha, kde jsou odlišné hranice katastrálních území a místní příslušnosti FÚ. V roce 2007 byla provedena analýza uvedené situace a navrženo řešení, které bude následně ověřováno;
- Do aplikace sběru dat pro sledování cen nemovitostí byla implementována **novela vyhlášky o oceňování majetku**;
- V souvislosti s novelou zákona 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků byly provedeny rozsáhlé úpravy funkcí penalizace a realizované **nové funkce pro výpočet a předeptání úroku z prodlení**, změny v párování včetně všech úprav a změn v daňových procesech;
- V rámci Daňovém portálu byl vypracován aparát pro **elektronické předávání výzev k součinnosti bankám** na základě § 34 zákona č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků;
- V souvislosti s novelou zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, kdy k 1. 1. 2007 došlo **k zrušení 23 finančních úřadů**, byla provedena 2. etapa plošného stěhování údajů z databází rušených FÚ. V současné době jsou z hlediska datového všechny zrušené FÚ přestěhovány na své nástupnické FÚ;
- V průběhu roku bylo zprovozněno **přebírání dat z registru živnostenského podnikání** přímo do IS ADIS;
- Probíhalo pokračování prací na projektu **Propojování informačních systémů CS a DS**, bylo vydefinováno základní datové rozhraní pro předávání údajů o zůstatcích na osobních daňových účtech;
- Probíhala každoroční **implementace změn plynoucích z novel příjmových daní** (zejména technické novely č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků), daně silniční apod. pro zdaňovací období započaté v roce 2007 spojených s následnou úpravou daňového přiznání, vstupních i výstupních tiskopisů, výpočetních a kontrolních algoritmů;

- Byla provedena realizace změn vyplývajících z novely zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v souvislosti se zavedením SZM s orgány státní správy, zejména pak pro komunikaci mezi FÚ a MPSV pro dávky státní sociální podpory;
- Podpora elektronického daňového řízení byla upravována ve vazbě na platnou legislativu a **další rozšíření elektronického podání** zejména pro oblast příjmových daní včetně rozšíření služeb o elektronické podání příloh DAP ze souboru s možností doručení prostřednictvím datové zprávy opatřené zaručeným elektronickým podpisem, již během ZO 2007 byly zveřejněny nové formuláře DAP za ZO 2007 v EPO;
- V oblasti Evidence písemností byly implementovány **nové funkce vyplývající ze Spisového a skartačního řádu** územních finančních orgánů;
- V oblasti DPH byla provedena **implementace změn**, které přinesla novela zákona č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků;
- V oblasti DPH byla vytvořena aplikace pro příjem, nahrání a zobrazování údajů z informačního **systému e-vývoz Celní správy**, který zajišťuje výměnu informací mezi národními celními úřady o vývozu zboží mimo Evropské společenství;
- V oblasti DPH byla provedena **úprava testu důvěryhodnosti**, optimalizace stávajících kritérií testu a definice nových kritérií a rizikových kombinací. V souvislosti s tím byla rozšířena úloha Statistiky důvěryhodnosti;
- V oblasti Obecné správy daní - vymáhání byla **zpřístupněna data statistik** vymáhání agregovaná na MF pracovníkům, kteří zpracovávají a využívají statistiky na FR.
- V oblasti Systémových prací Informix proběhla pro IS ADIS **migrace databázového serveru INFORMIX na verzi 10**, dále byla nasazena vyšší verze operačního systému AIX 5.2, pro rozšíření portálu daňové správy byla využita vyšší verze programovacího jazyka JAVA;
- K optimalizaci čerpání počtu používaných licencí SW Informix v IS ADIS concurrent session **byly v aplikačním programovém vybavení provedeny optimalizační úpravy**, které v případě nečinnosti aplikace po definovanou dobu v základním menu automaticky odpojí uživatele od databáze Informix. Tyto úpravy se obešly bez snížení aplikační funkcionality a uživatelského komfortu.

Ve spolupráci s odborem 59 bylo vybudováno a v druhé polovině roku 2007 zprovozněno záložní středisko EPO. Jedná se o zásadní přínos v přijímání podání v elektronické podobě s rozkládáním zátěže na dvě serverová pracoviště.

U služeb Daňového portálu, který byl zveřejněn v červenci 2006 byla v průběhu roku 2007 v rámci zvýšení elektronické komunikace realizována další etapa projektu Daňového portálu. Došlo ke zveřejnění nových služeb a rozšíření rozsahu služeb již poskytovaných. Daňový portál nově nabízí uživatelům Osobní daňový kalendář a Přehled písemností. V současnosti již poskytovaná služba Stavby a obraty osobních daňových účtů je dále rozšířena o detailnější informace.

Aplikace EPO - elektronické podání písemností pro daňovou správu prošla dalšími úpravami ke zvýšení uživatelsky příjemného prostředí. Nově aplikace EPO umožňuje podání písemností **doplnit přílohami v elektronické podobě**. Vkládat lze soubory ve formátu .DOC, .XLS, .PDF, .JPG, .TXT, .RTF. Každý z těchto formátů lze také vložit v komprimovaném tvaru .ZIP. Velikost vkládaných souborů je limitována max. 2 MB. V oblasti elektronické komunikace daňových subjektů směrem ke správcům daně prostřednictvím aplikace EPO v roce 2007 průběžně jako každoročně probíhala údržba a upřesňování funkcionality dříve realizovaných verzí aplikace EPO s cílem zvyšování uživatelského komfortu.

V roce 2007 došlo k nárůstu uživatelů aplikace EPO žádajících zřízení daňové informační schránky a přístupu k daňové informační schránce.

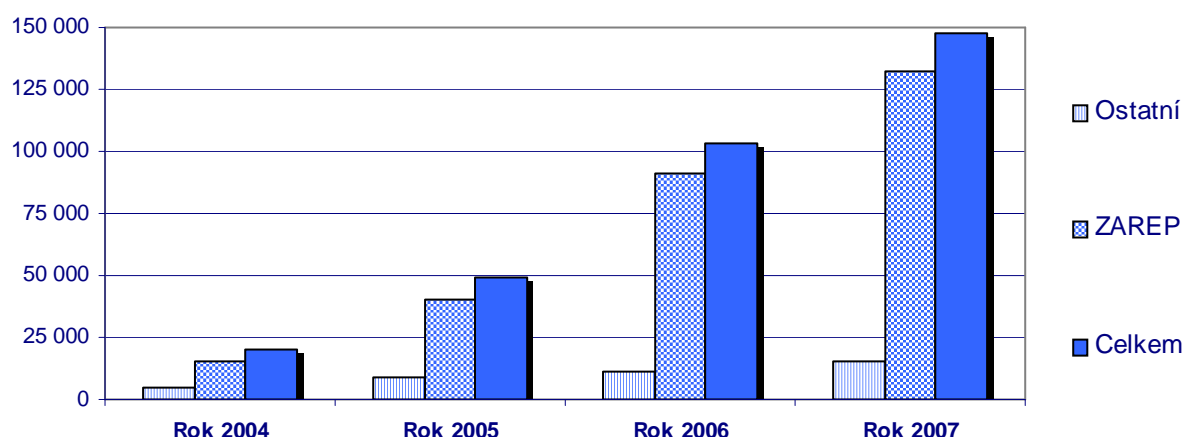
Z Tabulky č. 38 a Grafu č. 4 vyplývá meziroční nárůst elektronických podání.

Tabulka č. 38

		2004	2005	2006	2007	Index (%) 07/06
Daň z nemovitostí	1)	396	703	961	1 264	132
	2)	374	1 070	1 257	1 621	129
	3)	770	1 773	2 218	2 885	130
Daň z přidané hodnoty	1)	10 160	26 965	53 122	77 342	146
	2)	3 361	4 742	5 410	7 010	130
	3)	13 521	31 707	58 532	84 352	144
Souhrnné hlášení VIES	1)	291	1 410	2 931	4 615	157
	2)	121	325	414	456	110
	3)	412	1 735	3 345	5 071	152
Daň silniční	1)	899	2 185	4 830	7 577	157
	2)	901	1 077	1 671	1 459	87
	3)	1 800	3 262	6 501	9 036	139
Daň z příjmů FO	1)	172	1 495	3 105	5 573	179
	2)	21	1 009	2 149	3 619	168
	3)	193	2 504	5 254	9 192	175
Daň z příjmů PO	1)	182	1 243	2 613	4 670	179
	2)	24	260	289	411	142
	3)	206	1 503	2 902	5 081	175
Oznámení dle § 34 zákona o správě daní a poplatků	1)	4	83	80	158	198
	2)	13	26	40	68	170
	3)	17	109	120	226	188
Obecná podání	1)=3)	3 286	6 385	12 473	17 196	138
Hlášení platebního zprostředkovatele	1)			50	134	268
	2)	-	-	116	123	106
	3)			166	257	155
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	1)			1158	2 736	236
	2)	-	-	112	387	346
	3)			1 270	3 123	246
Daňová informační schránka	1)=3)	-	-	5 243	5 625	107
Daňový portál - služby	1)=3)	-	-	4 842	5 225	108
Celkem	1)	15 390	40 469	91 408	132 115	145
	2)	4 815	8 509	11 458	15 154	132
	3)	20 205	48 978	102 866	147 269	143

1) ZAREP - podání se zaručeným elektronickým podpisem, 2) Ost. - elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu, 3) Celkem

Graf č. 4:

V rámci dalšího vývoje automatizovaného daňového informačního systému se budeme zaměřovat zejména na následující oblasti:

- úpravy systému vyplývající ze změn legislativy;
- rozšiřování podpory pro automatizovanou výměnu informací z oblasti příjmových daní v rámci OECD;
- v návaznosti na legislativu rozšíření výměny informací o intrakomunitárních transakcích v rámci systému VIES o oblast služeb, zdokonalování kontrolních mechanismů v daňovém řízení;
- rozvoj inteligentních elektronických formulářů pro elektronické podávání pro daňovou správu v aplikaci EPO ve vazbě na změny v legislativě;
- změny v řešení elektronické podávání – serverové řešení;
- další rozvoj projektu Daňový portál orientovaný na nové služby daňové veřejnosti;
- řešení a rozšiřování aplikačních rozhraní na registry státní správy;
- úpravy a rozšíření systému vyplývající ze zákona č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon);
- v oblasti mezinárodní pomoci při vymáhání pohledávek rozšíření o softwarovou podporu při sledování oběhu dokumentů ;
- zapracování všech změn a úprav vyplývajících z připravovaného Daňového řádu;
- příprava na propojování IS celní a daňové správy.

b) Automatizovaný vnitřní informační systém (AVIS)

Modulární informační systém AVIS je vyvíjen na základě potřeby ministerstva financí, finanční ředitelství a finančních úřadů a to zástupců vnitřních správ a zástupců oddělení informatiky.

Stav využití AVIS v roce 2007 uvádí **Tabulka č. 39**.

Během roku 2007 byly zapracovávány požadavky, které vyplynuly z provozu informačního systému AVIS^{ME} na všech finančních ředitelstvích a z legislativních úprav.

Systém umožňuje on-line sumarizaci ekonomických dat a sdílení základních číselníků na všech úrovních tj. ÚFDŘ, FŘ, FÚ a MF. Jak tuto víceúrovňovou architekturu, tak i jednotlivé moduly systému lze obecně použít pro všechny organizace

s několikastupňovou organizační strukturou.

AVIS^{ME} představuje komplexní řešení problematiky vnitřního informačního systému organizační složky státu a účetní jednotky a je připraven na případné sloučení daňové a celní správy.

Hlavních cílů projektu AVIS^{ME}, které byly stanoveny pro rok 2007 se podařilo dosáhnout, jednalo se zejména zapojení replikací mezi daňovou správou, celní správou a ministerstvem financí.

Tabulka č. 39

Finanční ředitelství	M o d u l *												
	RZ	GČ	RO	PU	FA	SB	PO	EM	SO	OP	IN	SS	HL
pro hl. m. Prahu	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	Č	V	V
v Praze	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	N	V	V
v Českých Budějovicích	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	N	V	V
v Plzni	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	N	V	V
v Ústí nad Labem	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	N	V	V
v Hradci Králové	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Č*	N**	V	V
v Brně	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	Č	N	V	V
v Ostravě	V	V	V	V	V	V	V	V	Č	Č	N	V	V

V – využíván plně, N – dosud nevyužíván, Č – částečně využíván.

c) Systém VEMA

V roce 2007 byl upraven a rozšířen personální informační systém, který je provozován jak na ÚFDŘ, tak i na finančních ředitelstvích, finančních úřadech a vzdělávacích zařízeních o následující úpravy aplikací VEMA IS – HR. V průběhu roku 2007 se zpracovávalo 20 dílčích úloh a úprav personálního informačního systému:

Součástí personálních intranetových portálů FŘ bude nově vznikající hodnocení zaměstnanců DS. Přes osobní stránku portálu je možné, aby každý zaměstnanec provedl svoje sebehodnocení a následně vedoucí zaměstnanec provedl hodnocení všech svých podřízených zaměstnanců. Hodnocení je prováděno přímo do databází PER Vema pomocí html formulářů.

d) Ostatní informační systémy

TaxTest

TaxTest je program, který veřejnosti usnadňuje orientaci v daňové oblasti. Obsahuje texty daňových zákonů, vyhlášek a pokynů ministerstva financí. Součástí systému je i modul umožňující uživatelům ověřit si na připravených testech své znalosti problematiky. TaxTest je současně i pracovní a učební pomůckou daňové správy.

V roce 2007 došlo k aktualizaci PUP TaxTest v oblasti **spotřebních daní** (zákon č. 353/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a k rozšíření o oblast **správní řízení** (zákon č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a oblast **celní řízení** (zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů).

Internetové stránky

Na internetových stránkách ČDS (<http://cfs.mfer.cz>) mohou daňoví poplatníci získat ucelené informace z daňové oblasti. V elektronické podobě mohou získat aktuální daňové tiskopisy a pokyny k jejich vyplnění. Dále jsou dostupné aplikace: TaxTest pro veřejnost, daňový kalendář, daňová kalkulačka, přístup do veřejných registrů, aj..

Z internetových stránek ČDS je možné podávat daňová priznání elektronickou cestou a také využívat dalších služeb Daňového portálu. Z dlouhodobého hlediska zaznamenávají internetové stránky ČDS více než 8 500 přístupů denně.

Intranetové stránky

Intranetové stránky ČDS jsou jednou z klíčových aplikací určených pro interní komunikaci v rámci celé daňové správy.

VII. PERSONALISTIKA

a) Stav zaměstnanců

Plánovaný limit počtu zaměstnanců územních finančních orgánů v roce 2007 ve výši 15 861 se oproti plánovanému limitu v roce 2006 nezměnil. S účinností od 1. 10. 2007 byl tento limit navýšen o 13 funkčních míst, která byla převedena z České konsolidační agentury na Finanční ředitelství pro hl. m. Prahu, a to v souvislosti se správou budovy na Nábřeží kpt. Jaroše 1000 v Praze 7.

Vláda svým usnesením č. 436 ze dne 25. 4. 2007 uložila úkol realizovat počínaje rokem 2008 opatření na snižování počtu funkčních míst ve státní správě do roku 2010. I v důsledku s uvažovanou realizací tohoto opatření byl **plánovaný počet zaměstnanců** stanovený k 31. 12. 2007 na **15 874** zaměstnanců ke stejnému datu plněn pouze na 98,1%.

Tabulka č. 40

Plnění limitu počtu zaměstnanců ve fyzických osobách	2003	2004	2005	2006	2007
Plánovaný počet zaměstnanců k 1. 1.	15 793	15 743	15 643	15 660	15 861
Plánovaný počet zaměstnanců k 1. 4.	-	-	-	15 861	-
Plánovaný počet zaměstnanců k 1. 10.	-	-	-	-	15 874
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.	15 681	15 560	15 496	15 720	15 575
Podíl plnění (%)	99,3	98,8	99,1	99,1	98,1

Struktura zaměstnanců územních finančních orgánů v roce 2007 posuzovaná podle různých hledisek je uvedena v **Tabulkách č. 41 až 43.**

Průměrný věk zaměstnanců ÚFO v roce 2007 dosáhl výše **44,74** roků. Z dlouhodobého pohledu má tento ukazatel velmi nepříznivý trend a trvale se zvyšuje. Tato skutečnost může mít v krátké budoucnosti vážné dopady při zajišťování výběru daní a naplňování státního rozpočtu. Je nezbytně nutné přijmout motivační opatření ke zvýšení počtu mladých zaměstnanců ÚFO, a to především v oblasti odměňování.

Tabulka č. 41

Základní přehled		Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2007		15 575	100,0
z toho	zaměstnanci řídicí složky finančních ředitelství	1 270	8,2
	zaměstnanci finančních úřadů	14 199	91,2
	zaměstnanci vzdělávacích zařízení	106	0,7
	odborní zaměstnanci	15 397	98,8
	ženy	12 117	77,8
	zaměstnanci s VŠ vzděláním	5 213	33,5

Tabulka č. 42

Rozdělení zaměstnanců podle věku		Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2007		15 575	100,0
z toho	do 30 let	1 497	9,6
	od 31 do 40 let	3 824	24,6
	od 41 do 50 let	4 983	32,0
	nad 50 let	5 271	33,8

Tabulka č. 43

Přehled odborných zaměstnanců podle délky trvání pracovního poměru		Počet	Podíl (%)
Odborní zaměstnanci v pracovním poměru k 31. 12. 2007		15 397	100,0
z toho v pracovním poměru	více než 5 let	12 268	79,7
	od 1 roku do 5 let	2 366	15,4
	do 1 roku	763	4,9

b) **Obměna zaměstnanců**

Vývoj míry fluktuace (tj. podíl neplánovaných odchodů ke stavu zaměstnanců) je z dlouhodobého sledování tohoto ukazatele stabilizovaný.

Tabulka č. 44

Počet nových a ukončených pracovních poměrů		2003	2004	2005	2006	2007
Počet zaměstnanců ke konci sled. období = evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.		15 681	15 560	15 496	15 720	15 575
Nově uzavřené pracovní poměry		898	831	1 089	1 341	1 173
Ukončené pracovní poměry		871	938	1 119	1 080	1 220
z toho	Neplánované odchody	466	552	522	536	522
	Ostatní odchody	405	386	597	544	698
Míra fluktuace (%)		3,0	3,5	3,4	3,4	3,4

c) Odměňování

S účinností od 1. 1. 2007 začal platit zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, který nově upravuje i oblast odměňování. Ve smyslu zákoníku práce vydala vláda dne 6. 12. 2006 své nařízení č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, kterým s účinností od 1. 1. 2007 došlo k úpravě stupnice platových tarifů podle platových tříd a stupňů.

V roce 2007 došlo k dalšímu nepříznivému nárůstu podílu tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu, a to na 83,7% (v roce 2006 82,7%). Tímto se trvale zmenšuje i možnost pro uplatňování motivačních rozdílů v odměňování za kvalitní a mimořádnou práci zaměstnanců ÚFO.

Vývoj platů ve sledovaném období byl následující:

Tabulka č. 45

Plán, skutečnost a struktura platu	2003	2004	2005	2006	2007
Plánovaná výše průměrného měsíčního platu (Kč)	18 276	19 477	20 585	21 651	23 095
Průměrný měsíční plat (Kč)	18 418	19 655	20 810	21 878	23 442
Přiznaný průměrný tarifní plat (Kč)	14 455	15 962	17 155	18 085	19 630
Podíl přiznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu (%)	78,5	81,2	82,4	82,7	83,7
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení dle ČSÚ (v Kč) *	19 484	20 489	22 307	22 896	25 079

* rok 2007 - dle předběžných výsledků

d) Napadení pracovníků ÚFO

U zaměstnanců územních finančních orgánů dochází jak při výkonu pracovní činnosti, tak v souvislosti s ní, k případům verbálního i fyzického napadení.

Z hlediska napadení pracovníků ÚFO lze obecně konstatovat, že daňoví poplatníci vyhrožují pracovníkům finančních úřadů zejména při provádění daňové kontroly, místního šetření ohledně nadměrných odpočtů DPH a při provádění exekuce, ale i při projednávání případů na pracovišti vyměřovacího oddělení. Vyhrožování probíhá nejčastěji slovně, ale vyskytují se i případy fyzického napadení pracovníků finančních úřadů.

Tabulka č. 46 uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení pracovníků územních finančních orgánů v letech 2003 – 2007. Celkový počet napadení pracovníků ÚFO se oproti předcházejícímu roku opět snížil a poklesl na **46 případů**.

Tabulka č. 46

	2003	2004	2005	2006	2007
Napadení při výkonu zaměstnání	66	60	82	39	30
fyzické napadení	1	3	6	3	1
verbální napadení	65	57	76	36	29
Napadení pro výkon zaměstnání	32	25	25	10	13
fyzické napadení	2	2	3	2	0
verbální napadení	30	23	22	8	13
Ostatní případy*	5	5	9	3	3
fyzické napadení	1	2	3	1	3
verbální napadení	4	1	6	2	0
poškození majetku	-	2	-	-	0
CELKEM	103	90	116	52	46
fyzické napadení	4	7	12	6	4
verbální napadení	99	81	104	46	42
poškození majetku	-	2	-	-	0

* Ostatní případy - jsou případy fyzického i verbálního napadení pracovníků ÚFO, u kterých nelze prokázat, že byly vedeny v souvislosti s činností ÚFO.

e) **Vzdělávání zaměstnanců**

Ústřední finanční a daňové ředitelství řídilo vzdělávání zaměstnanců územních finančních orgánů v roce 2007 prostřednictvím závazných metodických materiálů a pomůcek, které rozpracovávají obsah „Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech“ a „Směrnici ministra financí č. 9/2006“ na podmínky ÚFO. Jedná se zejména o následující metodické návody a dokumenty:

- Systém interního vzdělávání zaměstnanců ÚFO;
- Identifikace vzdělávacích potřeb zaměstnanců ÚFO;
- Vzestupné linie pro jednotlivé specializace pracovníků ÚFO;
- Metodický návod pro organizaci vstupního vzdělávání následného na ÚFO;
- Metodický návod pro výběr zaměstnanců do odborně specializačních kurzů;
- Pedagogické dokumenty (především učební plány a učební osnovy kurzů);
- Metodické dohlídky v systému vzdělávání zaměstnanců ÚFO.

Na základě ověření „Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech“, které přijala vláda usnesením č. 1542 dne 30. listopadu 2005, v podmínkách ÚFO, dokončil v druhém pololetí roku 2007 tým vybraných odborníků České daňové správy, pod vedením ředitele odboru 48, syntetizující metodický materiál s názvem „Pravidla pro vzdělávání zaměstnanců územních finančních orgánů“.

Systém vzdělávání zaměstnanců územních finančních orgánů je strukturován do tří základních celků:

1. Vstupní vzdělávání;
2. Prohlubující vzdělávání;
3. Vzdělávání v dalších oblastech.

Vstupní vzdělávání se rozčleňuje na vstupní vzdělávání úvodní a vstupní vzdělávání následné. **Vstupní vzdělávání úvodní** absolvují všichni zaměstnanci v souladu se zákoníkem práce. Na základě učebního plánu a učebních osnov úvodního vstupního vzdělávání,

schválených ředitelem odboru 48 Ministerstva financí, se realizuje výuka nových správců daní v prostorách finančních ředitelství, a to většinou pouze lektory příslušného finančního ředitelství. Ředitel finančního ředitelství rozhoduje o obsahové náplni úvodního vstupního školení pro servisní, pomocný a obslužný personál.

Vstupní vzdělávání následné bylo zahájeno od září 2007 e-Learningovým kurzem postupně ve třech bžích v garanci Institutu státní správy. V tomto kurzu se správci daní seznamují se základy právního pořádku České republiky, s fungováním systému veřejné správy, získávají základní přehled o veřejných financích, dále informace o technikách efektivní komunikace. Téměř všichni frekventanti vstupního vzdělávání následného skládají úspěšně závěrečný test na první pokus, přesto však někteří poukazují na náročnost samostatného studia při současném plnění pracovních povinností v úřadě.

Prohlubující vzdělávání se člení na odborné vzdělávání, manažerské vzdělávání, jazykové vzdělávání a vzdělávání v dalších oblastech.

Prioritou **prohlubujícího vzdělávání** zůstává profesní vzdělávání zaměstnanců ÚFO v daňové problematice a navazujících oblastech v rámci trojstupňového systému. K dispozici mají začínající správci daní připravenou řadu navazujících typů kurzů: profilující kurzy typu B (daňová problematika) a D (podpůrné informační systémy) – vše povinný první stupeň; odborné kurzy (8 kurzů OK, zaměřené na daňovou problematiku a dotace) – druhý stupeň nepovinný; odborně specializační kurzy (86 kurzů OSK, zaměřené na daňovou a navazující problematiku) – třetí stupeň nepovinný. Odborně specializační kurzy slouží zároveň k aktualizaci znalostí služebně starších zaměstnanců. Vzhledem k nedostatku vzdělávacích kapacit není zatím možné vyžadovat povinné absolvování druhého a třetího stupně odborného vzdělávání, přičemž učební plány a učební osnovy těchto kurzů jsou kvalitně zpracovány a přístupny zaměstnancům ÚFO v pracovní a učební pomůcce TaxTest.

V rámci prvního stupně mohou vybraní zaměstnanci absolvovat některé fakultativní kurzy, které opakují a rozšiřují znalosti e-Learningového kurzu vstupního vzdělávání následného, a to zejména v oblastech komunikace a práva.

Manažerské vzdělávání se realizuje pro ředitele FŘ a jejich zástupce, vedoucí daňových odborů, ředitele FÚ a jejich zástupce, vedoucí oddělení a referátů, a to již více než 10 let ve VZ ÚFO Vltava ve Smilovicích. Specifikou tohoto vzdělávání je, že učební obsah těchto kurzů rozvádí manažerskou problematiku do pracovního prostředí jednotlivých profesních skupin manažerů.

Jazykové vzdělávání se realizuje v garanci jednotlivých finančních ředitelství, a to ve formě povinného vzdělávání pro vybrané specialisty a ve formě dobrovolného vzdělávání pro zájemce. Převažuje výuka anglického jazyka, zájem je i o výuku německého jazyka, naopak francouzský jazyk studuje pouze několik jednotlivců.

Další vzdělávání zahrnuje zejména vzdělávání metodiků finančních ředitelství a finančních úřadů, aktualizací vzdělávání zkušených zaměstnanců, vzdělávání v oblasti nedaňových agend, vzdělávání lektorů ÚFO a školení v rámci regionálních akcí finančních ředitelství. Vzdělávání metodiků FŘ a FÚ zajišťují po odborné stránce jednotlivé odbory MF. Pro zkušené zaměstnance jsou k dispozici aktualizací výběrové kurzy (OAKV), které obsahují zejména daňovou problematiku, právní problematiku, podpůrné informační systémy, komunikaci s daňovým poplatníkem a psychohygienu. Vzdělávání v oblasti nedaňových agend pro zaměstnance ÚFO je často propojeno se vzděláváním zaměstnanců MF, protože se nejedná o velké profesní skupiny zaměstnanců.

Početně nejrozšířenější oblast dalšího vzdělávání zůstává regionální školení na pracovištích finančních ředitelství. Jedná se zejména o krátkodobá školení novel daňových

zákonů, vyhlášek, případně o výcvik dovedností při ovládnání nových verzí ADIS, AVIS, IDEA, CEDR nebo o metodická školení OAI.

Kontrola výuky podle interního systému vzdělávání zaměstnanců ÚFO byla zajišťována prostřednictvím metodických dohlídek zaměstnanců oddělení 484 – Vzdělávání ÚFO, hospitační činností vedoucích vzdělávacích úseků ve VZ ÚFO, řediteli vzdělávacích zařízení a ředitelem odboru 48 ÚFDŘ.

Evidence o absolvování vzdělávání v prostředí ÚFO se realizuje v informačním systému VZD/VEMA. Uvedený informační systém zajišťuje i evidenci lektorů, využívá se i k plánování, organizování, vyhodnocování vzdělávacích akcí a kontrole. Výstupy z tohoto informačního systému podle hlavních kategorií vzdělávání zaměstnanců ÚFO za posledních pět let obsahuje následující **Tabulka č. 47**.

Tabulka č. 47

Kategorie vzdělávání	Rok					Celkem absolventů
	2003	2004	2005	2006	2007	
Vstupní vzdělávání úvodní (A)	534	464	608	629	797	3 032
Vstupní vzdělávání následné (VVN), e-Learning	-	-	-	38	333	371
Profilující kurzy (B) – I. stupeň podle pracovních agend	697	612	587	824	830	3 550
Výběrové kurzy I. stupně – právo, účetnictví, ADIS, CEDR, oceňování, komunikace, výpočetní technika aj.	904	948	1 113	924	977	4 866
Odborné kurzy (OK) – II. stupeň	474	586	404	310	309	2 083
Odborně specializační kurzy (OSK) – III. stupeň	1 360	1 344	1 482	2 381	2 779	9 346
Aktualizační a výběrové kurzy pro zkušené zaměstnance (OAK/V)	1 489	1 748	2 426	2 032	956	8 651
Pro vedoucí oddělení a referátů (ŘZV)	704	834	801	529	539	3 407
Pro ředitele FŘ, FÚ a jejich zástupce (ŘZ)	281	318	304	343	367	1 613
Andragogika (příprava lektorů)	42	11	-	15	-	68
Jazyková příprava	600	650	1 128	514	350	3 242
Vzdělávání metodiků ÚFO prostřednictvím odborů MF (MK)	1 580	1 591	1 587	2 212	2 042	9 012
E-Learning EU (distanční studium)	1 182	667	572	826	-	3 247
E-Learning, environmentální minimum	-	384	460	550	-	1 394
Regionální školení především v daňové problematice	6 804	6 593	5 578	5 186	4 772	28 933
CELKEM absolventů	16 651	16 750	17 050	17 313	15 051	82 815

Poznámky: vstupní školení typu A, přidělený kurz typu B podle agendy zaměstnance, e-Learningové studium VVN je povinné pro všechny nové zaměstnance kromě pomocného, obslužného a servisního personálu, e-Learningové studium o environmentální problematice bylo pro všechny nové zaměstnance povinné; e-Learningové studium o EU bylo povinné pro všechny zaměstnance ÚFO (mimo obslužný a pomocný personál)

Nezastupitelnou pomůckou při výuce a sebevzdělávání zaměstnanců, ale i přípravě lektorů na výuku, se stala elektronická pracovní a učební pomůcka TaxTest, která je přístupná

zaměstnancům na všech pracovištích České daňové správy. V elektronické knihovně této pomůcky je aktuálně k dispozici více než 8 700 platných otázek, které jsou duplicitně přiřazeny ke kurzům v počtu přes 13 900. Posluchači využívají tuto pomůcku nejen k procvičení svých znalostí, ale i přípravě na složení testu ve studovně vzdělávacích zařízeních ÚFO Přebrada v Luhačovicích a Vltava ve Smilovicích. Pracovní a učební pomůcka TaxTest obsahuje dále učební plány a učební osnovy kurzů, hypertextové odkazy na příslušné zákony, novely, vyhlášky, metodické pokyny MF, pracovní listy pro posluchače, metodické návody přístupné pouze lektorům, judikáty, daňové tiskopisy, odborné články, skripta a intranetové přehledy k jednotlivým daním a správě odvodů za porušení rozpočtové kázně.

VIII. HOSPODAŘENÍ DAŇOVÉ SPRÁVY

a) Příjmy ÚFO

Příjmy ÚFO dosáhly v roce 2007 výše 31 645 tis. Kč.

Upravený rozpočet příjmů je překročen o 10 545 tis. Kč, z čehož 1 455 tis. Kč činí převod z rezervních fondů. Bez tohoto zkrácení je rozpočet příjmů překročen o 9 090 tis. Kč, tj. o 28,7%.

Překročeny jsou zejména ostatní nedaňové příjmy (o 6 750 tis. Kč), které jsou z velké části tvořeny dobropisy z minulého roku, jejichž výši nelze odhadnout. Důvodem překročení těchto příjmů jsou zejména neplánované vratky exekučních nákladů, vratky výdajů za energie a služby pošt apod. Tyto nahodilé příjmy mají nejvyšší podíl na celkových dosažených příjmech.

Dalším nejvyšším zdrojem příjmů jsou příjmy z pronájmu majetku, zejména nebytových prostor v budovách FŘ a FÚ, které byly překročeny o 1 653 tis. Kč.

Příjmy z prodeje investičního majetku byly překročeny o 733 tis. Kč. Jedná se zejména o příjmy z prodeje ostatního hmotného investičního majetku (vyřazených osobních služebních automobilů a výpočetní techniky).

V porovnání s rokem 2006 jsou celkové dosažené příjmy nižší o 10 873 tis. Kč, protože poklesly převody z rezervních fondů.

Za účelem posílení rozpočtu ostatních běžných výdajů mimo programy byl v roce 2007 uskutečněn převod z rezervních fondů na příjmové účty FŘ ve výši 1 455 tis. Kč, zatímco v r. 2006 bylo převedeno 14 093 tis. Kč.

b) Výdaje ÚFO

Výdaje na činnost ÚFO dosáhly celkové výše 7 635 423 tis. Kč, z toho běžné výdaje 7 300 002 tis. Kč a kapitálové výdaje 335 421 tis. Kč.

Běžné výdaje

Mzdové prostředky tvořily 60,44% z běžných (neinvestičních) výdajů.

Čerpání prostředků na platy zaměstnanců je rovno částce přidělené ze státního rozpočtu (čerpání na 100,0%), takže nedošlo k překročení vládou stanoveného limitu.

Průměrný plat 23 442 Kč je plněn na 101,5%, překročení činí 347 Kč (tj. o úspory z nemocnosti a z neobsazených míst). Čerpání rezervy z kapitoly VPS ve výši 55 342 tis. Kč k vyrovnání deficitu v nárůstu platových tarifů umožnilo zvýšit v průběhu roku 2007 průměrný plat o 1,2%.

Prostředky na ostatní platby za provedenou práci nebyly dočerpány o 902 tis. Kč. Převážná část této úspory byla převedena do rezervních fondů, odkud bude čerpána v roce 2008 na výplatu odstupného při ukončení pracovního poměru se zaměstnanci z důvodu organizačních změn (povinné snížení počtu zaměstnanců k 1. 1. 2008).

Prostředky jsou čerpány především na ostatní osobní výdaje (11 086 tis. Kč), tj. na finanční pokrytí dohod o provedení práce uzavírané na různé jednorázové opravy a odměny lektorům za školení zaměstnanců. Dále jsou čerpány na dohody o pracovní činnosti, a to zejména pro údržbáře, topiče a uklízečky. Koncem roku došlo i k čerpání na výplaty odstupného (4 460 tis. Kč).

Plánovaný průměrný přepočtený počet zaměstnanců činil ve schváleném rozpočtu 15 861, v upraveném rozpočtu 15 864 a tento stav je k 31. 12. 2007 naplněn na 98,5%. Limit počtu zaměstnanců v průměrném přepočteném počtu byl zvýšen o 3 z důvodu převodu 13 zaměstnanců z ČKA k 1. 10. 2007 na FŘ pro hl. m. Prahu, kteří zajišťují technicko-hospodářský provoz převzaté budovy od ČKA.

Neobsazenost funkčních míst je způsobena průběžnou fluktuací. V závěru roku pak propuštěním zaměstnanců z důvodu povinného snížení, kterého mělo být dosaženo k 1. 1. 2008.

Ostatní běžné (neinvestiční) výdaje tvořily 17,22% z běžných výdajů.

Vývoj výdajů na zákonné pojistné a příděly do FKSP je adekvátní vývoji mzdových prostředků, pojistné i příděly do FKSP jsou čerpány na 100%.

Ostatní běžné výdaje byly v roce 2007 čerpány ve výši 1 257 047 tis. Kč, tj. na 102,8%. Jejich překročení je způsobeno čerpáním mimorozpočtových zdrojů. Bez tvorby rezervních fondů, která činila 28 917 tis. Kč, je vykázáno plnění na 100,47%.

V rozpočtu ÚFO se ostatní věcné běžné výdaje člení do dvou skupin. Jsou to jednak výdaje zahrnuté do programového financování, konkrétně do programu 212 110 Rozvoj a obnova materiálně technické základny ÚFO (program 212 110 je samostatným závazným ukazatelem), jednak výdaje mimo programy.

Tvorba a použití fondů

Fondy odměn již finanční ředitelství nedisponují.

Rezervní fondy:

Z nedočerpaných prostředků na běžné výdaje v roce 2007 byly vytvořeny rezervní fondy FŘ ve výši 30 410 tis. Kč, z toho v programovém financování částka 24 847 tis. Kč (z toho 14 677 tis. Kč v podprogramu 212 111 a 10 170 tis. Kč v podprogramech 212 11A-H). Z prostředků mimo programy byla do rezervních fondů převedena částka 5 563,1 tis. Kč, z toho ostatní běžné výdaje 4 070 tis. Kč, platy 0 tis. Kč, OP PP 507,6 tis. Kč a zákonné pojistné 985,5 tis. Kč. Ke tvorbě rezervních fondů došlo především ve výdajích na ICT.

Z rezervních fondů FŘ vyčerpala celkem 32 705 tis. Kč na běžné výdaje. V programovém financování bylo z rezervních fondů čerpáno 31 250 tis. Kč v programu

212 110, z toho 19 857 tis. Kč v podprogramech 212 11A-H na úhrady energetických zdrojů a 11 393 tis. Kč v podprogramu 212 111 na personální výpočetní techniku a komunikace.

Na běžné výdaje mimo programy bylo čerpáno 1 455 tis. Kč na úhrady za služby pošt.

Na základě usnesení vlády č. 629 z 11. června 2007 bylo z rezervního fondu námi řízených organizačních složek státu převedeno do kapitoly Všeobecná pokladní správa celkem 195 280 tis. Kč, z toho z prostředků určených na financování programů 155 481 tis. Kč a částka 39 799 tis. Kč z ostatních běžných výdajů mimo programy.

Čerpání prostředků FKSP

V roce 2007 čerpala FR prostředky FKSP na běžné výdaje v programu 212 110, a to v podprogramech 212 11A-H ve výši 3 488 tis. Kč na zajištění oprav majetku nakoupeného z prostředků FKSP a na dovybavení a zlepšení pracovního prostředí zaměstnanců.

Náhrady pojistného byly čerpány ve výši 193 tis. Kč v programu 212 110 (podprogramech 212 11A-H) za účelem oprav poškozeného pojištěného majetku, zejména osobních služebních vozidel.

Tabulka č. 48

(v tis. Kč)

Přehled o hospodaření ÚFO s prostředky na ICT v r. 2007 (program 212 110, podprogram 212 111)							
Výdaje	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Skutečné čerpání k 31. 12. 2006				
			Čerpání rozpočtu	Čerpání rez. fondů	Tvorba rez. fondů	CELKEM	% plnění
	1	2	3	4	5	6=3+4+5	7=6/2
Běžné	239 181	260 463	244 989	11 393	14 677	271 059	104,07
Kapitálové	37 899	147 495	68 568	12 644	78 863	160 075	108,53
CELKEM	277 080	407 958	313 557	24 037	93 540	431 134	105,68

Běžné výdaje ÚFO na ICT

Běžné výdaje byly použity zejména na služby telekomunikací a radiokomunikací, a to na úhradu telekomunikačních poplatků za pevné a mobilní linky, paušální platby a poplatky za spojení, GSM brány, pronájem parabol a kmitočtů; na DDDM, a to na nákup notebooků, přenosných tiskáren, skenerů, CISCO switch, UPS k serverům, paměti do serveru ADIS a dataprojektorů; nákup služeb na revize EZS a EPS, ACS a CCTV a PbÚ, ekologická likvidace nepotřebné výpočetní techniky a materiálu VT, aktualizace počítačových programů a dat, pravidelné prohlídky a ostatní služby; na nákup materiálu např. archivačních médií, tonerů, datových pásek na archivaci ADISu, kancelářského papíru, perforovaného papíru do inkoustových a laserových tiskáren, náhradní díly k tiskárnám aj.; na opravy a udržování výpočetní techniky a tiskáren, klimatizací, opravy zařízení EZS, EPS a PbÚ, repase PC na FÚ, servis CISCO prvků aj.; na školení správců sítě na obsluhu Aktive Direktory, systému na INFORMIX, AIX, Office, operační systém Windows 2003; na knihy, učební pomůcky a tisk např. nákup odborných publikací pro výpočetní techniku a odborného tisku.

Z celkové čerpané částky 256 382 tis. Kč (bez tvorby rezervních fondů) bylo použito na výpočetní techniku 198 914 tis. Kč a na komunikace činily výdaje 57 468 tis. Kč.

Na jednotlivé IS byly běžné výdaje čerpány takto:

ADIS	194 885 tis. Kč
AVIS	336 tis. Kč
VEMA	9 tis. Kč
TAXTEST	0 tis. Kč
Ostatní	3 684 tis. Kč
-----	-----
IS celkem	198 914 tis. Kč
+ komunikace	57 468 tis. Kč
-----	-----
ICT celkem (bez tvorby rezervních fondů)	256 382 tis. Kč

Kapitálové výdaje

Přestože schválený rozpočet na rok 2007 oproti roku 2006 výrazně poklesl, ve skutečném čerpání došlo naopak ke zvýšení. Bylo to způsobeno jednak čerpáním rezervy pro ÚFO z rozpočtu MF, ale také čerpáním rezervy vytvořené v kapitole VPS na technicko-organizační opatření v daňové správě. Šlo zejména o výdaje na zásadní organizační změnu, tj. zrušení 23 FÚ zákonem č. 444/2005 Sb., z nichž byla vyhláškou č. 541/2006 Sb. zřízena odloučená pracoviště. Tím došlo k převodu pracovních agend a lidských zdrojů na jiné FÚ. Finanční dopad této organizační změny do kapitálových výdajů zahrnuje prostředky na rozšíření pracovišť těchto FÚ (5 akcí stavebního charakteru), dále výdaje pro ICT na vybavení těchto FÚ komunikační technikou (servery, telefonní ústředny, sítě) z důvodu propojení ADIS s odloučenými pracovišti. Stejným způsobem bylo třeba v rámci financování ICT vybavit rovněž nově získanou budovu po zrušení ČKA, která se stane sídlem zřizovaného specializovaného FÚ s celorepublikovou působností.

Tabulka č. 49 (v tis. Kč)

	Kapitálové výdaje
Schválený rozpočet na r. 2006	201 049
Schválený rozpočet na r. 2007	109 125
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-91 924
Skutečnost r. 2006	293 798
Skutečnost r. 2007	335 421
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	+41 623

Upravený rozpočet kapitálových výdajů ÚFO programu 212 110 činil 255 052 tis. Kč, přičemž čerpáno bylo 335 421 tis. Kč, což představuje k upravenému rozpočtu 131,5%. Celková částka 335 421 tis. Kč byla čerpána na:

úhradu faktur z rozpočtových prostředků	108 507 tis. Kč
úhradu faktur z rezervního fondu	77 323 tis. Kč
úhradu faktur z prostředků FKSP	3 052 tis. Kč
tvorbu rezervního fondu	146 539 tis. Kč

V rámci programu 212 110 (podprogram 212 11A-H) bylo čerpáno 3 052 tis. Kč z FKSP, a to pro:

- FŘ v Praze - rekonstrukce rekreačního zařízení;
- FŘ v Hradci Králové - doplatek výstavby čističky u rekreačního zařízení;
- FÚ v Hustopečích - vybudování klimatizace;
- FÚ v Prostějově - vybudování klimatizace;
- FÚ v Zábřehu - vybudování klimatizace.

Tvorba rezervních fondů v roce 2007 činila celkem částku 146 539 tis. Kč, z toho na podprogramy 212 11A-H připadá částka ve výši 67 676 tis. Kč a na podprogram 212 111 částka 78 863 tis. Kč.

Rezervní fond podprogramu 212 111 byl vytvořen na úhradu akcí „Pobočkové telefonní ústředny“, „Datové sítě“, „Systémy EZS a EPS“ a „Personální počítače“. Na základě Memoranda o společném postupu s FR byly uvedené akce vyhlášeny v otevřeném zadávacím řízení, avšak FR již nestihla vyhlásit výběrová řízení. Předpokládaný termín fakturace je březen 2008.

Kapitálové výdaje na ICT

Finanční prostředky (bez tvorby rezervních fondů) byly použity v rámci podprogramu 212 111 na:

servery a jejich příslušenství	20 393 tis. Kč
vybavení serveroven	9 041 tis. Kč
datové a současně telefonní a silové sítě (výdaje za komunikace)	20 103 tis. Kč
PbÚ a jejich příslušenství (výdaje za komunikace)	10 185 tis. Kč
PC a jejich příslušenství	2 096 tis. Kč
systémy EZS a EPS	18 462 tis. Kč
ostatní	613 tis. Kč
operační systém Windows a progr. vyb.	319 tis. Kč
----- celkem (bez tvorby rezervních fondů)	81 212 tis. Kč

Na jednotlivé IS činily kapitálové výdaje:

ADIS	80 751 tis. Kč
AVIS	230 tis. Kč
VEMA	231 tis. Kč
TAXTEST	0 tis. Kč
Ostatní	0 tis. Kč
----- IS celkem (bez tvorby rezervních fondů)	81 212 tis. Kč

Rozpočet územních finančních orgánů byl v průběhu roku navýšen z kapitoly VPS o celkovou částku 104 111 tis. Kč. Finanční prostředky byly čerpány na datové a zabezpečovací systémy a na přípravu sídla specializovaného finančního úřadu, zřízení pracovišť ÚFO včetně pořízení serverů ADIS a NT a na modernizaci daňové správy.

Následující **Tabulka č. 50** ukazuje vývoj příjmů a výdajů ÚFO v letech 2003 - 2007.

Tabulka č. 50 (v tis. Kč)

Rok	PŘÍJMY celkem	VÝDAJE (skutečnost k 31. 12. daného roku)			
		Celkem	Kapitálové (investiční)	Běžné (neinvestiční)	Na jednoho zaměstnance
2003	38 317	6 417 899	435 982	5 981 917	410
2004	56 620	6 610 832	325 659	6 285 173	424
2005	33 608	6 926 330	412 464	6 513 866	448
2006	42 518	7 234 856	293 798	6 941 058	463
2007	31 645	7 635 423	335 421	7 300 002	488

c) Vyhodnocení nákladovosti a efektivity

Vývoj efektivity a nákladovosti územních finančních orgánů ukazují **Tabulky č. 51 až 52.**

Tabulka č. 51

Základní ukazatele (v tis. Kč)					
	2003	2004	2005	2006	2007
Daňové příjmy (kapitola VPS)	225 635 000	323 452 000	514 524 000	513 726 000	576 506 000
Příjmy v kapitole 312 - MF	38 317	56 620	33 608	42 518	31 645
PŘÍJMY CELKEM	225 673 317	323 508 620	514 557 608	513 768 518	576 537 645
VÝDAJE CELKEM	6 417 899	6 610 832	6 926 330	7 234 856	7 635 423
z toho: běžné výdaje	5 981 917	6 285 173	6 513 866	6 941 058	7 300 002
VÝDAJE (bez tvorby RF)	6 364 426	6 497 999	6 687 981	7 057 547	7 458 474
z toho: běžné výdaje	5 952 777	6 212 681	6 474 272	6 905 875	7 269 592
POČET zaměstnanců	15 668	15 600	15 474	15 619	15 629

Tabulka č. 52

Efektivnost (v Kč) – ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Příjmy na	2003	2004	2005	2006	2007
1 Kč výdajů	35,46	49,79	76,94	72,80	77,30
1 zaměstnanec	14 403 454	20 737 732	33 253 044	32 893 816	36 888 966
Nákladovost (v Kč) – ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na	2003	2004	2005	2006	2007
100 Kč příjmů	2,82	2,01	1,30	1,37	1,29
1 zaměstnanec	406 205	416 538	432 208	451 857	477 220
Běžné výdaje na	2003	2004	2005	2006	2007
1 zaměstnanec	379 932	398 249	418 397	442 146	465 135

Tabulka č. 53

Základní ukazatele (v tis. Kč)					
	2003	2004	2005	2006	2007
PŘÍJMY CELKEM	225 673 317	323 508 620	514 557 608	513 768 518	576 537 645
nadměrné odpočty DPH	231 390 000	229 070 000	171 419 000	210 711 000	239 899 000
vratky daně spotřební	4 937 000	1 771 000	29 000	40 000	20 000
UPRAVENÉ PŘÍJMY	462 000 317	554 349 620	686 005 608	724 519 518	816 456 645
VÝDAJE (bez tvorby RF)	6 364 426	6 497 999	6 687 981	7 057 547	7 458 474
Nákladovost (v Kč) – ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na 100 Kč	2003	2004	2005	2006	2007
upravených příjmů	1,38	1,17	0,97	0,97	0,91

V **Tabulce č. 53** jsou uvedeny upravené ukazatele o nákladovosti daňové správy, které jsou plně srovnatelné s jinými zeměmi (do celkové částky upraveného daňového inkasa za daňovou správu jsou promítnuty i nadměrné odpočty a vrácení DPH a vrácení daně spotřební). Příznivý trend od roku 2004 je mimo jiné výsledkem převodu správy spotřebních daní na celní orgány a změny v DPH při dovozu zboží po vstupu ČR do EU.

IX. KONTROLNÍ A DOHLÍDKOVÁ ČINNOST

a) Inspekce

V průběhu roku 2007 oddělení Inspekce řešilo celkem **36 podání vztahujících se k činnosti ÚFO**. Podání byla prošetřena podle § 175 a souvisejících ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a Postupu při vyřizování stížností, petic a podnětů na MF, který je stanoven Směrnicí č. 7/2005. Předmětem podání občanů byly stížnosti a podněty na způsob jednání, chování a podezření z korupce pracovníků ÚFO.

Pro resort MF je zřízena protikorupční telefonní linka a protikorupční e-mailová adresa. Jejich prostřednictvím bylo v roce 2007 podáno pět podnětů spojených s údajnou korupcí pracovníků ÚFO, z toho jeden anonymní. Po prošetření byly vyhodnoceny čtyři jako nedůvodné, jeden podnět byl předán Policii ČR.

Pracovníky oddělení Inspekce bylo prošetřeno **24 podání** týkajících se **finančních úřadů**, z toho 12 anonymních. Provéřením bylo zjištěno, že dvě podání byla částečně důvodná, 15 nedůvodných, **jedno důvodné**, tři podání byla odložena pro nedostatek konkrétních údajů a jedno zůstává v šetření. Orgánům činným v trestním řízení byla předána dvě podání.

Ve vztahu k **finančním ředitelstvím** bylo prošetřeno **sedm podání**, z toho dvě anonymní. Na základě provedeného šetření bylo vyhodnoceno **jedno podání jako důvodné**, čtyři nedůvodná, jedno bylo odloženo z důvodu opakované stížnosti bez uvedení nových skutečností a jedno podání je nadále v šetření.

Orgánům činným v trestním řízení byla předána v roce 2007 celkem **tři oznámení na podezření z korupce pracovníků ÚFO**. Doposud žádné z předaných oznámení na korupční jednání pracovníků ÚFO nebylo prokázáno.

Na základě jednoho podání z roku 2006 byly v roce 2007 provedeny u všech finančních ředitelství kontroly pronajímání a hospodaření s byty a nebytovými prostory ÚFO.

Ke kontrolním zjištěním byla přijata konkrétní opatření a některé nedostatky byly příslušnými zaměstnanci ÚFO odstraněny již v průběhu kontroly.

b) Stížnosti vyřizované na ÚFO dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

V roce 2007 bylo na územních finančních orgánech přijato a zaevidováno **154 stížností** dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

2 podání byla překvalifikována a nebyla tedy řešena dle zákona č. 500/2004 Sb.

Ze **152 stížností** bylo **38 stížností** šetřeno na **finančních ředitelstvích** (25%) a zbývajících **114 stížností** bylo šetřeno na **finančních úřadech** (75%). Ke konci roku 2007 byla **1 stížnost v šetření**. Detailnější informace jsou uvedeny v následující **Tabulce č. 54**.

Tabulka č. 54

Oprávněnost stížností vyřizovaných dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb.					
Oprávněnost stížností	CELKEM		Na činnost		
			FŘ	FŘ i FÚ	FÚ
			9 (5,9%)	1 (0,7%)	142 (93,4%)
Důvodná	9	(5,9%)	1	0	8
Částečně důvodná	18	(11,8%)	1	0	17
Nedůvodná	122	(80,3%)	6	1	115
V šetření	1	(0,7%)	1	0	0
Ostatní *	2	(1,3%)	0	0	2

* Ostatní: jedná se o stížnosti, které byly odloženy či vzaty zpět.

X. SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM

Podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění p. p., zveřejňují finanční ředitelství a finanční úřady výroční zprávu k poskytování informací. **Tabulka č. 55** uvádí souhrnnou informaci za rok 2007.

Další informace vztahující se k uplatňování zákona 106/1999 Sb.:

- webová stránka povinného subjektu: <http://cds.mfcr.cz>,
- daňové tiskopisy v elektronické verzi lze nalézt na adrese: <http://cds.mfcr.cz>,
- elektronická podatelna: <http://adisepo.mfcr.cz/>,
- úřední hodiny: <http://cds.mfcr.cz>.

Tabulka č. 55

Svobodný přístup k informacím			
Počet	CELKEM	FŘ	FÚ
podaných žádostí o informaci	99	15	84
vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	17	1	16
podaných odvolání proti rozhodnutí	7	1	6
opisů podstatných částí rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace	6	3	3
stížností podaných podle § 16	12	0	12

XI. ZÁVĚR

Uplynulý rok 2007 je možné charakterizovat jako rok dynamický, jehož výsledky se pozitivně odrazily jak v oblasti inkasa daní, tak i v úrovni poskytovaných služeb daňové veřejnosti.

Hlavním cílem pro další období je snížení administrativní zátěže pro poplatníky i státní správu. Tento cíl lze naplnit pouze za předpokladu maximálního zjednodušení legislativy a maximálního zjednodušení správy daní.

Maximálního zjednodušení legislativy lze dosáhnout pouze přehlednými a srozumitelnými zákony založenými na stejných principech, obecných pravidlech a pevných zásadách za předpokladu snižování počtu daní a povinných odvodů.

Maximálního zjednodušení správy daní lze dosáhnout zjednodušením a zrychlením daňového procesu. Toho lze dosáhnout zejména zřízením jednoho výběrního místa a sjednocením vyměřovacích základů daně z příjmů a pojistného, to vše za předpokladu klientského přístupu k poplatníkům a za využití maximální centralizace a elektronizace většiny procesů.

To vše je plně v souladu s Programovým prohlášením vlády z roku 2006 na zjednodušení a racionalizaci správy daní a pojistného s cílem snížení počtu míst pro jejich výběr, zamezení daňovým únikům a zvýšení motivace k placení daní. Vláda považuje snižování byrokratické administrativní zátěže, podporu podnikání, snížení daňové kvóty a zavedení transparentního systému správy a výběru daní za klíčové kroky vedoucí z dlouhodobého hlediska ke zvyšování hospodářského růstu, zvyšování daňového výnosu a ke snižování nezaměstnanosti.

Tyto cíle lze naplnit jen za předpokladu komplexní reformy daňového systému České republiky, která by postihla oblast hmotněprávní, procesněprávní i institucionální.